

Akt nr:

P-E1a-1014

AU$P-E1a-1014

2773 - 2

LANTBRUKSNÄMNDEN
Ank. den 27 MAJ 1952
Diarienr. AA 37

P 2*1014

Kungl. Lantbruksstyrelsens
arkiv

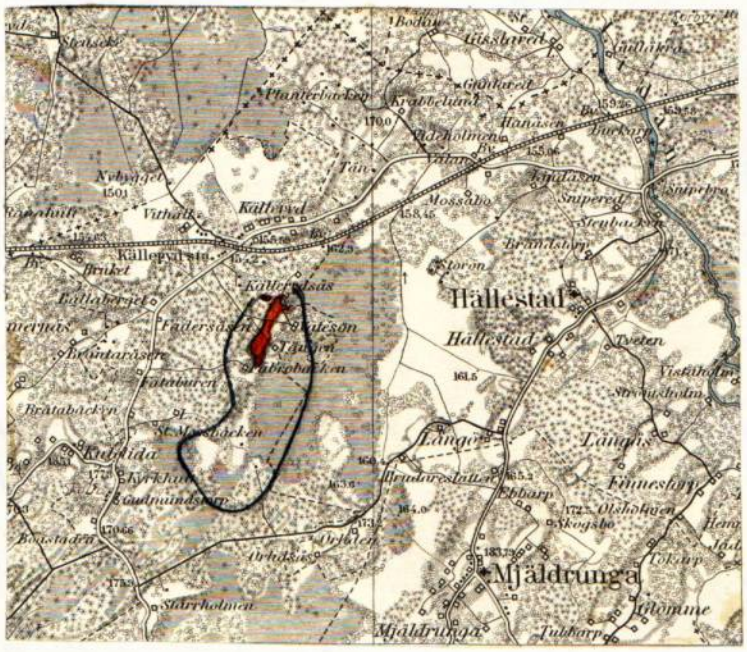
Handlingar
angående
TÅNGENS DIKNING AV ÅR 1949
i Källunga socken av
Älvsborgs län
upprättade vid syn enligt vatten-
lagen år 1949.

BESLUT
av
LANTBRUKSNÄMNDEN
16/6 1952

I N N E H Å L L S F Ö R T E C K N I N G .

	sid.
Översiktskarta	1
Protokoll från sammanträde den 23 sept.1949	2-4.
" " " " 28 dec.1949.	5-7.
Ansökan och förordnande bil.1	8-10
Erinringar från A.N.Andersson, bil.2.	11-14.
" " Aug.Andersson, bil.3.	15,16
Fullmakt från Aug.Andersson för Helge Andersson, bil.4	17
Utlåtande bil.5	18-24
Värderingslängd bil.6	25-29
Kostnadsförslag bil.7	30-31
Jordersättningslängd,bil.8	32,33
Kostnadsfördelningslängd bil.9.	34
Fixpunktsbeskrivning	35

Översiktskarta.

Skala 1:100.000.

Protokoll fört vid sammanträde vid syn enligt vattenlagen angående utdikning av vattenskadade marker till fastigheterna Fäbrobacken nr.1^1 Tången nr.1^1, Vättesön nr.1^2 och nr.1^3 samt Källerydsås nr.1^2 och nr.1^3 i Källunga socken av Älvsborgs län.

§:1.

Hos Hemmansägaren Sven Fredriksson, Tången, fredagen den 23 september 1949 kl.14.

Närvarande: synemännen, undertecknad lantbruksingenjör av länsstyrelsen förordnad förrättningsman, Bil.1, samt skiftesgodemännen Karl Andersson, Per Olofsgården, Källeryd och Hjalmar Kant, Vithatt, Källeryd samt intressenterna i företaget:

Sven Fredriksson, Tången 1^1
Carl Johansson, Fäbrobacken 1^1
Aug.Fransson, Vättesön 1^2
Georg Olander " 1^3
Aug.Andersson, Källerydsås 1^2
A.N.Andersson " 1^3

§:2.

Jäv mot synemännen enföres ej.

§:3.

Uppläses ansökan och förordnande, Bil.1.

§:4.

Redogöres för upprättat förslag till företagets utförande.

§:5.

A.N.Andersson: jag har en bro för vinterväg vid punkt 5. Efter dikets uppgrävning och breddning blir det nödvändigt bygga en ny bro där. Bron nyttjas även under sommaren av de djur, som beta på marken på båda sidor om diket. Brobyggnaden bör ingå i företaget.

§:6.

A.N.Andersson: vid grävningen kommer så mycken hård schaktningsmassa upp på min mark med åtföljande olägenheter, att ersättning för mark till avloppets utvidgning och jordupplag bör utgå.

Övriga markägare yrka, att ersättning skall utgå till samtliga, som beröras av grävningsarbetet.

§:7.

A.N.Andersson: vid punkt 1 finnes nu en vattensamling, vilken nyttjas som vattningsplats. Om avloppet försjupas så mycket, att denna vattensamlingen torrlägges, blir det ej möjligt att vattna djuren här. Jag är delägare i denna vattningsplats men för min del är det av mindre betydelse, om vattningsstället faller bort, men för Aug.Anderssons fastighet är det nödvändigt att även framdeles hava möjlighet till vattning av djuren där. En vattningsplats bör därför anordnas vid punkt 1.

Samtliga övriga markägare anse att samma förhållande föreligger vid alla av företaget berörda markområden.

Vattningsplatser böra därför anordnas i samband med avloppets uppgrävning, eller ersättning utgå till markägarna för anordnande av vattningsplatser.

§:8.

Karl Johansson: uppgrävning utav avloppet ovanför punkt 15+80 bör ej ingå i företaget. Jag uppgräver själv den dikessträckan 15+80-18+40, som förut varit ifrågasatt skulle ingå i företaget. Kostnadsfördelningen bör jämkas med hänsyn härtill.

§:9.

Uppläses av synemännen upprättad längd upptagande ersättning för jordupplag och för mark till avloppets utvidgning.

§:10.

Redogöres för verkställd kostnadsberäkning, båtnadsuppskattning och kostnadsfördelning,

§:11.

A.M.Andersson: jag anser att då kostnaderna för uppgrävning utav avloppet bli så stora, blir företaget alltför dyrbart, för att det skall bliva lönande.

Ort och dag som ovan.

David Larsson

lantbruksingenjör.

Hjalmar Hart Karl Andersson

Skiftesgodemän.

§:12.

Sedan erinringar mot det upprättade förslaget framförts dels av A.N.Andersson,bil.2 och dels av Aug.Andersson bil3,4 hade sammanträde vid fortsatt handläggning av förrättning angående torrläggning av mark till Fäbrobacken, Tången, Vättesön och Källerydsås utsatts att hållas hos Aug.Andersson, Källerydsås den 28 december 1949,kl.13.
På sålunda utsatt tid och plats infinner sig förestående synemän samt intressenterna:
Sven Fredriksson, Carl Johansson, Aug.Fransson, Georg Olander, A.N.Andersson och Helge Andersson som ombud för sin fader Aug.Andersson, bil.4.

§:13.

Förrättningsmannen redogör för av synemännen verkställd besiktning utav avloppssträckan 0-9 jämte omgivande låglänta marker.

§:14.

Helge Andersson: den mark,tillhörande Aug.Andersson, som ingår i företaget, är upptagen som odlad jord. Den nyttjas emellertid nu som betesmark och kommer även framdeles att nyttjas så. Jag yrkar därför, att båtnaden för denna jord uppskattas som för annan mark än åker.

A.Fransson: min åker kan ej heller nu nyttjas till annat än bete och slåtter. Vi ha ej kunnat plöja jorden på grund av att, den varit vattensjuk.

A.N.Andersson: det är självklart, att det ej lönar sig att bruka den vattensjuka jorden, men det torde vara möjligt att erhålla nöjaktig torrläggning med ett dike

med mindre djup än som nu föreslagits. Jag vill ej deltaga i större kostnad än som motsvarar ett torrläggningsdjup om 1,20 meter.

Ägofigurerna 6,7,8 och 9 äro att anse som odlad jord. Av ägofig.10 är endast en smal remsa om 8 m. bredd odlad. Återstoden är mosse, som det ej lönar sig att odla.

Det är min mening, att ägofig.6 skall brukas på annat sätt än nu. Jordmånen är bra, och jag anser, att värdet på denna ägofig.är lika stort som för åkermark. På ägofig.8 har jag odlat köksväxter.

Helge Andersson: all den mark till Källerydsås nr.1^2, vilken upptagits som åkermark är betesmark och bör uppskattas som betesmark.

§:15.

Helge Andersson: jag yrkar, att schaktningsmassan på sträckan 7+70-8+29 lägges på fig.2.

A.N.Andersson: jag har inget emot, att schaktningsmassa på str. 6+45-7+70 lägges på vänster sida.

§:16.

A.N.Andersson: jag begär 25 öre m^2 för jordupplag på ägofig.6 och att hela tegen vid diket, 800 m^2, ersättes. För 130 m.längd vid skogsmarken str.4-5+30 begär jag 4 öre m^2.

Jag har ingen erinran mot delaktigheten.

§:17.

Helge Andersson: befintlig bro vid punkt 6+63 bör

flyttas till sträckan 0-3+48.

A.N.Andersson: jag har ingen erinran häremot.

§:18.

Redogöres för verkställda ändringar i förut upprättade längder och avgives utlåtande.

§:19.

Till styrelse för företaget utses Sven Fredriksson och Georg Olander och till aktförvarare utses Sven Fredriksson, Tången, Källeryd.

§:20.

Förklaras förrättningen avslutad.

Ort och dag som ovan.

David Larsson

lantbruksingenjör.

Hjalmar Hart Karl Andersson

skiftesgodemän.

LÄNSSTYRELSEN
I
ÄLVSBORGS LÄN

LANDSKANSLIET

Nr 26 pag. 22

E.D. IV 194 3.

Resolution.

Med stöd av 10 kapitlet 32 och 33 §§ vattenlagen varder lantbruksingenjören i Hallands län samt Älvsborgs läns södra del härmed förordnad att i laga ordning verkställa i inneliggande ansökan omförmälda förrättning.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen, som bör över emottagandet hit insända bevis. Vänersborg i landskansliet den 22 november 1943.

Vilhelm Lundvik.

S. Wetterlundh.

N:o 26 Dag 22
E.D. IV 19 43.

Bil. 1.

Ink. till Älvsborgs läns Landshövdingeämbete
22 NOV. 1943
VÄNERSBORG

9.

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs län,
Vänersborg.

Härmed återsändes bifogade ansökan med kompletteringar enligt Länsstyrelsens resolution, att fullfölja ansökningen om förordnande av statens lantbruksingenjör att förrätta syn enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillkörande:

Ägare Sven Fredriksson, Tången adress Källeryd;
" Carl Olander, Vättesån " "
" August Fransson Vättesån " "
" P. A. Andersson Källerydsås " "
" August Andersson Källerydsås " "
" Carl Johansson Fäbrobacken " "
" Valdemar Johansson Boarlan " "
" Artur Ekman Kyrkhult " Floby
Arrd. Elas Gustavsson anmodar mark som tillhör Artur Ekman Kyrkhult " Källeryd
Ägare Elas Gustavsson Markö " Källeryd

Tången adr. Källeryd den 19 nov. 1943.
Sven Fredriksson

N:o 26 pag 22.
E.D. IV 19 43.

10.

Lst. VIII Älvsborgs läns Landsting
8 NOV. 1943
VÄNERSBORG

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs län.
Vänersborg.

Resolution.

Återställes till sökanden, som äger att, därest ansökningen fullföljes, med handlingens återställande komplettera densamma med uppgift å de fastigheter, som företaget förmenas angå samt ägarnas namn och hemvist ävensom sådana nyttjanderättshavare, vilkas rätt kan vara av företaget beroende. Vänersborg i landskansliet den 8 november 1943.

På tjänstens vägnar:
Svante Gustafsson
Svante Gustafsson

Undertecknade får härmed vördsamt anhålla om förordnande för statens lantbruksingeniör, att förrätta syn enligt vattenlagen för torrläggning av mark till kommanen Tången, Vättesån, Källenydsås, Fåbrobacken, Boastan, Kyrkhult och Markö, i Källunga socken, Gäsene härad, Älvsborgs län.

Tången adr. Källenyd
Sven Fredriksson

Bil. 2.

Herr Lantbruksingenjör David Larsson,
Borås.

Med tacksamhet erkänner undertecknad härmed mottagandet av utdrag från handlingar angående dikningsföretag benämnt "Tångens dikning" av år 1949.

Efter att ha tagit del av densamma och tacksamt uppskattar ingenjörsarbetet, som nedlagts på utredningen, beklagar jag att jag ej kan känna mig tillfredsställd med det uppnådda resultatet, på grund av följande skäl:

I.) Att jag ej varit kallad till sammanträde för överläggningar i frågan eller till någon av förrättningarne förän dagen före sammanträdet i Tången den 23 sistlidne september så att jag, likaväl som en del andra kunnat framlägga min syn på frågan och bevaka mina intressen. Och dessutom fick jag dagen före sammanträdet den uppfattningen att det var "ett litet rammanträde" avsett med för uppdykningar. Därför blev jag förvånad när ärendet skulle anses klart och klagotiden nämndes, utan att en del intressenter vid något tillfälle under förrättningarne kunnat vara representerade. Ty det är inte alltid säkert att alla, utan att höras, vill finna sig i vad andra gör när det gäller gemensamma företag.

Emån jag ej varit närvarande någon gång förut kunde jag ej på kort tid den 23 sept. så rätta mig in i frågan att jag kunde få en någotsånär uppfattning om hur det hela kom att verka, så jag kunde rätta mina förslag och anspråk därefter. Bekant är huru det förhåller sig med ägaren till Kallerydsås I:2

2.) Jag vill för min del ej gå med på den beräkning som skett i åker och annan mark ty jag anser att endast den efter gräfningen kvarvarande odlade jorden kan räknas med, som grund för bärnad. Jag ber att få framhålla att den sankast belägna marken delvis har använts som slåtteräng t.o.m. så sent, som åren 1942-1943, och ju större vattenflödet var på våren ju bättre blev gräset. Efter förslagna djupgräfningen är det slut med den prodigheten och vad skogen beträffar så trives björken med den fuktighet som är.

Den närverblandade mossjorden vid ägofigur 10 är en vårokild historia. Då jag alltså ej har någon som helst förtjänst av den beräknade torrläggningen av annan mark, utan endast kostnader yrkar jag att den för min del utgår ur förslaget.

3.) Beträffande ägofigur 6, odlad jord, så kommer den att efter gräfningen och uppdagd jordvall att bli helt obrukbar, så för den yrkar jag ersättning i sin helhet med ett helt annat belopp än det beräknade.

4.) Om någon ersättning beräknats för växande skog känner jag ej till.

5.) Vad själva gräfningen vid ägofigurerna 7 och 2 beträffar så anser jag att jorden bör helt uppläggas åt fig. 7 och 2 och ej något åt odlade fig. 1 och 9 vilket i hög grad underlättar arbetet och ej skadar tegarne.

6.) Dck har räknats med vägtrummor vid Hättesån och Tångsen men dck anser jag vara oklokt, dels ställer de sig för dyra och med den kännedom jag har om tillfälliga vattenflöden så blir de förträffliga dammpåsten. Nuvarande bron i närheten av fixpunkt B70 släpper igenom dubbla vattenmängden mot vad de föreslagna rören gör, men är vid vissa tillfällen ändock ej tillräcklig. Därför föreslår jag att bron görcs vid allaverfarderliga ställen och att kantmurarne vid utförandet göres med lutning så att bron blir vidare upptill än i botten vilket tjänar 2 syften: ju mer vatten ju mer släpper igenom samt bättre motstånd vid tjälhävning och därav orsakade ras.

7.) Emån jag anser att i påsgavarande grävningskostnad inte står i rimlig proportion till jordvärden och nyttan i övrigt, sätter för min del kr. 669:60 för fig. 9 och en smal remsa av fig. 10 vilket blir den enda areal ram jag efter grävningen har utsikt att bruka, så torde lätt inses att man så långt ram möjligt vill jämka och förbilliga kostnaden. När jag jämför åkerareal i kolum "förbättrad mark" vara inkomster kan beräknas med de olika beräknade kostnaderna kommer jag till att kr. 1:- per år för grävningen utgörande för: Källeryds-ås I^2 kr. 1409:49; Källeryds-ås I^3 kr. 1650:-; Hätesån I^2 kr. 1222:94; Hätesån I^3 kr. 1275:74; Tångsen I^1 kr. 1496:88; Fäbrobacken I^1 kr. 943:91; eller i medeltal kr. 1238:75. Allt siffror som tala sitt varmande språk och att "Homborga" i miniatyr vill jag ej vara med om.

Då att djup i bäcken av 1.20 mtr är mer än tillräckligt för torrläggningare Källeryds-ås ägare går jag ej med på mer än mindel i den kostnad som beräknas för att med samma, som nu beräknade bottenprofil uppnå nämnda djup.

Önskar eller yrkar någon eller några större djup och därav följande större bredd för den eller de själva svara för merkostnaden.

8.) Jag har härmed räkt att så tydligt som möjligt redogöra för mina åsikter i frågan, utan tanke på att därmed på något sätt förmärma någon, och på grund av anförda skäl samt av möjligt, emär jag ej är processlysten, för att undvika vidare krångel och klagande vill jag göra en värdram för frågan om det kan gå att ordna frågan genom ett nytt rammanträde på så sätt att förrättningsmännen anser att rådana rakskäl framkommit att rammanträdet i Tången den 23 september ej bör anses såsom slutrammanträde för ifrågavarande förrättning och berutet närande klagotiden gäres ogiltigt samt att ett nytt sammanträde kungöres i god tid så att alla kan vara representerade.

Om så är och då jag anser det vara den för alla parter lyckligaste lösningen vill jag föreslå någon av dagarne emellan Jul och nyår i år såsom rammanträdesdag.

Ty efter vad jag hört är det den enda tid som ägarens tillträdsrätt 1½ anbud har tillfälle att närvara.

Jag emotser med tacksamhet Herr Ingenjörens svar å min förfrågan så snart som möjligt.

Skällerydsås, Skällerydd den 24/10 1949.

Högaktningsfullt

A.N. Andersson.

Bil.3.

HELGE ANDERSSON
Frötuna
Fellingsbro. tel. 45 o. 175

Fellingsbro den 25 okt. 1949.

Herr Lantbruksingeniören David Andersson,
Lantbruksnämnden,
Älvsborgs läns södra område,
B o r å s.

Betr."Tångens dikning 1949".

På uppdrag av Aug. Andersson, Källeryd, enligt fullmakt som härmed bifogas, får undertecknad härmed tillskriva Eder i rubr. ärende. Vid sammanträde i Tången den 23 sept. meddelade Aug.Andersson att han på grund av häg ålder och nedsatt hörsel ej kunde följa förhandlingarna och då kallelse till sammanträdet meddelades först kvällen före kunde anskaffande av ombud ej medhinnas.

Undertecknad, som tagit del av översända handlingar, får å min uppdragsgivares vägnar göra följande erinringar:

1/ Vid beräkning av båtnaden har räknats med odlad jord. Detta är emellertid felaktigt, då ej någon del av den berörda arealen /om 59 ar/ varit under plog de senaste 15 åren och ej kommer att odlas, då iordningsställandet till fullgod brukning skulle ställa sig för dyrbart. Den areal annan mark om 18 ar kan ej anses som förbättrad genom den ifrågavarande dikningen, då nuvarande dikning är fullt tillfredsställande.

2/ Enligt ersättningslängden har vad jag kunnat se någon er-

sättning för den skog som måste avverkas vid punkt 1-3 för att bereda plats för den större dikningen med jord och stenvallar ej utgått.

3/ Förslaget upptar anläggning av 2 st. broar och 2 st. trummor, men anser jag att broar bör läggas å samtliga platser, då trummor med den föreslagna diametern ej är tillfyllest oaktat den dubbla kostnaden.

I anledning ovanstående får jag därför hemställa att Aug. Andersson helt befrias från kostnad i dikningsföretaget då någon som helst båtnad ej förefinnes, samt att ersättning för skogsavverkning vid punkt 1-3 upptages till skäligt belopp. Även anhålles att företaget bekostar bro över kanalen vid punkt 2 för att bereda tillfart till den väster om kanalen belägna skogsmarken.

Jag avvaktar Edert besked snarast eller i god tid före klagotidens utgång.

Högaktningsfullt

Bil. 1 fullmakt.

Bil.4.

Fullmakt

Jag Helge Andersson, Fröslunda, Fellingsbro
att i alla frågor rörande tomtläggningsförslaget
"Fängene dikning 1949" för min talan och
bevaka mina intressen

Ombudets laga åtgärder godkännes:

Källeryd den 21/10 1949.

Helge Andersson

Bevittnas:

Sten Frisk

K. V. Andersson.

Bil.5.

U t l å t a n d e

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen rörande förbättrad utdikning av vattenskadad mark tillhörande Tången nr.1^1, Fäbrobacken nr.1^1, Vättesön nr.1^2 och nr.1^3, Källerydsås nr.1^2 och Källerydsås nr.1^3 i Källunga socken, Älvsborgs län.

Avdikningsområdets läge.

Det markområde, vilkets bättre torrläggning företagets utförande avser, är beläget omkring 1½ kilometer söder om Källeryds järnvägsstation.

Vattnet från området avrinner till Lidan genom ett avlopp, som vid Källeryds järnvägsstation går under järnvägen och därifrån fortsätter mot norr genom Larv och Vara till Lidan.

Efter framställning härom förordnade Länsstyrelsen den 8 nov.1943 förrättningsman för företaget. Förordnandet har sedermera genom resolution den 22 november 1948 överförts på undertecknad.

Dikning.

Företaget har hänförts till dikning, varom stadgas i 7 kap. vattenlagen.

Allmän väg beröres ej och ej heller några andra allmänna intressen.

Karta och profilritning.

Karta över det markområde, som erhåller båtnad genom företagets utförande,har upprättats genom planmätning och ytavvägning utav det markområde, dikningen berör.

Den mark, som för sin torrläggning är beroende av, att föreslagna arbeten bliva utförda, har på kartan avgränsats från högre belägen mark med streckad begränsningskurva. Markhöjderna angivas på kartan i meter och centimeter över det antagna jämförelseplanet.

Jämförelseplanets höjdläge bestämmes av på kartan angivna fixpunkter. Profil- och sektionsritningar över de dikessträckor, som föreslås uppgrävda, hava upprättats efter verkställda planmätningar, avvägningar och jordundersökningar.

Åkermark betecknas på kartan med gul färg och övrig mark med grön färg.

Nederbördsområden och vattenmängd i avloppen.

Nederbördsområdet omfattar i runt tal 2,5 kvadratkilometer. Avrinningen vid normal högvattenmängd har uppskattats till 0,120 kbm.i sek.från kvkm. motsvarande 0,3 kbm.i sek.

Föreslagna arbeten.

Företaget skall omfatta uppgrävning utav avloppet från Källeryd Västergården,på plan- och profilritning betecknad punkt 0,över mark till fastigheterna Källerydsås nr.1^2, str.0+30-3+48, str.5+28-5+50 och str.7+70-8+79, Källerydsås nr.1^3,str.3+48-5+28 och 6+45-7+70 i rågång mellan Källerydsås nr.1^2 och nr.1^3 str.5+50-6+45, Vättesön nr.1^3 str.8+79-10+79, Vättesön nr.1^2 str.10+79-12+07, Tången nr.1^1 str.12+07-14+30 samt i rågång mellan Tången nr.1^1 och Fäbrobacken nr.1^1 str.14+30-15+80. Bottenbredden skall på str.11-15+80 vara 0,3 meter och på str.0+30-11 0,5 meter. Sidolutningen skall på hela dikessträckan vara

1:1.25. I bergskärning kan avloppet upptagas med bottenbredd 1,20 meter och sidolutning 1:0,1. Bottenläget skall i punkt 11 vara 6,70 m. och bottenlutningen nedanför punkt 11 = 0,5:1000 samt ovanför punkt 11=1,45:1000. Läget i plan angives på kartan med två jämnlöpande röda linjer.

I samband med avloppets uppgrävning skall jorden bortschaktas i sådan omfattning på en plats för varje fastighet, att vattning av betande djur blir möjligt. I företaget skall därjämte ingå byggande av träbroar vid punkterna 5+00,6+66,10+79 och 12+07.

Båtnad.

Den båtnad, som vinnes genom avloppets fördjupning till föreslagna dimensioner, har uppskattats jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 60§ vattenlagen med tillämpning av stadgande i 7 kap. 22 § samma lag. I bilagd värderingslängd finnes för varje ägofigur angivet uppskattat värde pr.hektar före och efter företagets utförande samt uppskattad båtnad pr.hektar och pr.ägofig.

Båtnad av annan art än jordförbättring förekommer ej vid detta företag.

Ingen fastighet, som beröres av företaget, har så stor åkerareal, att den kan betecknas som fullständigt jordbruk, även om ingen vattenskada förekom.

I befintligt skick försvåras brukningen och nedsättes skörden så mycket vid flertalet av de fastigheter, som beröras av företaget, att en uppgrävning utav avloppet måste utföras, om fastigheterna skola kunna brukas på

avsett sätt.

Kostnadsfördelning.

Kostnaderna för företagets utförande skola fördelas på de berörda fastigheterna i förhållande till uppskattad båtnad, såvida verklig kostnad ej överstiger uppskattad båtnad. Om verklig kostnad överstiger uppskattad båtnad, skall för de fastigheter, vilkas ägare icke äro sökande, kostnaderna jämlikt bestämmelser i 7 kap.27 § vattenlagen begränsas till den för varje fastighet uppskattade båtnaden. I bilagd kostnadsfördelningslängd har med beaktande härav för varje fastighet angivits andel i procent av verklig kostnad samt andel i beräknad kostnad.

Ersättningar.

Ersättningar för mark till avloppets utvidgning och jordupplag skall erläggas med de belopp, som finnas upptagna i bilagda ersättningslängd.

Vattendomstolsavgift.

Avgift till vattendomstolarnas organisation skall erläggas med 24 kronor 55 öre, vilket belopp skall inbetalas till länsstyrelsen i länet, då företaget vunnit laga kraft.

Arbetets utförande.

Företaget skall, om markägarna önska fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse med de vid denna förrättning upprättade plan-, profil- och sektionsritningarna samt arbetsbeskrivningen.

Ur avloppen uppschaktade jordmassor skola fördelas i ungefär lika stora delar å ömse sidor om avloppet, så-

vida ej överenskommelse träffas med vederbörande markägare om uppläggning av massorna på annat sätt. På str.7-8+79 skall dock ur avloppet uppschaktad massa läggas på vänstra = västra sida om diket.

Uppdämning, som måste verkställas för att möjliggöra arbetets utförande, bör utföras så, att skada och intrång blir så ringa som möjligt.

De till ledning för arbetets utförande utsatta fixpunkterna få icke övertäckas eller bortsprängas, förrän de genom försorg av vederbörande lantbruksingenjör blivit ersatta med nya fixpunkter.

Av lantmätare utsatta gränsmärken få icke borttagas, förrän de genom lantmätares försorg blivit ersatta med nya rågångsmarkeringar.

Framtida underhåll.

Varje intressent i företaget har rätt att fordra, att diket fullständigt rensas vart femte år. Tillfälliga ras eller andra svårare hinder för vattnets avlopp böra dock omedelbart avlägsnas. Om envar markägare ej utför nödiga rensningsarbeten i avloppet på egen mark, skall kostnaden för resning fördelas efter de i kostnadsfördelningslängden, Bil.9 införda repartitionstalen. De broar, som uppförts över avloppen i samband med företagets utförande skola underhållas av dem, till vilkas nytta de utförts. För rensningsjords uppläggning må intressent icke äga rätt att fordra ersättning. Kostnad för rensningsåtgärd, som föranletts av enskild persons åverkan eller försummelse, må uttagas av denna.

Uppdämning eller annan åtgärd, som hindrar vattnets fria avlopp, må på inga villkor tillåtas eller tålas.

Organisation.

För handhavande av med företaget förenade angelägenheter skola intressenterna utse en styrelse, som det åvilar att ombesörja arbetets utförande och kontrollera detsamma - i den mån så finnes nödigt med biträde av sakkunnig person - att i mån av arbetets fortgång verkställla utdebiteringar, på sätt närmare angives i 3 kap. 20 § vattenlagen, att över handhavda medel föra räkenskaper, vilka skola vara tillgängliga för intressenterna i och för granskning, att för sistnämnda ändamål och då så eljest kan finnas nödigt, kalla intressenterna till sammanträde, på sätt i 7 kap. 64 § vattenlagen föreskrives och därvid föra protokoll samt att i övrigt vidtaga åtgärder, som för företagets ändamålsenliga utförande och underhåll kunna finnas nödiga.

De vid denna förrättning upprättade handlingarna och ritningarna skola förvaras hos ordföranden i den av intressenterna utsedda styrelsen.

Arbetstid.

Arbetet med företagets utförande må påbörjas, då förrättningen vunnit laga kraft och skall vara fullbordat senast den 1 sept.1952. Beträffande förlängning av arbetstiden hänvisas till 7 kap.59 § vattenlagen.

Arbetets godkännande.

Företaget skall anses fullbordat, då det blivit godkänt av person, som Kungl.Lantbruksstyrelsen för-

ordnar att avsyna detsamma.

Företagets namn.

Företaget skall benämnas "Tångens dikning av år 1949".

Besvärshänvisning.

Talan mot utlåtandet föres vid Västerbygdens vattendomstol, Vänersborg, dit besvären skola vara ingivna inom 60 dagar från nedanstående dag med iakttagande av bestämmelser i 11 kap.85 § vattenlagen och besvären skola upptaga klagandens alla påståenden och skälen därtill och vidfogas de handlingar, klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson

lantbruksingenjör.

Hjalmar Hart Bror Andersson

Skiftesgodemän.

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt, hektar	Förbättrad mark: annan, hektar	Värde pr ha: före, kronor	Värde pr ha: efter, kronor	Båtnad: pr ha, kronor	Båtnad: pr ägofigur, kronor
Källunga socken.							
1/8 mtl.Källerydsås 1[2]							
Aug.Andersson.							
åker	1	0,42		270	900	630	264.60
betesmark	2		0,12	180	600	420	50.40
"	3		0,06	60	600	540	32.40
åker	4	0,06		120	800	680	40.80
"	5	0,11		120	800	680	74.80
Summa		0,59	0,18				463.00
1/8 mtl.Källerydsås nr.1[3]							
A.N.Andersson.							
betesmark	6		0,13	140	700	560	72.80
"	7		0,01	120	600	480	4.80
"	8		0,03	120	600	480	14.40
åker	9	0,40		(360 540	1200 1800	840 1260	336:- 504.-)
odlingsmark	10		0,23	480	800	320	73.60
Summa		0,40	0,40				(501:60 669.60)
1/8 mtl.Vättesön nr.1[3]							
Georg Olander							
åker	11	0,29		810	1800	990	287.10
"	12	0,18		1710	1800	90	16.20
"	13	0,05		360	1800	1440	72.-
"	14	0,26		360	1800	1440	374.40
"	15	0,50		180	1800	1620	810.-
"	16	0,19		1440	1800	360	68.40
"	17	0,09		1710	1800	90	8.10
Överföres		1,56					1636.20

Lantbruksstyrelsen 3044 n, aug. 49, 20 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 317249

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt (hektar)	Förbättrad mark: annan (hektar)	Värde pr ha: före (kronor)	Värde pr ha: efter (kronor)	Båtnad: pr ha (kronor)	Båtnad: pr ägofigur (kronor)
Överfört		1,56					1636.20
åker	18	0,15		1260	1800	540	81.-
"	19	1,12		180	1800	1620	1814.40
"	20	0,28		320	1600	1280	358.40
"	21	0,29		460	1600	1140	330.60
Summa		3,40					4220.60
1/8 mtl. Vättesön nr. 1 2							
Aug. Fransson.							
åker	22	0,19		360	1200	840	159.60
"	23	0,11		200	1800	1600	176.-
"	24	0,09		160	1600	1440	129.60
"	25	0,17		160	1600	1440	244.80
"	26	0,08		160	1600	1440	115.20
"	27	0,06		160	1600	1440	86.40
"	28	0,36		320	1600	1280	460.80
"	29	0,14		240	1600	1360	190.40
"	30	0,08		1280	1600	320	25.60
"	31	0,20		1440	1800	360	72.-
"	32	0,23		180	"	1620	372.60
"	33	0,13		180	"	"	210.60
"	34	0,11		180	"	"	178.20
"	35	0,13		180	"	"	210.60
"	36	0,36		180	"	"	583.20
"	37	0,06		1440	"	360	21.60
Summa.		2,50					3237.20

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt (hektar)	Förbättrad mark: annan (hektar)	Värde pr ha: före (kronor)	Värde pr ha: efter (kronor)	Båtnad: pr ha (kronor)	Båtnad: pr ägofigur (kronor)
1/8 mtl.Tången nr.1[1]							
Sven Fredriksson.							
åker	38	0,07		1260	1800	540	37.80
"	39	0,23		270	"	1530	351.90
"	40	0,21		270	"	1530	321.30
"	41	0,20		270	"	1530	306.-
"	42	0,03		1440	"	360	10.80
"	43	0,03		1440	"	360	10.80
"	44	0,18		270	"	1530	275.40
"	45	0,23		270	"	1530	351.90
"	46	0,02		1440	"	360	7.20
"	47	0,03		1260	"	540	16.20
"	48	0,66		180	"	1620	1069.20
"	49	0,51		180	"	1620	826.20
"	50	0.30		180	"	1620	486.-
"	51	0,27		120	1200	1080	291.60
betesmark	52		0,15	80	800	720	108.-
Summa.		2,97	0,15				4470.30
1/8 mtl.Fäbrobacken nr.1[1]							
Carl Johansson.							
åker	53	0,13		1080	1800	720	93.60
"	54	0,30		810	"	990	297.-
"	55	0,20		270	"	1530	306.-
"	56	1,10		360	"	1440	1584.-
"	57	0,12		360	"	1440	172.80
Överföres		1,85					2453.40

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt (hektar)	Förbättrad mark: annan (hektar)	Värde pr ha: före (kronor)	Värde pr ha: efter (kronor)	Båtnad: pr ha (kronor)	Båtnad: pr ägofigur (kronor)
Överfört		1,85					2453.40
åker	58	0,14		540	1800	1260	176.40
"	59	0,12		540	"	1260	151.20
"	60	0,13		1080	"	720	93.60
"	61	0,11		1260	"	540	59.40
"	62	0,05		1440	"	360	18.-
"	63	0,07		1440	"	360	25.20
"	64	0,18		1620	"	180	32.40
"	65	0,05		540	"	1260	63.-
"	66	0,09		810	"	990	89.10
"	67	0,06		1260	"	540	32.40
"	68	0,43		1620	"	180	77.40
"	69	0,18		1620	"	180	32.40
Summa.		3.46					3303.90

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt (hektar)	Förbättrad mark: annan (hektar)	Värde pr ha: före (kronor)	Värde pr ha: efter (kronor)	Båtnad: pr ha (kronor)	Båtnad: pr ägofigur (kronor)
Sammandrag.							
Källunga socken.							
1/8 mtl.1[2] Källerydsås							
Aug.Andersson	1-5	0,59	0,18				463.-
1/8 " 1[3] Källerydsås							
A.N.Andersson	6-10	0,40	0,40				501:60 669.60
1/8 " 1[3] Vättesön							
Georg Olander	11-21	3,40					4220.60
1/8 " 1[2] Vättesön							
Aug.Fransson	22-37	2,50					3237.20
1/8 " 1[1] Tången							
Sven Fredriksson	38-52	2,97	0,15				4470.30
1/8 " 1[1] Fäbrobacken							
Carl Johansson	53-69	3,46					3303.90
Summa.		13,32	0,73				16196:60 16364.60

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson
lantbruksingenjör.

Hjalmar Karl Karl Andersson

Skiftesgodemän.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
317249

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m.	Arbete, material e. d.		Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Dike nr.1.					
0-3+48	348	Grus och sten med rötter	m^3	360	4:-	1440:-	
		Berg	"	85	20:-	1700:-	3140:-
3+48-5+28	180	Grus och sten med rötter	"	500	4:-	2000:-	
		Sand	"	25	2:-	50:-	
5+00		Bro				170:-	2220:-
5+28-8+79	351	Dyjord med rötter	"	120	1:75	210:-	
		Sand	"	280	2:-	560:-	
		Sand och sten	"	1180	2:50	2950:-	
6+66		Bro				170:-	3890:-
8+79-10+79	200	Dyjord	"	110	1:50	165:-	
		Sand med ngt.sten	"	520	2:-	1040:-	
		Sand och sten	"	50	2:50	125:-	1330:-
10+79-12+07	128	Dyjord	"	160	1:50	240:-	
		Sand med ngt.sten	"	300	2:-	600:-	
10+79		Bro				170:-	1010:-
12+07-14+30	223	Dyjord	m^3	350	1:50	525:-	
		Sand med ngt.sten	"	300	2:-	600:-	
12+07		Bro				170:-	1295:-
14+30-15+80	150	Dyjord med ngt.rötter	m^3	400	1:50	600:-	
		Sand med ngt.sten	"	50	2:-	100:-	700:-
		För arbetets tillsyn, oförutsedda fall m.m. tillägges					1811:90
		Anordnande av vattningsplatser på fastigheterna Källerydsås nr.1^2 och nr.1^3, Vättesön nr. 1^2 och 1^3, Tången nr.1^1 och Fäbrobacken nr.1^1		6	25:-		150:-
		Överföres					15546:90

Läge	Längd m.	Arbete, material e. d.	Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Överfört				15546:90
		Jordersättningar enligt ersättningslängd				953:10
		Summa				16500:-
		Kostnadsförslag till bro.				
		Underlag 2 st.0,20x0,20x3,5=	0,280	m^3		
		Bärbjälkar 4 st.0,225x0,175 x4,5 =	0,709	"		
		Farbana 0,075x3,3x4,5 =	1,114	"		
		Följare 2 st.0,05x0,15x4,5=	0,068	"		
		Stödplank 2 st.0,075x0,25 x3,3 =	0,124	"		
		Summa m^3	2,295	70:-	160:65	
		Diverse			9:35	
		Summa kronor			170;00	

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson

lantbruksingenjör

JORDERSÄTTNINGSLÄNGD

Fastighet och ägare m. m.	Avlopp			Upplag			Summa ersättning
	Areal	Ersättning		Areal	Ersättning		
	m²	öre/m²	kronor	m²	öre/m²	kronor	kronor
Källerydsås nr.1²							
Aug.Andersson.							
Str.0+30-3+48	100	2	2:-	370	2	7:40	9:40
" 5+28-5+50	10	3	0:30	100	11	11:-	11:30
½ " 5+50-6+45	50	3	1:50	350	11	38:50	40:-
½ " 7+70-8+79	130	6	7:80	850	12	102:-	109:80
½ " 7+70-8+79	130	2	2:60	850	4	34:-	36:60
							207:10
Källerydsås nr.1³							
A.N.Andersson.							
Str.3+48-5+28	150	2	3:-	500	2	10:-	13:-
½ str.5+50-6+45	50	2	1:-	800	7	56:-	57:-
" 6+45-7+40	250	4	10:-	800	4	32:-	42:-
½ str.7+40-7+70	45	6	2:70	300	12	36:-	38:70
½ " 7+40-7+70	45	6	2:70	300	4	12:-	14:70
							165:40
Vättesön nr.1³							
Carl Georg Olander.							
str.8+79-10+79 1m.200	400	4	16:-	1400	11	154:-	170:-
Vättesön nr.1²							
Aug.Fransson.							
str.10+79-12+07 1m.128	280	2	5:60	900	12	108:-	113:60
Tången nr.1¹							
Sven Fredriksson.							
½ str.12+07-14+30 1m.223	200	2	4:-	800	12	96:-	100:-
Överföres							100:-
Samtlige fastigheter överföres							656:10

Fastighet och ägare m. m.	Avlopp			Upplag			Summa ersättning
	Areal	Ersättning		Areal	Ersättning		
	m²	öre/m²	kronor	m²	öre/m²	kronor	kronor
Samtliga fastigh. Överfört							656:10
"							100:-
½ str.12+07-14+30 lm.223	200	2	4:-	800	8	64:-	68:-
½ str.14+30-15+80 lm.150	150	2	3:-	500	12	60:-	63:-
							231:-
Fäbrobacken nr.1[1]							
Carl Johansson							
½ str.14+30-15+80 lm.150	150	4	6:-	500	12	60:-	66:-
Samtliga fastigheter Summa							953:10

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson

lantbruksingenjör

Hjalmar Karl Karl Andersson

Skiftesgodemän.

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad	Fastighets andel i			Samfällighets gemensamma kostnader
			för särskild avdelning beräknad kostnad	för samfälligheten beräknad kostnad	samfällighetens verkliga kostnad	
		kronor	kronor	kronor	procent	procent
1	2	3	4	5	6	7
Källunga socken.		0			0	
1/8 mtl.1[2] Källerydsås.					2,86	
Aug.Andersson.		463:-		463:-	2,83	20,21
1/8 mtl.1[3] Källerydsås		501:60			3,10	
A.N.Andersson		669:60	=4.06%	669:60	4,09	29,21
1/8 mtl.1[3] Vättesön					26,06	
Georg Olander		4220:60		4220:60	25,79	184,19
1/8 mtl.1[2] Vättesön.					19,98	
Aug.Fransson		3237:20		3237:20	19,78	141,27
1/8 mtl.1[1] Tången					27,60	
Sven Fredriksson	s.	4470:30		4605:70	27,32	195,12
1/8 mtl.1[1] Fäbrobacken.					20,40	
Carl Johansson		3303:90		3303:90	20,19	144,20
Summa.		16364:60		16500:-	100:-	714,20

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson

lantbruksingenjör.

Hjalmar Hart Karl Andersson

Skiftesgodemän.

Fixpunktsbeskrivning.

Fixp.=+6.60 m. I berg inhugget kors vid rågång 15 m. öster om punkt 0+00.

Fixp.=+8.70 m. I jordfast sten inhugget kors, 15 m. sydväst om punkt 6+50.

Fixp.=+9.24 m. I jordfast sten inhugget kors 17 m. nordväst om punkt 13+37.

STYRELSEN
OKT 1950

B. & U.M. 5/1950. Dom B 11/1950.

Västerbygdens vattendomstols

D O M

i besvärsmål angående utlåtande rörande "Tångens dikningsföretag av år 1949" i Källunga socken, Älvsborgs län; given i Vänersborg den 19 september 1950.

Klagande: August Natanael Andersson i Källerydsås.

Motpart: Dikningsföretagets styrelse.

Efter vederbörligt förordnande och med biträde av gode män påbörjade lantbruksingenjören David Larsson den 23 september 1949 syneförrättning för torrläggning av mark under hemmanen Källerydsås, Vättesön, Tången och Fäbrobacken i Källunga socken, Älvsborgs län. Förrättningen avslutades den 28 december 1949, då utlåtande meddelades.

Förrättningen avsåg upptagande av ett 1580 meter långt huvudavlopp. De marker, som i utlåtandet beräknades kunna erhålla båtnad genom företaget, voro samtliga belägna utmed

Utan avgift.

Kungl. Lantbruksstyrelsen.

huvudavloppets översta 1.050 meter.

Utlåtandet har nu överklagats av Andersson såsom ägare av den i företaget ingående fastigheten Källerydsås 1^3. De i utlåtandet meddelade föreskrifterna rörande denna fastighet framgå i de delar de hava betydelse i målet av följande sammanställning:

Värderingslängd.

Ägobeskrivning	Figur	Areal i hektar	Värde per hektar före	Värde per hektar efter	Båtnad per hektar	Båtnad per figur
Betesmark	6	0,13	140	700	560	72:80
"	7	0,01	120	600	480	4:80
"	8	0,03	120	600	480	14:40
Åker	9	0,40	540	1800	1260	504:-
Odlingsmark	10	0,23	480	800	320	73:60
	Summa	0,80				669:60

Jordersättningslängd.

Sträcka	Avlopp areal i m^2	Avlopp öre/m^2	Avlopp kronor	Upplag areal i m^2	Upplag öre/m^2	Upplag kronor	summa
1/2 5+50-6+45	50	2	1	800	7	56	57
1/2 6+45-7+40	250	4	10	800	4	32	42
- - - - - -	- -	-	-	- -	-	-	-
							165:40

I utlåtandet angavs båtnaden för fastigheten till 669 kronor 60 öre samt andelen i den verkliga kostnaden till 4,09 %. Då Andersson icke var sökande till förrättningen, begränsades jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 27 § vattenlagen hans del i kostnaderna till ett belopp, motsvarande den för fastigheten beräknade båtnaden av företaget.

Ägofiguren nr 6 är längs en sträcka av cirka 115 meter belägen utmed huvudavloppet. För ägofiguren nr 8 är motsvarande sträcka cirka 30 meter. I företagets längdmätningssystem, vilket utgår från den nedersta punkten i det genom företaget upptagna huvudavloppet, äro de av Anderssons marker, vilka beräknats vinna båtnad genom företaget, belägna mellan punkterna 5+50 och 7+70 med början av ägofiguren nr 6 i punkt 5+50.

Andersson har i målet, såsom han slutligen bestämt sin talan, yrkat och anfört följande.

1. Andersson har påpekat, att enligt de i utlåtandet givna bestämmelserna huvudavloppet skall upptagas till sådant djup, att Anderssons marker komma att erhålla torrläggning utöver ett djup av 1,20 meter, räknat från lägsta punk-

ten på markerna. En uppgrävning till allenast detta djup, 1,20 meter, utmed Anderssons marker och nedanför dessa skulle enligt Anderssons mening vara fullt tillräcklig för torrläggning av hans ägor. Andersson har vid förrättningen icke yrkat fördjupning av diket utöver vad nu angivits. Andersson har gjort gällande, att den ökning av kostnaderna för grävning av diket som åstadkommes av fördjupning utöver 1,20 meter, beräknad på sätt nyss sagts, bör han icke på något sätt vara skyldig deltaga i, då han icke vinner någon fördel genom detta arbete. - På nu angivna grunder har Andersson yrkat, att kostnader för grävning av diket påföras Källerydsås 1^3 endast till den del diket utmed och nedanför denna fastighet fördjupas 1,20 meter meter under fastighetens lägsta markhöjd.

2. Andersson har vidare framhållit, att för utnyttjande av den möjlighet till jordförbättring som åstadkommes genom upptagande av huvudavloppet kräves beträffande ägofigurerna nr 9 och 10 detaljdikning. - Andersson har yrkat att, bl.a. för uppvägande av kostnaderna för denna detaljdikning, den beräknade båtnaden för dessa figurer nedsättes till hälften. Andersson har vidare beträffande sina övriga i företaget in-

gående ägofigurer yrkat att dessa, då de till stor del komma att tagas i anspråk för avlopp och upplag och därigenom bliva oanvändbara, skola utgå ur företaget.

3. Andersson har gjort gällande, att ersättningen för avlopp och upplag rörande ägofigurerna nr 6 och 8 i utlåtandet beräknats för lågt samt i sådan ersättning yrkat ett sammanlagt belopp av 200 kronor.

4. Andersson har yrkat, att, därest de under 1 - 3 nämnda yrkandena ej bifallas, all hans i företaget ingående mark betecknas som "övrig mark" och att ersättningar för avlopp och upplag under denna förutsättning beräknas efter de grunder, som fastställts för grannfastigheten Källerydsås 1^2. Andersson har grundat yrkandet på uppgiften att han under nyssnämnda förutsättning har för avsikt att upphöra med att bruka jorden.

Andersson har vidare anmärkt på, att han ej blivit kallad till de förrättningen föregående stakningsarbetena m.m. Andersson har dock förklarat sig icke framställa något yrkande på grund härav.

Andersson har slutligen yrkat ersättning för rättegångs-

kostnaderna med belopp, motsvarande hans utgifter till vattendomstolen i samband med rättegången.

D o m s k ä l.

Vattendomstolen har den 7 juli 1950 hållit huvudförhandling i målet och i samband därmed företagit synegång.

Företagets styrelse har därvid bestritt samtliga Anderssons yrkanden.

Vid huvudförhandlingen och synegången har förrättningsmannen, lantbruksingenjören David Larsson varit närvarande.

Vattendomstolen behandlar här nedan närmare Anderssons yrkanden i den ordning de enligt vad tidigare sagts framställts.

1. Det av Andersson framställda yrkandet angående dikets djup fattar vattendomstolen så, att Andersson velat göra gällande, att det honom ålagda bidraget till den beräknade kostnaden för företaget överstiger det belopp, vartill kostnaden för torrläggning av den Andersson tillhöriga marken må antagas hava uppgått utan annans deltagande i dikningen. Vattendomstolen ger Anderssons yrkande denna innebörd med hänsyn till att 7 kap. 26 § vattenlagen torde vara det enda lagstadgande, på vilket Andersson kan grunda sitt yrkande. - Vid bedömandet av yrkandet under denna förutsätt-

torde till en början böra framhållas, att i det i utlåtandet ingående kostnadsförslaget kostnaderna för uppgrävning av diket till i utlåtandet föreskrivet djup på sträckan 0-7+70, nedanför vilken sistnämnda punkt Anderssons marker äro belägna, beräknats uppgå till ungefärligen 7.750 kronor. Andersson har som sin mening uttalat, att kostnaderna för uppgrävning av avloppet i för torrläggning av Källerydsås 1^3 erforderlig omfattning kunna beräknas uppgå till endast hälften av nyssnämnda summa. - Det i utlåtandet Andersson ålagda bidraget till kostnaderna för företagets utförande har jämlikt bestämmelsen i 7 kap. 27 § vattenlagen begränsats till en summa motsvarande den för Anderssons fastighet beräknade båtnaden, eller 669 kronor 60 öre. - Vattendomstolen finner det vara ställt utom allt tvivel, att Andersson utan annans deltagande i dikningen icke kunnat för en kostnad, motsvarande sistnämnda summa, utföra för torrläggning av markerna under Källerydsås 1^3 erforderlig fördjupning av huvudavloppet. Det Andersson ålagda bidraget till kostnaderna för företagets utförande kan sålunda icke nedsättas jämlikt stadgandet i 7 kap. 26 § vattenlagen. - Andersson är vid detta förhållande

jämlikt 7 kap. 23 § skyldig att taga del i kostnaden för samfällighetens torrläggning i mån av värdet å den båtnad hans mark därigenom beredes. - De i utlåtandet meddelade föreskrifterna överensstämma i alla nu berörda delar med stadgandena i vattenlagens 7 kap. På grund härav kan Anderssons yrkande i denna del icke lagligen bifallas.

2. Beträffande yrkandet om ändrad båtnadsberäkning för ägofigurerna nr 9 och 10 har för jämförelse hänvisats till de i utlåtandet meddelade bestämmelserna rörande de som åker betecknade ägofigurerna nr 1, 4 och 5, tillhörande fastigheten Källerydsås 1^2. Figuren nr 1 är belägen i direkt anslutning till figuren nr 9. Figurerna nr 1, 4 och 5 ha åsatts ett blivande värde av 900 respektive 800 kronor per hektar. - Lantbruksingenjören Larsson har beträffande dessa markvärden uppgivit, att de satts så låga med hänsyn till att figurerna sedan länge icke brukas såsom åker och antagligen icke heller i framtiden komma att användas som sådan. Larsson har vidare upplyst, att förrättningsmännen vid avgivandet av utlåtandet övervägde att sätta ett liknande värde på figuren nr 9 men att Andersson själv önskade, att denna skulle betecknas och värderas som fullgod åker. - Andersson har vitsordat Larssons sistnämnda uppgift.

Vattendomstolen har vid synegången besiktigat de ägofigurer, varom nu är fråga. Ägofiguren nr 9 utgöres i likhet med ägofiguren nr 1 av mark, som synes tidigare ha varit odlad, men som för närvarande ej brukas såsom åker. - Som Andersson numera uppgivit sig yrka ett lägre båtnadsvärde beträffande figuren nr 9 än vad i utlåtandet angivits, ingår vattendomstolen i det följande på frågan om värdet av båtnaden för denna figur. Vattendomstolen har då till en början funnit, att figuren nr 9 icke kan i värdehänseende jämställas med övrig i företaget ingående, under brukning varande åkermark, såsom t.ex. figurerna nr 14, 15 och 19 - vilka beräknats erhålla ett blivande värde av 1800 kronor per hektar - detta beroende bl.a. på, att kultiveringsåtgärder av olika slag erfordras utöver huvudavloppets upptagande innan marken i värdehänseende kan jämställas med ovanför liggande åkerområden. Även om värdet av den i figur 9 ingående marken sålunda bör sättas lägre än vad som skett i utlåtandet, bör detsamma dock enligt vattendomstolens mening sättas högre än det för figuren nr 1 angivna värdet, detta huvudsakligen enär figuren nr 9 ligger i anslutning till fastighetens

gårdsskifte, medan däremot den till Källerydsås 1^2 hörande figuren nr 1 utgör ett utskifte, skilt från denna fastighets gårdsskifte. På grund av vad nu sagts finner vattendomstolen de i utlåtandet angivna värdena å figur nr 9 skäligen böra nedsättas från ett blivande värde per hektar av 1800 kronor till 1200 kronor, motsvarande en nedsättning jämväl av nuvarande värde från 540 till 360 kronor. Därigenom minskas den beräknade båtnaden för ägofiguren från 504 till 336 kronor och båtnaden för Källerydsås 1^3 från 669 kronor 60 öre till 501 kronor 60 öre.

Vad angår ägofiguren nr 10, har vattendomstolen vid synegången icke funnit något skäl att ur värderingssynpunkt ändra den i utlåtandet gjorda värderingen.

Vad angår den av Andersson anförda synpunkten, att han själv blir nödsakad utföra detaljdikning, vill vattendomstolen erinra om, att torrläggningsföretaget endast avser upptagande av ett huvudavlopp. Kostnad för utförande av detaljdikning för tillvaratagande av de möjligheter till jordförbättring som skapas genom huvudavloppets upptagande kommer, såvitt vattendomstolen kan bedöma, att drabba var och en av de i före-

taget deltagande enskilt. Andersson befinner sig härvidlag icke i någon särställning. Hans ägofigurer äro ur denna synpunkt icke mer olägligt belägna än figurer, tillhörande någon av de övriga i dikningen deltagande. Anderssons på denna grund framställda yrkanden kunna därför icke av vattendomstolen bifallas.

Beträffande åter figurerna nr 6, 7 och 8, har Andersson gjort gällande att dessa komma att bliva oanvändbara då de till stor del komma att tagas i anspråk för avlopp och upplag. - Vattendomstolen erinrar till en början om, att ersättning för avlopp och upplag beträffande figurerna föreskrivits i utlåtandet. Figurerna ha i utlåtandet betecknats såsom "betesmark". Vattendomstolen har vid synegången icke funnit något skäl att anmärka på beteckningen. Vattendomstolen anser, att, även om en del av figurerna tagas i anspråk för avlopp och upplag, kan återstoden av de skiften, inom vilka figurerna äro belägna, utan hinder därav i fortsättningen brukas såsom betesmark. Vad särskilt angår figuren nr 6, som omfattar en hel ägolott, kommer den visserligen att till formen bliva långsträckt och smal, men detta för-

hållande torde icke komma att inverka på ägolottens användning som betesmark. Ur de synpunkter nu är fråga om, finner vattendomstolen sålunda icke något skäl att ändra de i utlåtandet angivna värderingarna beträffande figurerna nr 6 - 8. Vattendomstolen har vid synegången icke heller funnit skäl att ur andra synpunkter ändra ifrågavarande värderingar.

På grund av vad ovan anförts finner vattendomstolen icke skäl att bifalla Anderssons yrkanden om ändrad båtnadsberäkning utöver vad nyss sagts beträffande ägofiguren nr 9.

3. Beträffande Anderssons yrkande om ersättningar för avlopp och upplag har Andersson påpekat, att motsvarande ersättningar för hans grannfastighet, Källerydsås 1^2, synas ha bestämts till högre belopp. I utlåtandet ha dessa ersättningar för denna fastighet beträffande sträckan 5+28-6+45 angivits till 3 öre/m^2 för avlopp och 11 öre/m^2 för upplag.

David Larsson har uppgivit, att den för Källerydsås 1^2 beräknade värderingen betingats av, att däri inberäknats även ersättning för växande skog. Larsson har upplyst, att värdesättningen skett efter samma grunder för de båda fastigheterna.

Vattendomstolen har icke funnit något som talar emot riktig-

heten av vad Larsson sålunda uppgivit. Vattendomstolen har icke heller i övrigt funnit något skäl att ändra på den i utlåtandet angivna värderingen.

På grund av vad nu sagts, finner vattendomstolen ej anledning bifalla Anderssons förevarande yrkande.

4. Beträffande det av Andersson framställda alternativa yrkandet finner vattendomstolen vid det förhållandet att de av Andersson i första hand framställda yrkandena enligt vad ovan sagts delvis böra bifallas, ej skäl att ingå i prövning därav.

Vidkommande Anderssons anmärkning därpå, att han ej kallats till alla sammanträden, har Andersson medgivit, att han varit närvarande vid sammanträdena den 23 september och den 28 december 1949 samt att han därvid beretts tillfälle framlägga alla sina synpunkter. Andersson har i detta sammanhang icke framställt något yrkande. - Vad sålunda förevarit föranleder på grund av vad nu sagts icke något vattendomstolens yttrande i saken.

Vad slutligen angår Anderssons yrkande om ersättning

för de kostnader han haft vid vattendomstolen i samband med rättegången, har motparten bestämt bestritt skyldighet att till någon del gälda desamma under framhållande av, att rättegången ej varit nödvändig. Vattendomstolen anser, med hänsyn till att Anderssons talan endast till en del bör bifallas, att Andersson bör tilläggas en jämkad ersättning, som skäligen bör bestämmas till en tredjedel av hans kostnader.

D o m s l u t.

Det i utlåtandet angivna blivande markvärdet å ägofiguren nr 9 nedsättes från 1800 kronor till 1200 kronor per hektar. Till följd härav minskas den beräknade båtnaden för ägofiguren från 504 till 336 kronor och båtnaden för Källerydsås 1^3 från 669 kronor 60 öre till 501 kronor 60 öre.

I övrigt lämnas Anderssons ändringsyrkanden utan bifall.

För företaget skall gälla följande kostnadsfördelningslängd:

Fastighet Ägare m.m.	Sökande	Båtnad	Kostnadsandel i %
Källunga socken			
Källerydsås nr 1^2			
Aug. Andersson		463:-	2,86
Källerydsås nr 1^3			
A.N. Andersson		501:60	3,10

Vättesön nr 1^3			
Georg Olander		4.220:60	26,06
Vättesön nr 1^2			
Aug. Fransson		3.237:20	19,98
Tången nr 1^1			
Sven Fredriksson	Sök.	4.470:30	27,60
Fäbrobacken nr 1^1			
Carl Johansson		3.303:90	20,40
	Summa	16.196:60	100,00

Jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 27 § vattenlagen äro de delägare i samfälligheten, vilka ej äro sökande till företaget, icke skyldiga att vidkännas större bidrag till kostnaderna för dikningen än som svarar mot värdet av varje delägares båtnad.

Sven Fredriksson i Tången har att, såsom sökande till företaget, till Andersson utgiva ersättning med femtiosju kronor 5 öre, motsvarande en tredjedel av dennes i samband med rättegången hos vattendomstolen havda kostnader. Beloppet må, därest företaget kommer till stånd, fördelas mellan deltagarna i detsamma enligt de grunder, efter vilka förrättningskostnaderna fördelats i utlåtandet.

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja, skall han sist tisdagen den 3 oktober 1950 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren, postadress Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall sist tisdagen den 17 oktober 1950 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till Vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

Har en part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han icke iakttagit vad nyss sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

På vattendomstolens vägnar:

Nils Söderlund.

Nils Söderlund.

Emot förestående dom har vad icke blivit anmält; betygar
Vänersborg i vattendomstolens kansli den 7 oktober 1950.

I tjänsten:

A. Dahlgren.

A. Dahlgren.

LANTBRUKSSTYRELSEN
24 SEP. 1952
DIARIE Nr
SAK Nr

Till

Kungl.Lantbruksstyrelsen.

Genom beslut den 16 juni 1952 har lantbruksnämnden i Älvsborgs läns södra område beviljat statsbidrag till följande torrläggningsföretag:

Företagets namn.	Socken	beviljat bidrag.
Tångens dikning av år 1949.	Källunga	8610 kr.

Borås den 23 sept.1952.

David Larsson

lantbruksingenjör.

Betänkande
angående bidrag från statens
avdikningsanslag till

TÅNGENS DIKNING AV ÅR 1949

i Källunga socken av Älvsborgs
län. Förrättningsman:
lantbruksingenjör David Larsson
Borås.

RAPPORT

över verkställd besiktning

Företag: "Tångens dikning av år 1949"
(namn, socken och län)

i Källunga socken av Älvsborgs län

Ordf. i styrelsen: Hemmansäg. Sven Fredriksson
~~Förtroendeman~~:
~~Ende intressent:~~ Tången, Källeryd.

Arbetsplanen fastställd den 16 juni 1952

Ändring medgiven den

Bidrag från rationaliseringsanslaget till föret. utförande 8290 kronor
" " ~~statens avdikningsanslag~~ " en första rensn. 320
~~Lån från statens avdikningslånefond~~ kronor

Arbetstid enl. synemännens utlåtande 1 sept. 1952

Arbetstid enl. kontrakt med Lantbruksstyrelsen

Förlängning medgiven av Vattendomstolen till

Förlängning medgiven av Lantbruksstyrelsen till

Vid förrättningen, som verkställts av förste assistent Erik Johansson den 3/2 1953, har befunnits att företaget utförts enligt fastställt förslag. Till företagets utförande anvisat statsbidrag 8290 kronor kan utanordnas.

Borås den 3 februari 1953.

lantbruksingenjör.

Lantbruksstyrelsen 3068. 1950 maj. 5 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
206750

RAPPORT över verkställd besiktning

Företagets namn

Tångens dikning av år 1949

Socken	Län
Källunga	**Älvsborgs**

Ordf. i styrelsen — ~~Förtroendeman~~ — ~~Ende intressent.~~

Lantbr. Carl Johansson, Fäbrobacken, Källeryd.

Statligt stöd bev. av lbrstn den	Bidrag till utförandet, kr	Bidrag till rensning, kr	Lån, kr

Statligt stöd bev. av lbrnämnden den	Bidrag till utförandet, kr		

Arbetstid jml. V. L. 10 : 62	Förlängning jml. V. L. 7 : 58	Kontrakterad arbetstid	Kontrakterad arbetstid förlängd till

Nu tillstyrkes till utbetalning	av bidrag till utförandet, kr	av bidrag till rensning, kr	av lån, kr

Besiktning verkställd den	Besiktning verkställd av
14 maj 1959	**undertecknad**

Vid besiktning av utfört underhållsarbete befinnes att avloppet upprensats till vid syneförrättningen föreslagna dimensioner.

Borås den 14 maj 1959.

lantbruksingenjör.

Lantbruksstyrelsen 3068. 56 febr. 10 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
98356

Genom beslut den ..... *har Kungl. Lantbruksstyrelsen, som godkänt en kostnad av* ..... *kr., till företaget beviljat bidrag med* ..... *kr. samt fastställt arbetsplanen* { *i oförändrat skick.* / *med tillägg, att* .....

Betygas i tjänsten .....

BETÄNKANDE

rörande bidrag från statens avdikningsanslag till

"Tångens dikning av år 1949" i Källunga
(företagets namn samt socken och län)
socken av Älvsborgs län.

Ordf. i styrelsen: / ~~Förtroendeman:~~ / ~~Ende intressent:~~ } Hemmansäg. Sven Fredriksson, Tången, Källeryd.
(titel, namn och adress)

Förrättningsman: Lantbruksingenjör David Larsson
(titel och namn)

Förrättningsmannen förordnad 22/11-43.8/10 -48. Förrättningen avslutad 28 dec. 1949.

Förslaget är upprättat { i samband med fullständig syn / ~~i samband med förenklad syn~~ / ~~utan samband med syn~~ } och omfattar 1 häfte handlingar och ..... blad ritningar.

Vid förrättningen bestämd arbetstid 1 sept. 1952. I kontrakt med Kungl. Lantbruksstyrelsen synes tidpunkten för företagets färdigställande böra angivas till 1 sept. 1952.

Vattendomstolens dom i besvärsmål meddelad den 19 sept. 1950.
(här antecknas data angående event. domstolshandläggning m. m.)

Båtnad: alstringsbåtnad..... 16.196:60 kr,

brukningsbåtnad..... ..... kr. Summa 16.196:60 kr.

Total kostnad (kostnad för en första rensning inräknad) ..... 17.974:74 kr.

För kostnadsberäkningen äro nedanstående å-priser karakteristiska: grus och sten m. rötter 4:--, berg 20:--, sand och sten 2:-- - 2:50, dyjord med rötter 1:50 - 1:75,

Lantbruksstyrelsen 3033 b, 49 april, 3 500.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
66949

BERÄKNING AV STATSUNDERSTÖD.

Kostnadssammandrag.

Samfällighet (Delföretag)	Arbets- och materialkostnad		Ersättningar		Förrättnings-kostnader o. d.		Summa kostnad för utförandet		Kostn. för en första rensning	Total kostnad	
	kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre	kronor	kronor	öre
	15.546	90	953	10	804	74	17.304	74	670	17.974	74

Areal, båtnad och kostnad samt bidragsberäkning.

Samfällighet (Delföretag)	Förbättrad mark						Jord-förbättring		Social båtnad	Total kostnad		Kostnad per har omkring	Bidragskvot	Bidrag
	åker tomt		annan mark		summa									
	har	ar	har	ar	har	ar	kronor	öre	*)	kronor	öre	kronor		kronor
	13	32	0	73	14	05	16.196	60	3	17.974	74	1279	½	8980

Av bidraget belöper omkring 8.650 kr. på företagets utförande och omkring 330 kr. på en första rensning.

Sedan syneförrättning enligt vattenlagen rörande företaget avslutat den 28 dec. 1949 anfördes besvär mot förrättningen av ägaren till Källerydsås nr 1^3. Genom dom meddelad den 19 sept. 1950 har Vattendomstolen minskat båtnaden för Källerydsås nr 1^3 med 168 kronor från 669:60 till 501:60kronor och båtnaden för hela företaget jämväl med 168 kronor till 16196:60. Av kostnaderna i Vattendomstolen 171:15 kronor skall ägaren till Källerydsås erlägga 114:10 kronor och övriga delägare i företaget 57:05 kronor. Denna kostnad för företaget synes vara av sådan beskaffenhet att statsbidrag till densamma bör utgå och beloppet har därför medtagits i sammanställning av förrättningskostnader. Till

*) Beteckningar: 0 = ingen, 1 = ringa, 2 = avsevärd, 3 = stor.

klagandens andel i besvärsmålet 114:10 kronor synes bidrag av statsmedel ej kunna anvisas.

Nämnden har intet att erinra mot det upprättade förslaget till torrläggningsföretaget. Den vid syneförrättningen uppskattade båtnaden består uteslutande av jordförbättring. Markerna äro välbelägna i förhållande till vederbörande åbyggnader och företagets utförande synes vara av väsentlig betydelse för bedrivande av ett rationellt jordbruk å de berörda fastigheterna.

Som framgår av bilagd förteckning, överstiger den totala åkerarealen icke 10 har för någon av de fastigheter, som vinna båtnad av företaget.

Arbetet är ännu ej påbörjat. Såvitt kunnat utrönas har statsunderstöd icke tidigare utgått till torrläggning av ifrågavarande mark.

Den verkställda utredningen visar, att företaget är ur allmän och enskild synpunkt nyttig och önskvart samt att det även i övrigt uppfyller villkoren för erhållande av bidrag av statsmedel.

Största delen av den mark som torrlägges genom företaget är odlad men på grund av de varje år förekommande översvämningarna kan endast en mindre del nyttjas som åker. Då föreslagen uppgrävning utav avloppet gör det möjligt att nyttja markerna som åker kommer företaget att bereda tillskottsjord till de berörda ofullständiga jordbruken och bättre betingelser för jordbruksdriftens uppehållande i önskvärd omfattning.

De översvämningar som förekomma åro till viss del beroende på snabbare avrinning från ovanför belägen mark förorsakad av den dikning som verkställts där. Genom avloppets uppgrävning kommer därför att avhjälpa skada som förorsakas av ändringar i vattnets tilledning från andra torrläggningsområden.

Då företaget dels väsentligen har till ändamål att avhjälpa skada, som förorsakas genom att vatten tilledes från andra torrläggningsområden och dels bereder tillskottsjord till ofullständiga jordbruk föreslås att till dess utförande beviljas bidrag från statens avdikningsanslag med hälften av den totala kostnader eller med i avrundat t tal 8980 kronor.

Vid detta betänkande fogas:

Bil. 1 redovisning av förrättningskostnader.

" 2 beräknad kostnad för en första rensning.

" 3 avskrift av Vattendomstolens dom den 19 sept. 1950.
" 4 bevis att vad icke anmälts mot vattendomstolens dom.

Borås den 12 oktober 1950

Sven Ekelund

David Larsson

Tångens dikning av år 1949.

Socken. Fastighet	R.N.	Mantal	Ägare	Total åker-areal.
Källunga sn.				
Källerydsås	1^2	1/8	Aug. Andersson	3,5
- " -	1^3	1/8	A.N. Andersson	3,2
Vättesön	1^3	1/8	Georg Olander	6,5
- " -	1^2	1/8	Aug. Fransson	4,5
Tången	1^1	1/8	Sven Fredriksson	5,3
Fäbrobacken	1^1	1/8	Carl Johansson	8,0

Sammanställning av förrättningkostnader.

För I har	15:--		
14 har á 9:--	126:--	141:--	
2.4% av beräknad kostnad 16500:-- kr.		396:--	537:--
Ersättning till skiftesgodemän enligt räkningar			66:40
Ersättning för hantlangning 8 dagar á 15:--			120:--
Vattendomstolsavgift			24:29
Andel i rättegångskostnaden			57:05
		Summa Kronor	804:74

"Tångens dikning av år 1949"

Beräknad kostnad för en första rensning:

Sträcka	Längd	á Kr.	Kostnad	Kostnad i avrundat tal
0+50 - 11	1050	0,50	525	525:--
11 - 15+80	480	0,30	144	145:--
			Summa Kronor	670:--

Avskrift

Emot Västerbygdens vattendomstols dom den 19 september 1950 i besvärsmål angående utlåtande rörande "Tångens dikningsföretag av år 1949" i Källunga socken, Älvsborgs län (B. & U.M. 5/1950) har vad icke anmälts; betygar Vänersborg i vattendomstolens kansli den 10 oktober 1950.

I tjänsten:

A. Dahlgren.

Rätt avskrivet betygar:

David Larsson

lantbruksingenjör.

Stämpel Tre kronor.

Lantbruksingenjören David Larsson.

7

Insändes till Kungl. Lantbruksstyrelsen.

Förrättn. n:r 36. *Litt.* 29:5/49.

LANTBRUKSSTYRELSEN
25 OKT. 1949
DIARIE Nr
SAK Nr 3048

ARVODESRÄKNING

upptagande ersättning till statsverket enligt lantbruksingenjörstaxan (Svensk Författningssamling nr 353 år 1945) för förrättning eller uppdrag, som utförts genom lantbruksingenjörsorganisationen.

"Tångens dikning av år 1949" i Källunga socken av
(företagets benämning etc. samt socken och län)
Älvsborgs län.

Datum utvisande början resp. slut av den tidsperiod åtgärden omfattar 9/9 1946 - 23/9 1949.

Arbetsåtgärd m. m.	Ersättning kronor	öre	kronor	öre
I. Planläggning av torrläggningsföretag huvudsakligen för jordbruksändamål.				
1. *Torrläggningsföretag med undantag för täckdikningsplaner.*				
Planen upprättad ~~utan~~ i samband med syneförrättning enligt vattenlagen.				
Jordareal som beröres av förrättningen 14,05 ha.				
15 *kr för* 1 *ha och* 9 *kr för varje ha däröver*	141	-		
2,4 % *av* 16500 *kr, utgörande beräknad total anläggningskostnad*	396	-	537	-
2 % *av* ..... *kr, utg. beräkn. kostn. för pumpstation m. utrustn.*				
Summa:				
För syneförrättning utan gode män utföres 80 % av ovanstående summa				
(Här införes bl. a. arvode för icke fullständigt förslag samt tilläggsarvode för alternativt förslag eller för planläggning som jämväl avser avledande av kloakvatten eller industriellt avloppsvatten)				
2. *Täckdikningsplaner.*				
II. Planläggning av företag huvudsakligen för avledande av kloakvatten eller industriellt avloppsvatten.				
1. *Företag som hänför sig till viss jordareal och med huvudsakligt ändamål att avleda kloakvatten.*				
Jordareal som beröres av förrättningen ..... ha.				
..... *kr för* ..... *ha och* ..... *kr för varje ha däröver*				
..... % *av* ..... *kr, utgörande beräknad arbetskostnad*				
2 % *av* ..... *kr, utgörande beräknad materialkostnad*				
4 % *av* ..... *kr, utgörande beräknad kostnad för reningsanläggning*				
5 *kr för var och en av* ..... *st astigheter*				
2. *Annat företag.*				
..... *dagarvoden à 60 kr*				
..... *dagarvoden à 40 kr*				
..... *dagarvoden à 20 kr*				
Transport:			537	-

K. Lantbruksstyrelsens formulär K 76 b.
3. 1947. 4 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
52747

Arbetsåtgärd m. m.	Ersättning kronor	öre	kronor	öre
Transport:			537	-

III. Övriga tjänsteuppdrag.

1. *Fullständig arbetsledning och kontroll av företag för torrläggning av mark.*

Företaget består helt / till övervägande delen av öppna / täckta avlopp. Beräknad arbetskostnad ..... kr.

..... *kr jämte* ..... *% av* ..... *kr*.....

1 % av ..... *kr, utgörande beräknad materialkostnad* .....

2. *Andra uppdrag.*

Åtgärden har / har icke till huvudsaklig uppgift att gagna jordbruket.

..... *dagarvoden à* ..... *kr för lantbruksingenjör* .....

..... *dagarvoden à* ..... *kr för* {*extra ingenjör, ingenjörsaspirant, förste assistent, assistent eller tekniskt biträde*

..... *dagarvoden à* ..... *kr för kansli-, kontors- eller skrivbiträde* ...

Summa kronor:			537	-

Särskilda anteckningar: .....

Räkningen är utställd i Tången den 23 sept. 1949

Ett exemplar av densamma har den 21/10 1949 ~~överlämnats personligen till~~ enligt mottagningsbevis kvitterats av

Lantbr. Sven Fredriksson Tången Källeryd.
(titel, namn och adress)

i egenskap av Ordf. i styrelsen.

Bestyrkes: David Larsson
namnteckning.

Lantbruksstyrelsens anteckningar:

Ingen ändring — ~~Av nedanstående skäl bör ersättningsbeloppet ändras till ..... kr.~~

Granskad den 22/10 1950 av

Handlingar
angående
TÅNGENS DIKNING AV ÅR 1949
i Källunga socken av
Älvsborgs län.
upprättade vid syn enligt vattenlagen år 1949.

Statligt stöd beviljat av
LANTBRUKSNÄMNDEN Bidr. ~~Lån~~ den 16/6 1952
LANTBRUKSSTYRELSEN Bidr. Lån den / 19.....

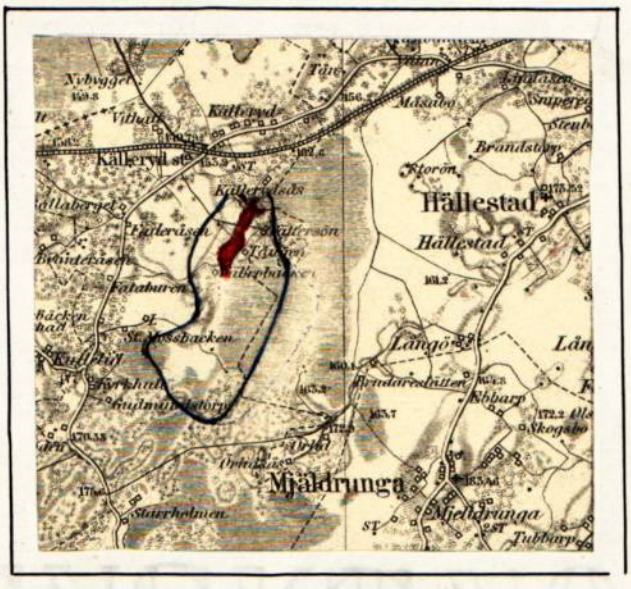
Arbetets utförande godkänt
den 3/2 1953 utan ~~med~~
ändring av arbetsplan.
(ändring har införts å berörda ritningar
med ..... färgbeteckning)

I N N E H Å L L S F Ö R T E C K N I N G .

	sid.
Översiktskarta	1
Protokoll från sammanträde den 23 sept.1949	2-4.
" " " " 28 dec.1949.	5-7.
Ansökan och förordnande bil.1	8-13.
Erinringar från A.N.Andersson, bil.2.	14-17.
" " Aug.Andersson, bil.3.	18,19
Fullmakt från Aug.Andersson för Helge Andersson, bil.4	19
Utlåtande bil.5	20-27.
Värderingslängd bil.6	28-32
Kostnadsförslag bil.7	33,34
Jordersättningslängd,bil.8	35,36
Kostnadsfördelningslängd bil.9.	37
Fixpunktsbeskrivning	38

Obs detta ex är lika med del i Lbet förvarade

Översiktskarta.

Skala 1:100.000.

43 Skara

SVENSKT NORMAL 2
TUMBA 1946

Protokoll, fört vid sammanträde vid syn enligt vattenlagen angående utdikning av vattenskade marker till fastigheterna Fäbrobacken nr.1^1 Tången nr.1^1, Vättesön nr.1^2 och nr. 1^3 samt Källerydsås nr.1^2 och nr.1^3 i Källunga socken av Älvsborgs län.

§:1.

Hos Hemmansägaren Sven Fredriksson, Tången, fredagen den 23 september 1949 kl.14.

Närvarande: synemännen, undertecknad lantbruksingenjör av länsstyrelsen förordnad förrättningsman,Bil.1, samt skiftesgodemännen Karl Andersson, Per Olofsgården,Källeryd och Hjalmar Kant, Vithatt, Källeryd samt intressenterna i företaget:

Sven Fredriksson, Tången 1^1
Carl Johansson, Fäbrobacken 1^1
Aug.Fransson, Vättesön 1^2
Georg Olander " 1^3
Aug.Andersson, Källerydsås 1^2
A.N.Andersson " 1^3

§:2.

Jäv mot synemännen anföres ej.

§:3.

Uppläses ansökan och förordnande Bil.1.

§:4.

Redogöres för upprättat förslag till företagets utförande.

§:5.

A.N.Andersson: jag har en bro för vinterväg vid punkt 5. Efter dikets uppgrävning och breddning blir det nödvändigt bygga en ny bro där. Bron nyttjas även under sommaren av de djur, som beta på marken på båda sidor om diket. Brobyggnaden bör ingå i företaget.

§:6.

A.N.Andersson: vid grävningen kommer så mycken hård schaktningsmassa upp på min mark med åtföljande olägenheter, att ersättning för mark till avloppets utvidgning och jordupplag bör utgå.

Övriga markägare yrka, att ersättning skall utgå till samtliga, som beröras av grävningsarbetet.

§:7.

A.N.Andersson: vid punkt 1 finnes nu en vattensamling, vilken nyttjas som vattningsplats. Om avloppet fördjupas så mycket, att denna vattensamlingen torrlägges, blir det ej möjligt att vattna djuren här. Jag är delägare i denna vattningsplats men för min del är det av mindre betydelse, om vattningsstället faller bort, men för Aug.Anderssons fastighet är det nödvändigt att även framdeles hava möjlighet till vattning av djuren där. En vattningsplats bör därför anordnas vid punkt 1.

Samtliga övriga markägare anse att samma förhållande föreligger vid alla av företaget berörda markområden.

Vattningsplatser böra därför anordnas i samband med avloppets uppgrävning, eller ersättning utgå till markägarna för anordnande av vattningsplatser.

§:8.

Karl Johansson: uppgrävning atav avloppet ovanför punkt

15+80 bör ej ingå i företaget. Jag uppgräver själv den dikessträckan 15+80-18+40, som förut varit ifrågasatt skulle ingå i företaget. Kostnadsfördelningen bör jämkas med hänsyn härtill.

§:9.

Uppläses av synemännen upprättad längd upptagande ersättning för jordupplag och för mark till avloppets utvidgning.

§:10.

Redogöres för verkställd kostnadsberäkning, båtnadsuppskattning och kostnadsfördelning.

§:11.

A.N.Andersson: jag anser att då kostnaderna för uppgrävning utav avloppet bli så stora, blir företaget alltför dyrbart, för att det skall bliva lönande.

Ort och dag som ovan.

David Larsson.

lantbruksingenjör.

Hjalmar Kant Karl Andersson

Skiftesgodemän.

§:12.

Sedan erinringar mot det upprättade förslaget framförts dels av A.N.Andersson,bil.2 och dels av Aug.Andersson bil.3, 4 hade sammanträde vid fortsatt handläggning av förrättning angående torrläggning av mark till Fäbrobacken, Tången, Vättesön och Källerydsås utsatts att hållas hos Aug.Andersson,Källerydsås den 28 december 1949,kl.13.

På sålunda utsatt tid och plats infinner sig förestående synemän och intressenterna:
Sven Fredriksson, Carl Johansson,Aug.Fransson, Georg Olander, A.N.Andersson och Helge Andersson som ombud för sin fader Aug.Andersson, bil.4.

§:13.

Förrättningsmannen redogör för av synemännen verkställd besiktning utav avloppssträckan 0-9 jämte omgivande låglänta marker.

§:14.

Helge Andersson: den mark, tillhörande Aug.Andersson, som ingår i företaget, är upptagen som odlad jord, Den nyttjas emellertid nu som betesmark och kommer även framdeles att nyttjas så. Jag yrkar därför, att båtnaden för denna jord uppskattas som för annan mark än åker.

A.Fransson: min åker kan ej heller nu nyttjas till annat än bete och slåtter. Vi ha ej kunnat plöja jorden på grund av att, den varit vattensjuk.

A.N.Andersson: det är självklart, att det ej lönar sig att bruka den vattensjuka jorden,men det torde vara möjligt att erhålla nöjaktig torrläggning med ett dike med mindre djup än som nu föreslagits. Jag vill ej deltaga i större kostnad

än som motsvarar ett torrläggningsdjup om 1,20 meter.

Ägofigurerna 6,7,8 och 9 äro att anse som odlad jord. Av ägofig.10 är endast en smal remsa om 8 m. bredd odlad. Återstoden är mosse, som det ej lönar sig att odla.

Det är min mening, att ägofig.6 skall brukas på annat sätt än nu. Jordmånen är bra, och jag anser, att värdet på denna ägofig.är lika stort som för åkermark. På ägofig.8 har jag odlat köksväxter.

Helge Andersson: all den mark till Källerydsås nr.1^2, vilken upptagits som åkermark är betesmark och bör uppskattas som betesmark.

§:15.

Helge Andersson: jag yrkar, att schaktningsmassan på sträckan 7+70-8+29 lägges på fig.2.

A.N.Andersson: jag har inget emot, att schaktningsmassa på str.6+45-7+70 lägges på vänster sida.

§:16.

A.N.Andersson: jag begär 25 öre m^2 för jordupplag på ägofig.6 och att hela tegen vid diket, 800 m^2, ersättes. För 130 m.längd vid skogsmarken str.4-5+30 begär jag 4 öre m^2.

Jag har ingen erinran mot delaktigheten.

§:17.

Helge Andersson: befintlig bro vid punkt 6+63 bör flyttas till sträckan 0-3+48.

A.N.Andersson: jag har ingen erinran häremot.

§:18.

Redogöres för verkställda ändringar i förut upprättade längder och avgives utlåtande.

§:19.

Till styrelse för företaget utses Sven Fredriksson och Georg Olander och till aktförvarare utses Sven Fredriksson, Tången, Källeryd.

§;20.

Förklaras förrättningen avslutad.

Ort och dag som ovan.

David Larsson.

lantbruksingenjör.

Hjalmar Kant. Karl Andersson.

skiftesgodemän.

Bil.1.

N:o pag.22.
E.D.IV 1943.

Ink.till Älvsborgs läns
landskansli,Vänersborg
8 nov.1943.

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs län.

Vänersborg.

Undertecknade får härmed vördsamt anhålla om förordnande för statens lantbruksingenjör, att förrätta syn enligt vattenlagen för torrläggning av mark till hemmanen Tången, Vättesön,Källerydsås,Fäbrobacken,Boastan,Kyrkhult och Markö i Källunga socken,Gäsene härad,Älvsborgs län.

Tången,adr.Källeryd.

Sven Fredriksson.

Resolution.

Återställes till sökanden, som äger att, därest ansökningen fullföljes, med handlingens återställande komplettera densamma med uppgift å de fastigheter, som företaget förmenas angå samt ägarnas namn och hemvist ävensom sådana nyttjanderättsinnehavare, vilkas rätt kan vara av företaget beroende.

Vänersborg i landskansliet den 8 november 1943.

På tjänstens vägnar:

Svante Gustafsson.

N:o 26 pag.22.
E.D.IV 1943.

Ink.till Älvsborgs läns
landskansli,Vänersborg
22 nov.1943.

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs län.

Vänersborg.

Härmed återsändes bifogade ansökan med komplettering enligt Länsstyrelsens resolution, att fullfölja ansökningen om förordnande av statens lantbruksingenjör att förrätta syn enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande:

Ägare Sven Fredriksson, Tången adress Källeryd.
" Carl Olander, Vättesön. " "
" August Fransson, Vättesön. " "
" A.N.Andersson Källerydsås " "
" August Andersson Källerydsås " "
" Carl Johansson. Fäbrobacken " "
" Valdemar Johansson, Boastan " "
" Artur Ekman Kyrkhult " Floby

Arrd. Clas Gustavsson arrenderar mark,
som tillhör Artur Ekman, Kyrkhult "

Ägare Clas Gustavsson Markö adr. Källeryd

Tången adr.Källeryd den 19 nov.1943.

Sven Fredriksson.

Länsstyrelsen
i
Älvsborgs län
Landskansliet
Nr.26 pag.22.

E.D.IV 1943

Resolution.

Med stöd av 10 kapitlet 32 och 33 §§ vattenlagen varder lantbruksingenjören i Hallands län samt Älvsborgs läns södra del härmed förordnad att i laga ordning verkställa i inneliggande ansökan omförmälda förrättning.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen, som bör över emottagandet hit insända bevis. Vänersborg i landskansliet den 22 november 1943.

Vilhelm Lundvik.

S.Wetterlundh.

Avskrift.

Nr.20 pag.530.

E.D.- 1948.

Lantbruksnämnden
i
Älvsborgs läns södra
område

BORÅS

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs län.

Lantbruksingenjören A.Welin-Berger i Halmstad har med anledning av att ett nytt lantbruksingenjörsdistrikt inrättats i Borås för Älvsborgs läns södra del till lantbruksnämnden översänt två förteckningar över förrättningar inom länsdelen med tillhörande ansökningar och förrättningar.

- -

- -

Med bifogande av samtliga ansökningar och förordnanden får lantbruksnämnden härmed vördsamt föreslå att lantbruksingenjören David Larsson, Borås, förordnas som förrättningsman.

Borås den 21 september 1948.

För lantbruksnämnden:

Sven Ekelund.

Lantbruksdirektör.

Förrättningar icke handlagda.

- -

- -

Förrättningar,varå allenast mätningar verkställts.

Socken:	Förrättningens namn:	Förordn.utfärdat den:
- - - - -	- - - - - - - - - -	- - - - -
Källunga	Tången	22.11.1943.
- - - - -	- - - -	- - - - -

Halmstad den 11 augusti 1948.

Axel Welin-Berger.

lantbruksingenjör.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Gustaf Larsson.

Länsstyrelsen
i
Älvsborgs län.
Landskansliet
N:r.20 pag.530
E.D. 1948.

Resolution.

Med stöd av 10 kapitlet 32 och 33 §§ vattenlagen varder lantbruksingenjören David Larsson i Borås härmed förordnad att i laga ordning verkställa i närslutna ansökningar omförmälda förrättningar.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen, som bör över emottagandet hit insända bevis. Vänersborg i

landskansliet den 8 oktober 1948.

På länsstyrelsens vägnar:

Inge Fröberg.

Svante Gustafsson.

Rätt avskrivet betygar:

David Larsson.

lantbruksingenjör.

Herr Lantbruksingenjör David Larsson.

Borås.

Med tacksamhet erkänner undertecknad härmed mottagandet av utdrag från handlingar angående dikningsföretag benämnt "Tångens dikning" av år 1949.

Efter att ha tagit del av desamma och tacksamt uppskattar ingenjörsarbetet, som nedlagts på utredningen, beklagar jag att jag ej kan känna mig tillfredsställd med det uppnådda resultatet, på grund av följande skäl:

1) Att jag ej varit kallad till sammanträde för överläggningen i frågan eller till någon av förrättningarna förrän dagen före sammanträdet i Tången den 23 sistlidne september, så att jag,likaväl som en del andra kunnat framlägga min syn på frågan och bevaka mina intressen. Och dessutom fick jag dagen före sammanträdet den uppfattningen att det var "ett litet sammanträde" avsett mest för upplysningar. Därför blev jag förvånad när ärendet skulle anses klart och klagotiden nämndes, utan att en del intressenter vid något tillfälle under förrättningarne kunnat vara representerade. Ty det är inte alltid säkert att alla, utan att höras, vill finna sig i vad andra gör när det gäller gemensamma företag.

Enär jag ej varit närvarande någon gång förut kunde jag ej på kort tid den 23 sept. så sätta mig in i frågan att jag kunde få en något så när uppfattning om hur det hela kom att verka, så jag kunde rätta mina förslag och

anspråk därefter. Bekant är huru det förhåller sig med ägaren till Källerydsås 1^2.

2) Jag vill för min del ej gå med på den beräkning som skett i åker och annan mark ty jag inser att endast den efter grävningen kvarvarande odlade jorden kan räknas med som grund för båtnad. Jag ber att få framhålla att den sankast belägna marken delvis har använts som slåtteräng t.o.m.så sent, som åren 1942-1943, och ju större vattenflödet var på våren ju bättre blev gräset. Efter föreslagna djupgrävningen är det slut med den frodigheten och vad skogen beträffar så trives björken med den fuktighet, som är.

Den näverblandade mossjorden vid ägofigur 10 är en särskild historia. Då jag alltså ej har någon som helst förtjänst av den beräknade torrläggningen av annan mark,utan endast kostnader yrkar jag att den för min del utgår ur förslaget.

3) Beträffande ägofigur 6,odlad jord, så kommer den att efter grävningen och upplagd jordvall att bli helt obrukbar, så för den yrkar jag ersättning i sin helhet med ett helt annat belopp än det beräknade.

4) Om någon ersättning beräknats för växande skog känner jag ej till.

5) Vad själva grävningen vid ägofigurerna 7 och 2 beträffar så anser jag att jorden bör helt uppläggas åt fig.7 och 2 och ej åt odlade fig.1 och 9 vilket i hög grad underlättar arbetet och ej skadar tegarne.

6) Det har räknats med vägtrummor vid Wättesön och

Tången men det anser jag vara oklokt, dels ställer de sig för dyra och med den kännedom jag har om tillfälliga vattenflöden så blir de förträffliga dammfästen. Nuvarande bron i närheten av fixpunkt B 70 släpper igenom dubbla vattenmängden emot vad de föreslagna rören gör, men är vid vissa tillfällen ändock ej tillräcklig. Därför föreslår jag att broar göres vid alla erforderliga ställen och att kantmurarne vid utförandet göres med lutning så att bron blir vidare upptill än i botten vilket tjänar 2 syften: ju mera vatten ju mer släppes igenom samt bättre motstånd vid tjälhävning och därav orsakade ras.

7) Enär jag anser att ifrågavarande grävningskostnad inte står i rimlig proportion till jordvärden och nyttan i övrigt, såsom för min del kr.669:60 för fig.9 och en smal remsa av fig.10 vilket blir den enda areal som jag efter grävningen har utsikt att bruka, så torde lätt inses att man så långt som möjligt vill jämka och förbilliga kostnaden. När jag jämför åkerareal i kolumn "förbättrad mark" varå inkomster kan beräknas med de olika beräknade kostnaderna kommer jag till ett harspris för grävningen utgörande för:

Källerydsås l^2 kr.1409:49; Källerydsås l^3 kr.1650:-;
Vätesön l^2 kr.1222:94; Vätesön l^3 kr.1275:74;
Tången l^1 kr.1496:88; Fäbrobacken l^1 kr. 943:91; eller i medeltal kr.1238:75;. Allt siffror som tala sitt varnande språk och ett "Hornborga" i miniatyr vill jag ej vara med om.

Då ett djup i bäcken av 1.20 mtr.är mer än tillräck-

ligt för torrläggning av Källerydsås ägor går jag ej med på mer än min del i den kostnad som beräknas för att med samma, som nu beräknade bottenprofil uppnå nämnda djup.

Önskar eller yrkar någon eller några större djup och därav följande större bredd får den eller de själva svara för merkostnaden.

8) Jag har härmed sökt att så tydligt som möjligt redogöra för mina åsikter i frågan, utan tanke på att därmed på något sätt förnärma någon, och på grund av anförda skäl samt om möjligt, enär jag ej är processlysten, - för att undvika vidare krångel och klaganden vill jag göra en vördsam förfrågan om det kan gå att ordna frågan genom ett nytt sammanträde på så sätt att förrättningsmännen anser att sådana sakskäl framkommit att sammanträdet i Tången den 23 september ej bör anses såsom slutsammanträde för ifågavarande förrättning och beslutet rörande klagotiden göres ogiltigt samt att ett nytt sammanträde kungöres i god tid så att alla kan vara representerade.

Om så är och då jag anser det vara den för alla parter lyckligaste lösningen vill jag föreslå någon av dagarne emellan jul och nyår i år såsom sammanträdesdag.

Ty efter vad jag hört är det den enda tid som ägarens till Källerydsås 1^2 ombud har tillfälle att närvara.

Jag emotser med tacksamhet Herr Ingenjörens svar å min förfrågan så snart som möjligt.

Källerydsås, Källeryd den 24/10 1949.

Högaktningsfullt

A.N.Andersson.

Helge Andersson
Frötuna
Fellingsbro. tel.45 o.175.

Bil.3.

Fellingsbro den 25 okt.1949.

Herr Lantbruksingenjören David Andersson.
Lantbruksnämnden,
Älvsborgs läns södra område,
B o r å s.

Betr."Tångens dikning 1949".

På uppdrag av Aug.Andersson, Källeryd, enligt fullmakt som härmed bifogas, får undertecknad härmed tillskriva Eder i rubr.ärende. Vid sammanträde i Tången den 23 sept. meddelade Aug.Andersson att han på grund av hög ålder och nedsatt hörsel ej kunde följa förhandlingarna och då kallelse till sammanträdet meddelades först kvällen före kunde anskaffande av ombud ej medhinnas.

Undertecknad,som tagit del av översända handlingar, får å mina uppdragsgivares vägnar göra följande erinringar:

1/ Vid beräkning av båtnaden har räknats med odlad jord. Detta är emellertid felaktigt, då ej någon del av den berörda arealen /om 59 ar/ varit under plog de senaste 15 åren och ej kommer att odlas, då iordningsställandet till fullgod brukning skulle ställa sig för dyrbart. Den areal annan mark om 18 ar kan ej anses som förbättrad genom den ifrågavarande dikningen, då nuvarande dikning är fullt tillfredsställande.

2/Enligt ersättningslängden har vad jag kunnat se någon ersättning för den skog, som måste avverkas

vid punkt 1-3 för att bereda plats för den större dikningen med jord och stenvallar ej utgått.

3/ Förslaget upptar anläggning av 2 st.broar och 2 st.trummor, men anser jag att broar bör läggas å samtliga platser, då trummor med den föreslagna diametern ej är tillfyllest oaktat den dubbla kostnaden.

I anledning ovanstående får jag därför hemställa att Aug.Andersson helt befrias från kostnad i diknings-företaget då någon som helst båtnad ej förefinnes, samt att ersättning för skogsavverkning vid punkt 1-3 upptages till skäligt belopp. Även anhålles att företaget bekostar bro över kanalen vid punkt 2 för att bereda tillfart till den väster om kanalen belägna skogsmarken.

Jag avvaktar Edert besked snarast eller i god tid före klagotidens utgång.

Högaktningsfullt

Helge Andersson.

Bil.4.

Fullmakt

för Helge Andersson, Frötuna, Fellingsbro, att i alla frågor rörande torrläggningsföretaget "Tångens dikning 1949" föra min talan och bevaka mina intressen.

Ombudets laga åtgärder godkännes:

Källeryd den 21/10 1949.

Aug.Andersson.

Bevittnas;

Sten Frisk. A.N.Andersson.

Utlåtande

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen rörande förbättrad utdikning av vattenskadad mark tillhörande Tången nr.1[1], Fäbrobacken nr.1[1], Vättesön nr.1[2] och nr.1[3], Källerydsås nr.1[2] och Källerydsås nr.1[3] i Källunga socken, Älvsborgs län.

Avdikningsområdets läge.

Det markområde, vilkets bättre torrläggning företagets utförande avser, är beläget omkring 1½ kilometer söder om Källeryds järnvägsstation.

Vattnet från området avrinner till Lidan genom ett avlopp, som vid Källeryds järnvägsstation går under järnvägen och därifrån fortsätter mot norr genom Larv och Vara till Lidan.

Efter framställning härom förordnade länsstyrelsen den 8 nov.1943 förrättningsman för företaget. Förordnandet har sedermera genom resolution den 22 november 1948 överförts på undertecknad.

Dikning.

Företaget har hänförts till dikning, varom stadgas i 7 kap.vattenlagen.

Allmän väg berörres ej och ej heller några andra allmänna intressen.

Karta och profilritning.

Karta över det markområde, som erhåller båtnad genom företagets utförande har upprättats genom planmätning och ytavvägning utav det markområde, dikningen berör. Den mark, som för sin torrläggning är beroende av, att föreslagna arbeten bliva utförda, har på kartan avgränsats från högre belägen mark med streckad begränsningskurva. Markhöjderna angivas på kartan i meter och centimeter över det antagna jämförelseplanet.

Jämförelseplanets höjdläge bestämmes av på kartan angivna fixpunkter. Profil- och sektionsritningar över de dikessträckor, som föreslås uppgrävda, hava upprättats efter verkställda uppmätningar, avvägningar och jordundersökningar.

Åkermark betecknas på kartan med gul färg och övrig mark med grön färg.

Nederbördsområden och vattenmängd i avloppen.

Nederbördsområdet omfattar i runt tal 2,5 kvadratkilometer. Avrinningen vid normal högvattenmängd har uppskattats till 0,120 kbm.i sek.från kvkm. motsvarande 0,3 kbm.i sek.

Föreslagna arbeten.

Företaget skall omfatta uppgrävning utav avloppet från ~~rågång mellan~~ Källeryd Västergården ~~och Källerydsås~~ ~~nr.1~~[2] på plan- och profilritning betecknad punkt ~~0+30,~~ 0 över mark till fastigheterna Källerydsås nr.1[2] str.0+30-3+48, str.5+28-5+50 och str.7+70-8+79, Källerydsås nr.1[3], str. 3+48-5+28 och 6+45-7+70 i rågång mellan Källerydsås nr.1[2] och nr.1[3] str.5+50-6+45, Vättesön nr.1[3] str.8+79-10+79, Vättesön nr.1[2] str.10+79-12+07, Tången nr.1[1] str.12+07-14+30 samt i rågång mellan Tången nr.1[1] och Fäbrobacken nr.1[1] str.14+30-15+80. Bottenbredden skall på str.11-15+80 vara 0,3 meter och på str.0+30-11 0,5 meter. Sidolutningen skall på hela dikessträckan vara 1:1.25. I bergskärning kan avloppet upptagas med bottenbredd 1,20 meter och sidolutning 1:0,1. Bottenläget skall i punkt 11 vara 6,70 m. och bottenlutningen nedanför punkt 11 = 0,5:1000 samt ovanför punkt 11=1,45:1000. Läget i plan angives på kartan med två jämnlöpande röda linjer.

I samband med avloppets uppgrävning skall jorden bortschaktas i sådan omfattning på en plats för varje fastighet, att vattning av betande djur blir möjligt. I företaget skall därjämte ingå byggande av träbroar vid punkterna

5+00 ~~och~~ 6+66 ~~samt trummor av betongrör vid punkterna~~

10+79 och 12+07.

Båtnad.

Den båtnad, som vinnes genom avloppets fördjupning till föreslagna dimensioner, har uppskattats jämlikt bestämmelser i 10 kap. 60§ vattenlagen med tillämpning av stadgande i 7 kap. 22§ samma lag. I bilagd värderingslängd finnes för varje ägofigur angivet uppskattat värde pr. hektar före och efter företagets utförande samt uppskattad båtnad pr. hektar och pr. ägofigur.

Båtnad av annan art än jordförbättring förekommer ej vid detta företag.

Ingen fastighet, som beröres av företaget, har så stor åkerareal, att den kan betecknas som fullständigt jordbruk, även om ingen vattenskada förekom.

I befintligt skick försvåras brukningen och nedsättes skörden så mycket vid flertalet av de fastigheter, som beröras av företaget, att en uppgrävning utav avloppet måste utföras, om fastigheterna skola kunna brukas på avsett sätt.

Kostnadsfördelning.

Kostnaderna för företagets utförande skola fördelas

på de berörda fastigheterna i förhållande till uppskattad båtnad, såvida verklig kostnad ej överstiger uppskattad båtnad. Om verklig kostnad överstiger uppskattad båtnad, skall för de fastigheter, vilkas ägare icke äro sökande, kostnaderna jämlikt bestämmelser i 7 kap.27 § vattenlagen begränsas till den för varje fastighet uppskattade båtnaden. I bilagd kostnadsfördelningslängd har med beaktande härav för varje fastighet angivits andel i procent av verklig kostnad samt andel i beräknad kostnad.

Ersättningar.

Ersättningar för mark till avloppets utvidgning och jordupplag skall erläggas med de belopp, som finnas upptagna i bilagda ersättningslängd.

Vattendomstolsavgift.

Avgift till vattendomstolarnas organisation skall erläggas med 24 kronor 55 öre, vilket belopp skall inbetalas till länsstyrelsen i länet, då företaget vunnit laga kraft.

Arbetets utförande.

Företaget skall, om markägarna önska fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse med de vid denna förrättning upprättade plan-, profil- och sektionsritningarna samt arbetesbeskrivningen.

Ur avloppen uppschaktade jordmassor skola fördelas i ungefär lika stora delar å ömse sidor om avloppet,såvida ej överens-

kommelse träffas med vederbörande markägare om uppläggning av massorna på annat sätt. På str.7-8+79 skall dock ur avloppet uppschaktad massa läggas på vänstra = västra sidan om diket.

Uppdämning, som måste verkställas för att möjliggöra arbetets utförande, bör utföras så, att skada och intrång blir så ringa som möjligt.

De till ledning för arbetets utförande utsatta fixpunkterna få icke övertäckas eller bortsprängas, förrän de genom försorg av vederbörande lantbruksingenjör blivit ersatta med nya fixpunkter.

Av lantmätare utsatta gränsmärken få icke borttagas, förrän de genom lantmätares försorg blivit ersatta med nya rågångsmarkeringar.

Framtida underhåll.

Varje intressent i företaget har rätt att fordra, att diket fullständigt rensas vart femte år. Tillfälliga ras eller andra svårare hinder för vattnets avlopp böra dock omedelbart avlägsnas. Om envar markägare ej utför nödiga rensningsarbeten i avloppet på egen mark, skall kostnaden för rensning efter de i kostnadsfördelningslängden, Bil.9 införda repartitionstalen. De broar, som uppförts över avloppen i samband med företagets utförande skola underhållas av dem, till vilkas nytta de utförts. För rensningsjords uppläggning må intressent icke äga rätt att fordra ersättning.

Kostnad för rensningsåtgärd, som föranletts av enskild persons åverkan eller försummelse, må uttagas av denna. Uppdämning eller annan åtgärd, som hindrar vattnets fria avlopp, må på inga villkor tillåtas eller tålas.

Organisation.

För handhavande av med företaget förenade angelägenheter skola intressenterna utse en styrelse, som det åvilar att ombesörja arbetets utförande och kontrollera detsamma - i den mån så finnes nödigt med biträde av sakkunnig person - att i mån av arbetets fortgång verkställa utdebiteringar, på sätt närmare angives i 3 kap.20§ vattenlagen, att över handhavda medel föra räkenskaper, vilka skola vara tillgängliga för intressenterna i och för granskning, att för sistnämnda ändamål och då så eljest kan finnas nödigt, kalla intressenterna till sammanträde, på sätt i 7 kap.64 § vattenlagen föreskrives och därvid föra protokoll samt att i övrigt vidtaga åtgärder, som för företagets ändamålsenliga utförande och underhåll kunna finnas nödiga.

De vid denna förrättning upprättade handlingarna och ritningarna skola förvaras hos ordföranden i den av intressenterna utsedda styrelsen.

Arbetstid.

Arbetet med företagets utförande må påbörjas, då förrättningen vunnit laga kraft och skall vara fullbordat senast den 1 sept.1952. Beträffande förlängning av arbetstiden hänvisas till 7 kap.58 § vattenlagen.

Arbetets godkännande.

Företaget skall anses fullbordat, då det blivit godkänt av person, som Kungl.Lantbruksstyrelsen förordnar att avsyna detsamma.

Företagets namn.

Företaget skall benämnas "Tångens dikning av år 1949".

Besvärshänvisning.

Talan mot utlåtandet föres vid Västerbygdens vattendomstol,Vänersborg, dit besvären skola vara ingivna inom 60 dagar från nedanstående dag med iakttagande av bestämmelser i 11 kap.85 § vattenlagen att besvären skola upptaga klagandens alla påståenden och/
/skälen därtill och vidfogas de handlingar,klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson.

lantbruksingenjör.

Karl Andersson. Hjalmar Kant

Skiftesgodemän.

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt (hektar)	Förbättrad mark: annan (hektar)	Värde pr ha: före (kronor)	Värde pr ha: efter (kronor)	Båtnad: pr ha (kronor)	Båtnad: pr ägofigur (kronor)
Källunga socken.							
1/8 mtl.Källerydsås 1[2]							
Aug.Andersson.							
åker	1	0,42		270	900	630	264.60
betesmark	2		0,12	180	600	420	50.40
"	3		0,06	60	600	540	32.40
åker	4	0,06		120	800	680	40.80
"	5	0,11		120	800	680	74.80
Summa		0,59	0,18				463.00
1/8 mtl.Källerydsås nr.1[3]							
A.N.Andersson.							
betesmark	6		0,13	140	700	560	72.80
"	7		0,01	120	600	480	4.80
"	8		0,03	120	600	480	14.40
åker	9	0,40		360 (540	1200 1800	840 1260	336:- 504.-)
odlingsmark	10		0,23	480	800	320	73.60
Summa		0,40	0,40				501.60 (669.60)
1/8 mtl.Vättesön nr.1[3]							
Georg Olander							
åker	11	0,29		810	1800	990	287.10
"	12	0,18		1710	1800	90	16.20
"	13	0,05		360	1800	1440	72.-
"	14	0,26		360	1800	1440	374.40
"	15	0,50		180	1800	1620	810.-
"	16	0,19		1440	1800	360	68.40
"	17	0,09		1710	1800	90	8.10
Överföres		1,56					1636.20

Lantbruksstyrelsen 3044 b, aug. 49, 4 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
317249

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt (hektar)	Förbättrad mark: annan (hektar)	Värde pr ha: före (kronor)	Värde pr ha: efter (kronor)	Båtnad: pr ha (kronor)	Båtnad: pr ägofigur (kronor)
Överfört		1,56					1636.20
åker	18	0,15		1260	1800	540	81.-
"	19	1,12		180	1800	1620	1814.40
"	20	0,28		320	1600	1280	358.40
"	21	0,29		460	1600	1140	330.60
Summa		3,40					4220.60
1/8 mtl. Vättesön nr. 1[2]							
Aug. Fransson.							
åker	22	0,19		360	1200	840	159.60
"	23	0,11		200	1800	1600	176.-
"	24	0,09		160	1600	1440	129.60
"	25	0,17		160	1600	1440	244.80
"	26	0,08		160	1600	1440	115.20
"	27	0,06		160	1600	1440	86.40
"	28	0,36		320	1600	1280	460.80
"	29	0,14		240	1600	1360	190.40
"	30	0,08		1280	1600	320	25.60
"	31	0,20		1440	1800	360	72.-
"	32	0,23		180	"	1620	372.60
"	33	0,13		180	"	"	210.60
"	34	0,11		180	"	"	178.20
"	35	0,13		180	"	"	210.60
"	36	0,36		180	"	"	583.20
"	37	0,06		1440	"	360	21.60
Summa.		2,50					3237.20

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt (hektar)	Förbättrad mark: annan (hektar)	Värde pr ha: före (kronor)	Värde pr ha: efter (kronor)	Båtnad: pr ha (kronor)	Båtnad: pr ägofigur (kronor)
1/8 mtl. Tången nr. 1[1]							
Sven Fredriksson.							
Åker	38	0,07		1260	1800	540	37.80
"	39	0,23		270	"	1530	351.90
"	40	0,21		270	"	1530	321.30
"	41	0,20		270	"	1530	306.-
"	42	0,03		1440	"	360	10.80
"	43	0,03		1440	"	360	10.80
"	44	0,18		270	"	1530	275.40
"	45	0,23		270	"	1530	351.90
"	46	0,02		1440	"	360	7.20
"	47	0,03		1260	"	540	16.20
"	48	0,66		180	"	1620	1069.20
"	49	0,51		180	"	1620	826.20
"	50	0.30		180	"	1620	486.-
"	51	0,27		120	1200	1080	291.60
betesmark	52		0,15	80	800	720	108.-
Summa.		2,97	0,15				4470.30
1/8 mtl. Fäbrobacken nr. 1[1]							
Carl Johansson.							
Åker	53	0,13		1080	1800	720	93.60
"	54	0,30		810	"	990	297.-
"	55	0,20		270	"	1530	306.-
"	56	1,10		360	"	1440	1584.-
"	57	0,12		360	"	1440	172.80
Överföres		1,85					2453.40

Lantbruksstyrelsen 3044 b, aug. 49, 4 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 317249

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt (hektar)	Förbättrad mark: annan (hektar)	Värde pr ha: före (kronor)	Värde pr ha: efter (kronor)	Båtnad: pr ha (kronor)	Båtnad: pr ägofigur (kronor)
Överfört		1,85					2453.40
åker	58	0,14		540	1800	1260	176.40
"	59	0,12		540	"	1260	151.20
"	60	0,13		1080	"	720	93.60
"	61	0,11		1260	"	540	59.40
"	62	0,05		1440	"	360	18.-
"	63	0,07		1440	"	360	25.20
"	64	0,18		1620	"	180	32.40
"	65	0,05		540	"	1260	63.-
"	66	0,09		810	"	990	89.10
"	67	0,06		1260	"	540	32.40
"	68	0,43		1620	"	180	77.40
"	69	0,18		1620	"	180	32.40
Summa.		3.46					3303.90

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt (hektar)	Förbättrad mark: annan (hektar)	Värde pr ha: före (kronor)	Värde pr ha: efter (kronor)	Båtnad: pr ha (kronor)	Båtnad: pr ägofigur (kronor)
Sammandrag.							
Källunga socken.							
1/8 mtl.1[2] Källerydsås							
Aug.Andersson	1-5	0,59	0,18				463.-
1/8 " 1[3] Källerydsås							501.60
A.N.Andersson	6-10	0,40	0,40				669.60
1/8 " 1[3] Vättesön							
Georg Olander	11-21	3,40					4220.60
1/8 " 1[2] Vättesön							
Aug.Fransson	22-37	2,50					3237.20
1/8 " 1[1] Tången							
Sven Fredriksson	38-52	2,97	0,15				4470.30
1/8 " 1[1] Fäbrobacken							
Carl Johansson	53-69	3,46					3303.90
							16196.60
Summa.		13,32	0,73				16364.60

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson
lantbruksingenjör.

Hjalmar Kant

Karl Andersson.

Skiftesgodemän.

Lantbruksstyrelsen 3044 b, aug. 49, 4 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
317249

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m.	Arbete, material e. d.		Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Dike nr.1.					
0-3+48	348	Grus och sten med rötter	m^3	360	4:-	1440:-	
		Berg	"	85	20:-	1700:-	3140:-
3+48-5+28	180	Grus och sten med rötter	"	500	4:-	2000:-	
		Sand	"	25	2:-	50:-	
5+00		Bro				170:-	2220:-
5+28-8+79	351	Dyjord med rötter	"	120	1:75	210:-	
		Sand	"	280	2:-	560:-	
		Sand och sten	"	1180	2:50	2950:-	
6+66		Bro				170:-	3890:-
8+79-10+79	200	Dyjord	"	110	1:50	165:-	
		Sand med ngt.sten	"	520	2:-	1040:-	
		Sand och sten	"	50	2:50	125:-	1330:-
10+79-12+07	128	Dyjord	"	160	1:50	240:-	
		Sand med ngt.sten	"	300	2:-	600:-	
10+79		Bro				170:-	1010:-
12+07-14+30	223	Dyjord	m^3	350	1:50	525:-	
		Sand med ngt.sten	"	300	2:-	600:-	
12+07		Bro				170:-	1295:-
14+30-15+80	150	Dyjord med ngt.rötter	m^3	400	1:50	600:-	
		Sand med ngt.sten	"	50	2:-	100:-	700:-
		För arbetets tillsyn, oförutsedda fall m.m. tillägges					1811:90
		Anordnande av vattningsplatser på fastigheterna Källerydsås nr.1^2 och nr.1^3, Vättesön nr. 1^2 och 1^3, Tången nr.1^1 och Fibrobacken nr.1^1		6	25:-		150:-
		Överföres					15546:90

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
31684-49

Läge	Längd m.	Arbete, material e. d.	Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Överfört				15546:90
		Jordersättningar enligt ersättningslängd				953:10
		Summa				16500:-
		Kostnadsförslag till bro.				
		Underlag 2 st.0,30x0,20x3,5	=0,280	m^3		
		Bärbjälkar 4 st.0,225x0,175 x4,5	=0,709	"		
		Farbana 0,075x3,3x4,5	=1,114	"		
		Följare 2 st.0,05x0,15x4,5	= 0,068	"		
		Stödplank 2 st.0,075x0,25 x3,3	= 0,124	"		
		Summa m^3	2,295	70:-	160:65	
		Diverse			9:35	
		Summa kronor			170:00	

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson.

lantbruksingenjör

JORDERSÄTTNINGSLÄNGD

Fastighet och ägare m. m.	Avlopp			Upplag			Summa ersättning
	Areal	Ersättning		Areal	Ersättning		
	m²	öre/m²	kronor	m²	öre/m²	kronor	kronor
Källerydsås nr.1²							
Aug.Andersson.							
Str.0+30-3+48	100	2	2:-	370	2	7:40	9:40
" 5+28-5+50	10	3	0:30	100	11	11:-	11:30
" 5+50-6+45	50	3	1:50	350	11	38:50	40:-
" 7+70-8+79	130	6	7:80	850	12	102:-	109:80
" 7+70-8+79	130	2	2:60	850	4	34:-	36:60
	420			2520			207:10
Källerydsås nr.1³							
A.N.Andersson.							
Str.3+48-5+28	150	2	3:-	500	2	10:-	13:-
str.5+50-6+45	50	2	1:-	800	7	56:-	57:-
" 6+45-7+40	250	4	10:-	800	4	32:-	42:-
str.7+40-7+70	45	6	2:70	300	12	36:-	38:70
" 7+40-7+70	45	6	2:70	300	4	12:-	14:70
	540			2700			165:40
Vättesön nr.1³							
Carl Georg Olander.							
str.8+79-10+79 lm.200	400	4	16:-	1400	11	154:-	170:-
Vättesön nr.1²							
Aug.Fransson.							
str.10+79-12+07 lm.128	280	2	5:60	900	12	108:-	113:60
Tången nr.1¹							
Sven Fredrikson.							
str.12+07-14+30 lm.223	200	2	4:-	800	12	96:-	100:-
Överföres							100:-
Samtliga fastigheter överföres							656:10

Lantbruksstyrelsen 3048 b, aug. 49, 900.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
316949

Fastighet och ägare m. m.	Avlopp			Upplag			Summa ersättning
	Areal	Ersättning		Areal	Ersättning		
	m²	öre/m²	kronor	m²	öre/m²	kronor	kronor
Samtliga fastigh. Överfört							656:10
"							100:-
½ str. 12+07-14+30 1m.223	200	2	4:-	800	8	64:-	68:-
½ str. 14+30-15+80 1m.150	150	2	3:-	500	12	60:-	63:-
							231:-
Fäbrobacken nr. 1[1]							
Carl Johansson							
½ str. 14+30-15+80 1m.150	150	4	6:-	500	12	60:-	66:-
Samtliga fastigheter Summa							953:10

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson

lantbruksingenjör

Hjalmar Kant Karl Andersson.

Skifteesgodemän.

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad	Fastighets andel i			~~Samfällighets~~ Förrätt. gemensamma kostnader
			för särskild avdelning beräknad kostnad	för samfälligheten beräknad kostnad	samfällighetens verkliga kostnad	
		kronor	kronor	kronor	procent	procent
1	2	3	4	5	6	7
Källunga socken.						
1/8 mtl.1[2] Källerydsås.						
Aug.Andersson.		463:-		463:-	2.86 2,83	20,21
1/8 mtl.1[3] Källerydsås						
A.N.Andersson		501.60 669:60		669:60	3,10 4,09	29,21
1/8 mtl.1[3] Vättesön						
Georg Olander		4220:60		4220:60	26.06 25,79	184,19
1/8 mtl.1[2] Vättesön.						
Aug.Fransson		3237:20		3237:20	19.98 19,78	141,27
1/8 mtl.1[1] Tången						
Sven Fredriksson	s.	4470:30		4605:70	27.60 27,32	195,12
1/8 mtl.1[1] Fäbrobacken.						
Carl Johansson		3303:90		3303:90	20.40 20,19	144,20
Summa.		16.196.60 16364:60		16500:-	100:-	714,20

Källerydsås den 28 december 1949.

David Larsson

lantbruksingenjör.

Hjalmar Kant

Karl Andersson

Skiftesgodemän.

Fixpunktsbeskrivning.

Fixp.=+6.60 m. I berg inhugget kors vid rågång 15 m.öster om punkt 0+00.

Fixp.=+8.70 m. I jordfast sten inhugget kors, 15 m. sydväst om punkt 6+50.

Fixp.=+9.24 m. I jordfast sten inhugget kors 17 m. nordväst om punkt 13+37.

Avskrift.

B. & U.M. 5/1950. Protokoll inför Västerbygdens vattendomstol i mål angående besvär av A.N. Andersson i Källerydsås, Källeryd, över utlåtande angående Tångens dikningsföretag av år 1949 i Källunga socken, Älvsborgs län; fört den 7 juli 1950.

Ledamöter i domstolen: T.f. vattenrättsdomaren Nils Söderlund, vattenrättsingenjörerna Harald Larsson och Ivar Nyman samt vattenrättsnämndemännen Åke Olsson i Bitterna och Hjalmar Peterson i Simontorp.

Vid protokollet: T.f. vattenrättssekreteraren Erik T:son Uggla.

Då vattendomstolen i enlighet med därom utfärdad kungörelse (akten sid.7) sammanträder hos Sven Fredriksson i Tången, Källeryd, inställer sig klaganden August Natanael Andersson personligen.

Fredriksson anmäler sig tillstädes i egenskap av ordförande i torrläggningsföretagets styrelse och åtföljs av ledamoten i styrelsen Georg Olander i Vättesön.

Av övriga delägare i företaget hava August Fransson i Vättesön och Carl Johansson i Fäbrobacken infunnit sig.

Aktförvararen.

Härjämte är förrättningsmannen lantbruksingenjören David Larsson i Borås närvarande.

Andersson fullföljer besvären och anför: Han kvarstår vid de yrkanden har framställt i besvärsskriften (akten sid. 1 - 3). Han yrkar icke att förrättningen skall undanröjas på grund av att han ej kallats till alla sammanträden. Endast beträffande ägofigurerna nr 6 och 8 yrkar han ändrad uppskattning av skada genom upplag och avlopp. - Om det i besvärsskriften omnämnda diket finge ett djup av 1,20 m, räknat från lägsta markpunkten på hans fastighet Källerydsås 1^3, bleve detta fullt tillräckligt för denna fastighet, varför det för honom skulle bliva fördelaktigare om det icke ytterligare fördjupades. Därest de övriga intressenterna vill fördjupa det ytterligare, må det ske på deras bekostnad, men själv anser han sig icke hava någon anledning deltaga i kostnaderna härför. Han har beräknat att för en fördjupning av diket till 1,20 m skulle halva kubikmassan jord behöva borttagas i jämförelse med en fördjupning enligt synemännens förslag. Han anser därför, att kostnaden i så fall skulle bliva hälften så stor.

Fredriksson bestrider bifall till Anderssons besvär och yrkar att diket utföres jämlikt förslaget.

Häri instämma Olander, Fransson och Johansson.

David Larsson framhåller, attd den uppgrävning av diket, som förrättningsmännen föreslagit, är nödvändig för att företaget skall kunna genomföras.

I anslutning till vad i besvärsskriften anförts om att han icke varit kallad till sammanträdena yttrar Andersson : Han bekräftar, att han såsom i förrättningsprotokollen antecknats varit närvarande vid de båda där omnämnda sammanträdena, men vet ej huruvida ytterligare sammanträden hållits. Däremot var han icke underrättad om tidpunkten för stakningen och kunde därför icke vara närvarande då.

David Larsson uppgiver: Förutom de nyssnämnda båda sammanträdena har en privat överläggning hållits mellan honom och intressenterna i företaget utom Andersson angående ett medlingsförslag, som dock icke ledde till något resultat. Att Andersson icke underrättats om stakningen, har berott på att David Larsson förmodat att Andersson icke varit intresserad därav.

Andersson genmäler: Förrättningen hade blivit lättare att utföra, om han i tid fått angiva sina synpunkter. Han vill emellertid icke göra gällande, att han icke framfört dessa vid själva sammanträdena.

Angående båtnadsberäkningen yttrar Andersson: För att de

honom tillhöriga ägofigurerna nr 9 och 10 skola kunna fullt torrläggas måste han själv anordna sidodiken. Han yrkar därför, att den beräknade båtnaden på dessa båda figurer nedsättes till hälften för att uppväga hans kostnader för sådana sidodiken.

David Larsson uppgiver: Det värde, som åsatts ägofigurerna nr 1, 4 och 5, föranledes av att denna mark icke nu brukas såsom åker och sannolikt icke heller i framtiden kommer att nyttjas därtill. Synemännen övervägde att bestämma värdet å ägofigur 9 efter liknande grunder, men Andersson själv önskade, att denna ägofigur skulle upptagas såsom åker.

Andersson vitsordar denna uppgift och förklarar, att han har för avsikt att uppodla både ägofigur nr 9 och ägofigur nr 10.

I anledning av Anderssons yrkande om ersättning för upplag och avlopp uppgiver David Larsson: De för skada å fastigheten Källerydsås 1^2 (jfr akten sid.3) beräknade beloppen innefatta ersättning för avlopp, för upplag och för skada å skog. Vissa av dessa ersättningar hava beräknats för högt och andra för lågt men slutresultatet blir riktigt. Om upplag sker på betesmark, är det ju icke säkert att betesmarken därför går tillspillo.

Andersson förklarar, att han såtillvida ändrar sin talan, at att han yrkar ersättning med 200 kr för avlopp och upplag, avseende både ägofigur nr 6 och nr 8.

Fredriksson överlämnar åt vattensomstolen att pröva detta yrkande.

Andersson anför vidare: Uppgiften i besvärsskriften att 1 1.080 m^2 mark blir obrukbar (jfr akten sid.2) har kommit därav, att han sammanräknat storleken av de skiften inom vilka ägofigurerna nr 6 och 8 äro belägna.

Slutligen vidhåller Andersson sitt yrkande om ersättning för rättegångskostnader (jfr akten sid. 3).

Fredriksson och övriga delägare i företaget bestrida bestämt detta yrkande och framhålla, att rättegången varit onödig, varför Andersson själv bör stå sina konstnad

Härefter håller vattendomstolen synegång, varvid de Andersson tillhöriga, i företaget ingående markerna besiktigas.

Det antecknas, att ägofigur nr 1 är utskifte och ägofigur nr 9 hemskifte.

Sammanträdet avslutas med tillkännagivande, att dom i målet skall meddelas å dag, som kommer att kungöras i föreskriven ordning.

Vid enskild överläggning beslutar vattendomstolen dom

B 11/1950 (akten sid. 14-29).

På tjänstens vägnar:

Erik T:son Uggla

Protokollet uppsatt den 12 juli 1950 med ledning av memorial./N.S.

B. & U.M. 5/1950 Dom B 11/1950.

Västerbygdens vattendomstols

D O M

i besvärsmål angående utlåtande rörande "Tångens dikningsföretag av år 1949" i Källunga socken, Älvsborgs län; given i Vänersborg den 19 september 1950.

Klagande: August Natanael Andersson i Källerydsås .

Motpart: Dikningsföretagets styrelse.

Efter vederbörligt förordnande och med biträde av gode män påbörjade lantbruksingenjören David Larsson den 23 september 1949 syneförrättning för torrläggning av mark under hemmanen Källerydsås, Vättesön, Tången och Fäbrobacken i Källunga socken, Älvsborgs län. Förrättningen avslutades den 28 december 1949, då utlåtande meddelades.

Förrättningen avsåg upptagande av ett 1580 meter långt huvudavlopp. De marker, som i utlåtandet beräknades kunna erhålla båtnad genom företaget, vore samtliga belägna utmed

utan avgift.

Aktförvararen.

huvudavloppets översta 1.050 meter.

Utlåtandet har nu överklagats av Andersson såsom ägare av den i företaget ingående fastigheten Källerydsås 1^{3}. De i utlåtandet meddelade föreskrifterna rörande denna fastighet framgå i de delar de hava betydelse i målet av följande sammanställning:

I utlåtandet angavs båtnaden för fastigheten till 669 kronor 60 öre samt andelen i den verkliga kostnaden till 4,09%. Då Andersson icke var sökande till förrättningen , begränsades jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 27 § vattenlagen hans del i kostnaderna till ett belopp, motsvarande den för fastigheten beräknade båtnaden av företaget.

Ägofiguren nr 6 är längs en sträcka av cirka 115 meter belägen utmed huvudavloppet. För ägofiguren nr 8 är motsvarande sträcka cirka 30 meter. I företagets längdmätningssystem, vilket utgår från den nedersta punkten i det genom företaget upptagana huvudavloppet, äro de av Anderssons marker, vilka beräknats vinna båtnad genom företaget, belägna mellan punkterna 5+50 och 7+70 med början av ägofiguren nr 6 i punkt 5+50.

Andersson har i målet, såsom han slutligen bestämt sin talan, yrkat och anfört följande.

1. Andersson har påpekat, att enligt de i utlåtandet givna bestämmelserna huvudavloppet skall upptagas till sådant djup, att Anderssons marker komma att erhålla torrläggning utöver ett djup av 1,20 meter, räknat från lägsta punk-

ten på markerna. En uppgrävning till allenast detta djup, 1,20 meter, utmed Anderssons marker och nedanför dessa skulle enligt Anderssons mening vara fullt tillräcklig för torrläggning av hans ägor. Andersson har vid förrättningen icke yrkat fördjupning av diket utöver vad nu angivits. Andersson har gjort gällande, att den ökning av kostnaderna för grävning av diket som åstadkommes av fördjupning utöver 1,20 meter, beräknad på sätt nyss sagts, bör han icke på något sätt vara skyldig deltaga i, då han icke vinner någon fördel genom detta arbete.-På nu angivna grunder har Andersson yrkat, att kostnader för grävning av diket påföras Källerydsås 1^3 endast till den del diket utmed och nedanför denna fastighet fördjupas 1,20 meter under fastighetens lägsta markhöjd.

2. Andersson har vidare framhållit, att för utnyttjande av den möjlighet till jordförbättring som åstadkommes genom upptagande av huvudavloppet kräves beträffande ägofigurerna nr 9 och 10 detaljdikning.-Andersson har yrkat att, bl.a. för uppvägande av kostnaderna för denna detaljdikning, den beräknade båtnaden för dessa figurer nedsättes till hälften. Andersson har vidare beträffande sina övriga i företaget ingående ägofigurer yrkat att

dessa, då till stor del komma att tagas i anspråk för avlopp och upplag och därigenom bliva oanvändbara, skola utgå ur företaget.

3. Andersson har gjort gällande, att ersättning för avlopp och upplag rörande ägofigurerna nr 6 och 8 i utlåtandet beräknats för lågt samt i sådan ersättning yrkat ett sammanlagt belopp av 200 kronor.

4. Andersson har yrkat,att,därest de under 1 - 3 nämnda yrkanden ej bifallas, all hans i företaget ingående mark betecknas som"övrig mark" och att ersättningar för avlopp och upplag under denna förutsättning beräknas efter de grunder, som fastställts för grannfastigheten Källerydsås 1^2. Andersson har grundat yrkandet på uppgiften att han under nyssnämnda förutsättning har för avsikt att upphöra med att bruka jorden.

Andersson har vidare anmärkt på, att han ej blivit kallad till de förrättningen föregående stakningsarbetena m.m. Andersson har dock förklarat sig icke framställa något yrkande på grund härav.

Andersson har slutligen yrkat ersättning för rättegångs-

kostnaderna med belopp, motsvarande hans utgifter till vattendomstolen i samband med rättegången.

D O M S K Ä L.

Vattendomstolen har den 7 juli 1950 hållit huvudförhandling i målet och i samband därmed företagit synegång.

Företagets styrelse har därvid bestritt samtliga Anderssons yrkanden.

Vid huvudförhandlingen och synegången har förrättningsmannen, lantbruksingenjören David Larsson varit närvarande.

Vattendomstolen behandlar här nedan närmare Anderssons yrkanden i den ordning de enligt tidigare sagts framställts.

1. Det av Andersson framställda yrkandet angående dikets djup fattar vattendomstolen så, att Andersson velat göra gällande, att det honom ålagda bidraget till den beräknade kostnaden för företaget överstiger det belopp, vartill kostnaden för torrläggning av den Andersson tillhöriga marken må antagas hava uppgått utan annans deltagande i dikningen. Vattendomstolen ger Anderssons yrkande denna innebörd med hänsyn till att 7 kap 26 § vattenlagen torde vara det enda lagstadgande, på vilket Andersson kan grunda sitt yrkande.- Vid bedömandet av yrkandet under denna förutsätt-

ning torde till en början böra framhållas, att i det i utlåtandet ingående kostnadsförslaget kostnaderna för uppgrävning av diket till i utlåtandet föreskrivet djup på sträckan 0-7+70, nedanför vilken sistnämnda punkt Anderssons marker äro belägna, beräknats uppgå till ungefärligen 7.750 kronor, Andersson har som sin mening uttalat,att kostnaderna för uppgrävning av avloppet i för torrläggning av Källerydsås l^3 erforderlig omfattning kunna beräknas uppgå till endast hälften av nyssnämnda summa.-Det i utlåtandet Andersson ålagda bidraget till kostnaderna för företagets utförande har jämlikt bestämmelsen i 7 kap. 27 § vattenlagen begränsats till en summa motsvarande den för Anderssons fastighet beräknade båtnaden, eller 669 kronor 60 öre.- Vattendomstolen finner det vara ställt utom allt tvivel, att Andersson utan annans deltagande i dikningen icke kunnat för en kostnad, motsvarande sistnämnda summa, utföra för torrläggning av markerna under Källerydsås l^3 erforderliga fördjupning av huvudavloppet. Det Andersson ålagda bidraget till kostnaderna för företaget utförande kan sålunda icke nedsättas jämlikt stadgandet i 7 kap. 26 § vattenlagen.- Andersson är vid detta förhållande jämlikt 7 kap. 23 § skyldig att taga del i kostnaden för samfällighetens

torrläggning i mån av värdet å den båtnad hans mark därigenom beredes.-De i utlåtandet meddelade föreskrifterna överensstämma i alla nu berörda delar med stadgandena i vattenlagens 7 kap. På grund härav kan Anderssons yrkande i denna del icke lagligen bifallas.

2. Beträffande yrkandet om ändrad båtnadsberäkning för ägofigurerna nr 9 och 10 har för jämförelse hänvisats till de i utlåtandet meddelade bestämmelserna rörande de som åker betecknade ägofigurerna nr 1, 4 och 5, tillhörande fastigheten Källerydsås 1^2. Figuren nr 1 är belägen i direkt anslutning till figuren nr 9. Figurerna nr 1, 4 och 5 ha åsatts ett blivande värde av 900 respektive 800 kronor. - Lantbruksingenjören Larsson har beträffande dessa markvärden uppgivit, att de satts så låga med hänsyn till att figurerna sedan länge icke brukas såsom åker och antagligen icke heller i framtiden komma att användas som sådan. Larsson har vidare upplyst, att förrättningsmännen vid angivandet av utlåtandet övervägde att sätta ett liknande värde på figuren nr 9 men att Andersson själv önskade, att denna skulle betecknas och värderas som fullgod åker. -Anderssen har vitsordat Larssons sistnämnda uppgift.

Vattendomstolen har vid synegången besiktigat de ägofigurer, varom nr är fråga. Ägofiguren nr 9 utgöres i likhet med ägofiguren nr 1 av mark, som synes tidigare ha varit odlad, men som för närvarande ej brukas såsom åker.- Som Andersson

numera uppgivit sig yrka ett lägre båtnadsvärde beträffande figuren nr 9 än vad i utlåtandet angivits, ingår vattendomstolen i det följande på frågan om värdet av båtnaden för denna figur. Vattendomstolen har då till en början funnit, att figuren nr 9 icke kan i värdehänseende jämställas med övrig i företaget ingående, under brukning varande åkermark, såsom t.ex. figurerna nr 14, 15 och 19-vilka beräknats erhålla ett blivande värde av 1800 kronor per hektar-detta beroende bl.a. på, att kultiverihgsåtgärder av olika slag erfordras utöver huvudavloppets upptagande innan marken i värdehänseende kan jämställas med ovanför liggande åkerområden. Även om värdet av den i figur 9 ingående marken sålunda bör sättas lägre än vad som skett i utlåtandet,bör detsamma dock enligt vattendomstolens mening sättas högre än det för figuren nr 1 angivna värdet, detta huvudsakligen enär figuren nr 9 ligger i anslutning till fastighetens gårdskifte, medan däremot den till Källerydsås 1^2 hörande figuren nr 1 utgör ett utskifte, skilt från denna fastighets gårdsskifte. På grund av vad nu sagts finner vattendomstolen de i utlåtandet angivna värden å figur nr 9 skäligen böra nedsättas från ett blivande värde per hektar av 1800 kronor till 1200 kronor,motsvarande en nedsättning jämväl av nuvarande värde från 540 till 360 kronor. Därigenom minskas den beräknade båtnaden för ägofiguren från 504 till 336 kronor och båtnaden för Källerydsås 1^3 från 669 kronor 60 öre till 501 kronor 60 öre.

Vad angår ägofiguren nr 10, har vattendomstolen vid synegången icke funnit något skäl att ur värderingssynpunkt ändra den i utlåtandet gjorda värderingen.

Vad angår den av Anderssons anförda synpunkten, att han själv blir nödsakad utföra detaljdikning, vill vattendomstolen erinra om, att torrläggningsföretaget endast avses upptagande av ett huvudavlopp. Kostnad för utförande av detaljdikning för tillvaratagande av de möjligheter till jordförbättring som skapas genom huvudavloppets upptagande kommer, såvitt vattendomstolen kan bedöma, att drabba var och en av de i företaget deltagande enskilt. Andersson befinner sig härvidlag icke i någon särställning. Hans ägofigurer äro ur denna synpunkt icke mer olägligt belägna än figurer, tillhörande någon av de övriga i dikningen deltagande. Anderssons på denna grund framställda yrkanden kunna därför icke av vattendomstolen bifallas.

Beträffande åter figurerna nr 6,7 och 8 har Andersson gjort gällande att dessa komma att bliva oanvändbara då de till stor del komma att tagas i anspråk för avlopp och upplag.-Vattendomstolen erinrar till en början om, att ersättning för avlopp och upplag beträffande figurerna föreskrivits i utlåtandet. Figurerna ha i utlåtandet betecknats såsom "betesmark". Vattendomstolen har vid synegången icke funnit något skäl att anmärka på beteckningen.

Vattendomstolen anser,att, även om en del av figurerna tagas i anspråk för avlopp och upplag, kan återstoden av de skiften, inom vilka figurerna äro belägna, utan hinder därav i fortsättningen brukas såsom betesmark. Vad särskilt angår figuren nr 6, som omfattar en hel ägolott, kommer den visserligen att till formen bliva långsträckt och smal, men detta förhållande torde icke komma att inverka på ägolottens användning som betesmark. Ur de synpunkter nu är frågan om, finner vattendomstolen sålunda icke något skäl att ändra de i utlåtandet angivna värderingarna beträffande figurerna nr 6 - 8. Vattendomstolen har vid synegången icke heller funnit skäl att ur andra synpunkter ändra ifrågavarande värderingar.

På grund av vad ovan anförts finner vattendomstolen icke skäl att bifalla Anderssons yrkande om ändrad båtnadsberäkning utöver vad nyss sagts beträffande ägofiguren nr 9.

3. Beträffande Anderssons yrkande om ersättningar för avlopp och upplag har Andersson påpekat, att motsvarande ersättningar för hans grannfastighet, Källerydsås 1^2, synes ha bestämts till högre belopp. I utlåtandet ha dessa ersättningar för denna fastighet beträffande sträckan 5+28-6+45 angivits till 3 öre/m^2 för avlopp och 11 öre/m^2 för upplag.

David Larsson har uppgivit, att den för Källerydsås 1^2 beräknade värderingen betingats av, att däri inberäknats även ersättning för växande skog. Larsson har upplyst, att värdesättningen skett efter samma grunder för de båda fastigheterna.

Vattendomstolen har icke funnit något som talar emot riktigheten av vad Larsson sålunda uppgivit. Vattendomstolen har icke heller i övrigt funnit något skäl att ändra på den i utlåtandet angivna värderingen.

På grund av vad nu sagts, finner vattendomstolen ej anledning bifalla Anderssons yrkande.

4. Beträffande det av Andersson framställda alternativa yrkandet finner vattendomstolen vid det förhållandet att de av Andersson i första hand framställda yrkandena enligt vad ovan sagts delvis böra bifallas, ej skäl att ingå i prövning därav.

Vidkommande Anderssons anmärkning därpå, att han ej kallats till alla sammanträden, har Andersson medgivit, att han varit närvarande vid sammanträdena den 23 september och den 28 december 1949 samt att han därvid beretts tillfälle fraålägga alla sina synpunkter. Andersson har i detta sammanhang icke framställt något yrkande.-Vad sålunda förevarit föranleder på grund av vad nu sagts icke något vattendomstolens yttrande i saken.

Vad slutligen angår Anderssons yrkande om ersättning dör de kostnader han haft vid vattendomstolen i samband med rättegången, har motparten bestämt bestritt skyldighet att

till någon del gälda desamma under framhållande av, att rättegången ej varit nödvändig. Vattendomstolen anser, med hänsyn till att Anderssons talan endast till en del bör bifallas, att Andersson bör tilläggas en jämkad ersättning, som skäligen bör bestämmas till en tredjedel av hans kostnader.

D O M S L U T.

Det i utlåtandet angivna blivande markvärdet å ägofiguren nr 9 nedsättas från 1800 kronor till 1200 kronor per hektar. Till följd härav minskas den beräknade båtnaden för ägofiguren från 504 till 336 kronor och båtnaden för Källerydsås 1^3 från 669 kronor 60 öre till 501 kronor 60 öre.

I övrigt lämnas Anderssons ändringsyrkanden utan bifall.

För företaget skall gälla följande kostnadsfördelningslängd.

Fastighet Ägare m.m.	Sökande	Båtnad	Kostnadsandel i %
Källunga socken			
Källerydsås mr 1^2			
Aug. Andersson		463:-	2,86
Källerydsås nr 1^3			
A.N.Andersson		501:60	3,10

Vättesön nr 1[3]			
Georg Olander		4.220:60	26,06
Vättesön nr 1[2]			
Aug.Fransson		3.237:20	19,98
Tången nr 1[1]			
Sven Fredriksson	Sök.	4.470:30	27,60
Fäbrobacken nr 1[1]			
Carl Johansson		3.303:90	20,40
	Summa	16.196:60	100,00

Jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 27 § vattenlagen äro de delägare i samfälligheten, vilka ej äro sökande till företaget, icke skyldiga att vidkännas större bidrag till kostnaderna för dikningen än som svarar mot värdet av varje delägares båtnad.

Sven Fredriksson i Tången har att, såsom sökande till företaget, till Andersson utgiva ersättning med femtiosju kronor 5 öre, motsvarande en tredjedel av dennes i samband med rättegången hos vattendomstolen havda kostnader. Beloppet må, därest företaget kommer tillstånd, fördelas mellan deltagarna i detsamma enligt de grunder, efter vilka förrättningskostnaderna fördelats i utlåtandet.

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja, skall han sist tisdagen den 3 oktober 1950 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren, postadress Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad.

Part, som anmält vad, skall sist tisdagen den 17 oktober 1950 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till Vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

Har en part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han icke iakttagit vad nyss sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förefaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med post i betalt brev.

På vattendomstolens vägnar

Nils Söderlund.

Emot förestående dom har vad icke blivit anmält; betygar Vänersborg i vattendomstolens kansli den 7 oktober 1950.

I tjänsten:

A.Dahlgren.

Rätt avskrivet betygar:

Insändes till Kungl. Lantbruksstyrelsen.

Förrättn. n:r 36 *Litt.* 29:5/49.

ARVODESRÄKNING

upptagande ersättning till statsverket enligt lantbruksingenjörstaxan (Svensk Författningssamling nr 353 år 1945) för förrättning eller uppdrag, som utförts genom lantbruksingenjörsorganisationen.

"Tångens dikning av år 1949" i Källunga socken av
(företagets benämning etc. samt socken och län)
Älvsborgs län.

Datum utvisande början resp. slut av den tidsperiod åtgärden omfattar 9/9 1946 - 23/9 1949.

Arbetsåtgärd m. m.	Ersättning kronor	öre	kronor	öre
I. Planläggning av torrläggningsföretag huvudsakligen för jordbruksändamål.				
1. *Torrläggningsföretag med undantag för täckdikningsplaner.*				
Planen upprättad i utan samband med syneförrättning enligt vattenlagen.				
Jordareal som beröres av förrättningen 14,05 ha.				
15 *kr för* 1 *ha och* 9 *kr för varje ha däröver*	141	-		
2,4 % *av* 16500 *kr, utgörande beräknad total anläggningskostnad*	396	-	537	-
2 % *av* ..... *kr, utg. beräkn. kostn. för pumpstation m. utrustn.*				
Summa:				
För syneförrättning utan gode män utföres 80 % av ovanstående summa				
(Här införes bl. a. arvode för icke fullständigt förslag samt tilläggsarvode för alternativt förslag eller för planläggning som jämväl avser avledande av kloakvatten eller industriellt avloppsvatten)				
2. *Täckdikningsplaner.*				
II. Planläggning av företag huvudsakligen för avledande av kloakvatten eller industriellt avloppsvatten.				
1. *Företag som hänför sig till viss jordareal och med huvudsakligt ändamål att avleda kloakvatten.*				
Jordareal som beröres av förrättningen ..... ha.				
..... *kr för* ..... *ha och* ..... *kr för varje ha däröver*				
..... % *av* ..... *kr, utgörande beräknad arbetskostnad*				
2 % *av* ..... *kr, utgörande beräknad materialkostnad*				
4 % *av* ..... *kr, utgörande beräknad kostnad för reningsanläggning*				
5 *kr för var och en av* ..... *st astigheter*				
2. *Annat företag.*				
..... *dagarvoden à 60 kr*				
..... *dagarvoden à 40 kr*				
..... *dagarvoden à 20 kr*				
Transport:			537	-

K. Lantbruksstyrelsens formulär K 76 b.
3. 1947. 4 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
52747

Arbetsåtgärd m. m.	Ersättning kronor	öre	kronor	öre
Transport:			537	-
III. Övriga tjänsteuppdrag.				
1. *Fullständig arbetsledning och kontroll av företag för torrläggning av mark.*				
Företaget består helt / till övervägande delen av öppna / täckta avlopp. Beräknad arbetskostnad ..... kr.				
..... *kr jämte* ..... *% av* ..... *kr*				
1 % av ..... *kr, utgörande beräknad materialkostnad*				
2. *Andra uppdrag.*				
Åtgärden har / har icke till huvudsaklig uppgift att gagna jordbruket.				
..... *dagarvoden à* ..... *kr för lantbruksingenjör*				
..... *dagarvoden à* ..... *kr för* {*extra ingenjör, ingenjörsaspirant, förste assistent, assistent eller tekniskt biträde*				
..... *dagarvoden à* ..... *kr för kansli-, kontors- eller skrivbiträde* ...				
Summa kronor:			537	-

Särskilda anteckningar: .....

Räkningen är utställd i Tången den 23 sept. 1949

Ett exemplar av densamma har den 21/10 1949 ~~överlämnats personligen till~~ enligt mottagningsbevis kvitterats av

Lantbrukaren Sven Fredriksson Tången, Källeryd.
(titel, namn och adress)

i egenskap av Ordf. i styrelsen.

Bestyrkes: David Larsson.
namnteckning.

Lantbruksstyrelsens anteckningar:

Ingen ändring — ~~Av nedanstående skäl bör ersättningsbeloppet ändras till~~ ..... kr.

Granskad den 12/10 1950 av .....

Vattentäkttalens dam

19 sept 1950

och 2 maj 1958

Nikel Balsvik eller Hildung

Fru Karlberg

VÖD 231500

A.M. 4/1958. A 49/1958.

Västerbygdens vattendomstols

B e s l u t

i mål angående anmälan om oförutsedda skador till följd av utförande av torrläggningsföretaget Tångens dikning av år 1949 i Källunga socken inom Gäsene kommun av Älvsborgs län; meddelat i Källunga sockens församlingshem, Källeryd, den 2 maj 1958.

Anmälande: Hemmansägaren August Natanael Andersson, Box 11, Källeryd.

Ombud: Advokaten Gunnar Kempe, Södra vägen 50, Göteborg S.

Motpart: Torrläggningsföretaget Tångens dikning av år 1949 i Källunga socken genom Georg Olander, Vättesön, ende ledamot i företagets styrelse, samt delägarna i företaget Carl Johansson, Fäbrobacken, dödsboet efter August Fransson från Vättesön och dödsboet efter Sven Fredriksson från Tången, samtliga med post-

Utan avgift.

Lantbruksingenjören David Larsson, Borås

adress Källeryd.

Efter vederbörligt förordnande och med bitråde av gode män avslutade lantbruksingenjören David Larsson den 28 september 1949 med utlåtande syneförrättning för torrläggning av mark till fastigheterna Tången 1^1, Fäbrobacken 1^1, Vättesön 1^2 och 1^3 samt Källerydsås 1^2 och 1^3 inom Källunga socken, Älvsborgs län. Förrättningen avsåg upptagande av ett 1.580 m långt huvudavlopp. Enligt utlåtandet skulle ur avloppen uppschaktade jordmassor med visst undantag fördelas i ungefär lika stora delar å ömse sidor om avloppet samt ersättningar för mark till avloppets utvidgning och jordupplag erläggas med belopp som upptogos i en särskild jorderesättningslängd. En vattningsplats skulle anordnas vid varje fastighet, varjämte träbroar över avloppet skulle byggas vid angivna punkter. Vidare stadgades i utlåtandet bl.a. följande: "Arbetstid. Arbetet med företaget utförande må påbörjas, då förrättningen vunnit laga kraft och skall vara fullbordat senast den 1 september 1952. Beträffande förlängning av arbetstiden hänvisas till 7 kap.

59 § vattenlagen. Arbetets godkännande. Företaget skall anses fullbordat, då det blivit godkänt av person, som Kungl. Lantbruksstyrelsen förordnar att avsyna detsamma."

/över utlåtandet/

Efter besvär av August Natanael Andersson såsom ägare av fastigheten Källerydsås 1^3 nedsatte vattendomstolen i dom B 11/1950 (mål B. A. U.M. 5/1950) den beräknade båtnaden för fastigheten men lämnade av denne i övrigt framställda ändringsyrkanden utan bifall. Domen - som icke innehöll föreskrift om förlängning av arbetstiden - vann laga kraft.

Anstånd med företagets fullbordande har icke beviljats.

Efter en till vattendomstolen den 14 januari 1958 inkommen anmälan om oförutsedda skador till följd av företaget har Andersson, med förmälan att arbetet å företaget som på grund av besvärsmålet icke blev utfört inom föreskriven tid godkänts den 3 februari 1953, såsom han slutligen bestämt sin talan yrkat 1) ersättning med 950 kr för totalskada å ägofigur 6, vilken till cirka hälften övertäckts med schaktningsmassor från grävningsarbetet, 2) ersättning med 130 kr för areal utmed sträckan 3+48-5+28 i företagets längdmätning som ianspråktagits för jordupplag utöver areal för vilken Anders-

som tillgodoräknats ersättning enligt jordersättningslängden, 3) ersättning för avverkade träd med 915 kr, för barkskadade träd med 210 kr samt för förlorad arbetstid vid avverkning av virke med 160 kr, allt avseende skog såväl inom som utanför område för vilket ersättning bestämts i jordersättningslängden, 4) åläggande för företaget att anlägga vattningsplatser vid punkterna 1 och 5+28 eller, därest yrkandet om vattningsställe vid punkt 1 ej bifalles, ersättning med 1.000 kr jämte ränta, 5) åläggande för företaget att vid punkt 4+74 upptaga ett avlopp genom de uppschaktade jordmassorna, samt 6) åläggande för företaget att återställa en vägförbindelse över avloppet å Källerydsås 1^3 strax ovanför punkt 0.

Torrläggningsföretaget, som hävdat att företaget var färdigställt den 1 september 1952, har invänt att Anderssons anmälan inkommit för sent samt i sak bestritt samtliga dennes yrkanden. Till stöd för sin talan har företaget åberopat ett yttrande av förrättningsmannen av innehåll att föreskriften om arbetets godkännande intagits i utlåtandet med hänsyn till att lantbruksstyrelsen - som vid denna tid be-

stämde om statsbidrag till torrläggningsföretag - såsom villkor för utanordnande av bidrag fordrade att styrelsen godkände företaget samt att genom ifrågavarande föreskrift självfallet icke meddelats behörighet för den tjänsteman, som förordnades att förrätta avsyning, att förlänga arbetstiden för företaget.

Andersson har i anledning av invändningen att anmälan inkommit för sent gjort gällande att företaget på grund av att det ej fullbordats i tid icke vore lagligt.

S k ä l.

Föreskriften i utlåtandet under rubriken "Arbetets godkännande", vilken uppenbarligen har avseende å vid ifrågavarande tid gällande villkor för statsbidrag från statens avdikningsanslag, kan icke verka till förlängning av den jämlikt 10 kap. 62 § vattenlagen för företagets fullbordande bestämda tiden. Den i 7 kap. 57 § vattenlagen stadgade tiden för anmälan om oförutsedda skador utlöpte sålunda - då längre tid ej föreskrivits i utlåtandet - fem år efter den 1 september 1952 eller den 1 september 1957. Emär Anderssons anmälan inkommit först den 14 januari 1958, kan

dennes talan om ersättning för oförutsedda skador till följd av företaget icke av vattendomstolen upptagas till prövning.

I den mån Anderssons yrkanden må avse skador av andra åtgärder än sådana, som utförts i enlighet med synemännens utlåtande och inom föreskriven tid, skall talan därutinnan väckas genom stämning.

I samma ordning må Andersson, i händelse frågan om företaget av anledning som sägs i 7 kap. 58 § vattenlagen skulle vara förfallen, föra den talan på grund av åtgärder i samband med ifrågavarande dikning, vartill fog kan finnas.

Som Andersson vid upptagna förhållanden får anses ha saknat skälig anledning att såsom skett göra anmälan om ersättningsanspråk, bör han åläggas gottgöra företaget dess kostnader å målet.

S l u t.

Vattendomstolen avvisar Anderssons talan.

Andersson förpliktas att till företaget utgiva ersättning för dess kostnader å målet med fordrade etthundrasextio kronor jämte vad företaget visar sig ha utgivit för en utskrift av detta beslut.

Talan mot detta beslut föres genom besvär. Vill part anföra besvär mot beslutet, skall han inom tre veckor från denna dag, eller sist fredagen den 23 maj 1958 före tjänstetidens slut, till vattenrättsdomaren, postadress Vänersborg, inkomma med sin till Vattenöverdomstolen ställda besvärsinlaga.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

På vattendomstolens vägnar:

Lars Delin

Lars Delin.

B. & U.M. 5/1950. Protokoll inför Västerbygdens vattendomstol i mål angående besvär av A.N. Andersson i Källerydsås, Källeryd, över utlåtande angående Tångens dikningsföretag av år 1949 i Källunga socken, Älvsborgs län; fört den 7 juli 1950.

Ledamöter i domstolen: T.f. vattenrättsdomaren Nils Söderlund, vattenrättsingenjörerna Harald Larsson och Ivar Nyman samt vattenrättsnämndemännen Åke Olsson i Bitterna och Hjalmar Peterson i Simontorp.

Vid protokollet: T.f. vattenrättssekreteraren Erik T:son Uggla.

Då vattendomstolen i enlighet med därom utfärdad kungörelse (akten sid.7) sammanträder hos Sven Fredriksson i Tången, Källeryd, inställer sig klaganden August Natanael Andersson personligen.

Fredriksson anmäler sig tillstädes i egenskap av ordförande i torrläggningsföretagets styrelse och åtföljs av ledamoten i styrelsen Georg Olander i Vättesön.

Av övriga delägare i företaget hava August Fransson i Vättesön och Carl Johansson i Fäbrobacken infunnit sig.

Aktförvararen.

Härjämte är förrättningsmannen lantbruksingenjören David Larsson i Borås närvarande.

Andersson fullföljer besvären och anför: Han kvarstår vid de yrkanden har framställt i besvärsskriften (akten sid. 1 - 3). Han yrkar icke att förrättningen skall undanröjas på grund av att han ej kallats till alla sammanträden. Endast beträffande ägofigurerna nr 6 och 8 yrkar han ändrad uppskattning av skada genom upplag och avlopp. - Om det i besvärsskriften omnämnda diket finge ett djup av 1,20 m, räknat från lägsta markpunkten på hans fastighet Källerydsås 1^{3}, bleve detta fullt tillräckligt för denna fastighet, varför det för honom skulle bliva fördelaktigare om det icke ytterligare fördjupades. Därest de övriga intressenterna vill fördjupa det ytterligare, må det ske på deras bekostnad, men själv anser han sig icke hava någon anledning deltaga i kostnaderna härför. Han har beräknat att för en fördjupning av diket till 1,20 m skulle halva kubikmassan jord behöva borttagas i jämförelse med en fördjupning enligt synemännens förslag. Han anser därför, att kostnaden i så fall skulle bliva hälften så stor.

Fredriksson bestrider bifall till Anderssons besvär och yrkar att diket utföres jämlikt förslaget.

Häri instämma Olander, Fransson och Johansson.

David Larsson framhåller, attd den uppgrävning av diket, som förrättningsmännen föreslagit, är nödvändig för att företaget skall kunna genomföras.

I anslutning till vad i besvärsskriften anförts om att han icke varit kallad till sammanträdena yttrar Andersson : Han bekräftar, att han såsom i förrättningsprotokollen antecknats varit närvarande vid de båda där omnämnda sammanträdena, men vet ej huruvida ytterligare sammanträden hållits. Däremot var han icke underrättad om tidpunkten för stakningen och kunde därför icke vara närvarande då.

David Larsson uppgiver: Förutom de nyssnämnda båda sammanträdena har en privat överläggning hållits mellan honom och intressenterna i företaget utom Andersson angående ett medlingsförslag, som dock icke ledde till något resultat. Att Andersson icke underrättats om stakningen, har berott på att David Larsson förmodat att Andersson icke varit intresserad därav.

Andersson genmäler: Förrättningen hade blivit lättare att utföra, om han i tid fått angiva sina synpunkter. Han vill emellertid icke göra gällande, att han icke framfört dessa vid själva sammanträdena.

Angående båtnadsberäkningen yttrar Andersson: För att de

honom tillhöriga ägofigurerna nr 9 och 10 skola kunna fullt torrläggas måste han själv anordna sidodiken. Han yrkar därför, att den beräknade båtnaden på dessa båda figurer nedsättes till hälften för att uppväga hans kostnader för sådana sidodiken.

David Larsson uppgiver: Det värde, som åsatts ägofigurerna nr 1, 4 och 5, föranledes av att denna mark icke nu brukas såsom åker och sannolikt icke heller i framtiden kommer att nyttjas därtill. Synemännen övervägde att bestämma värdet å ägofigur 9 efter liknande grunder, men Andersson själv önskade, att denna ägofigur skulle upptagas såsom åker.

Andersson vitsordar denna uppgift och förklarar, att han har för avsikt att uppodla både ägofigur nr 9 och ägofigur nr 10.

I anledning av Anderssons yrkande om ersättning för upplag och avlopp uppgiver David Larsson: De för skada å fastigheten Källerydsås 1^2 (jfr akten sid.3) beräknade beloppen innefatta ersättning för avlopp, för upplag och för skada å skog. Vissa av dessa ersättningar hava beräknats för högt och andra för lågt men slutresultatet blir riktigt. Om upplag sker på betesmark, är det ju icke säkert att betesmarken därför går tillspillo.

Andersson förklarar, att han såtillvida ändrar sin talan, att han yrkar ersättning med 200 kr för avlopp och upplag,avseende både ägofigur nr 6 och nr 8.

Fredriksson överlämnar åt vattensomstolen att pröva detta yrkande.

Andersson anför vidare: Uppgiften i besvärsskriften att 1 1.080 m^2 mark blir obrukbar (jfr akten sid.2) har kommit därav, att han sammanräknat storleken av de skiften inom vilka ägofigurerna nr 6 och 8 äro belägna.

Slutligen vidhåller Andersson sitt yrkande om ersättning för rättegångskostnader (jfr akten sid. 3).

Fredriksson och övriga delägare i företaget bestrida bestämt detta yrkande och framhålla, att rättegången varit onödig, varför Andersson själv bör stå sina konstnad

Härefter håller vattendomstolen synegång, varvid de Andersson tillhöriga, i företaget ingående markerna besiktigas.

Det antecknas, att ägofigur nr 1 är utskifte och ägofigur nr 9 hemskifte.

Sammanträdet avslutas med tillkännagivande, att dom i målet skall meddelas å dag, som kommer att kungöras i föreskriven ordning.

Vid enskild överläggning beslutar vattendomstolen dom B 11/1950 (akten sid. 14-29).

På tjänstens vägnar:

Erik T:son Uggla

Protokollet uppsatt den 12 juli 1950 med ledning av memorial./N.S.

B. & U.M. 5/1950. Dom B 11/1950.

Västerbygdens vattendomstols

D O M

i besvärsmål angående utlåtande rörande "Tångens dikningsföretag av år 1949" i Källunga socken, Älvsborgs län; given i Vänersborg den 19 september 1950.

Klagande: August Natanael Andersson i Källerydsås.

Motpart: Dikningsföretagets styrelse.

Efter vederbörligt förordnande och med biträde av gode män påbörjade lantbruksingenjören David Larsson den 23 september 1949 syneförrättning för torrläggning av mark under hemmanen Källerydsås, Vättesön, Tången och Fäbrobacken i Källunga socken, Älvsborgs län. Förrättningen avslutades den 20 december 1949, då utlåtande meddelades.

Förrättningen avsåg upptagande av ett 1500 meter långt huvudavlopp. De marker, som i utlåtandet beräknades kunna erhålla båtnad genom företaget, voro samtliga belägna utmed

Utan avgift.

Lantbruksingenjören David Larsson, Borås.

huvudavloppets översta 1.050 meter.

Utlåtandet har nu överklagats av Andersson såsom ägare av den i företaget ingående fastigheten Källerydals 1^3. De i utlåtandet meddelade föreskrifterna rörande denna fastighet framgå i de delar de hava betydelse i målet av följande sammanställning:

Värderingsälnad.

Ägobeskrivning	Figur	Areal i hektar	Värde per hektar före	efter	Åtnad per hektar	per figur
Betesmark	6	0,13	140	700	560	72:80
"	7	0,01	130	600	480	4:80
"	8	0,03	130	600	480	14:40
Åker	9	0,40	540	1800	1260	504:--
Odlingsmark	10	0,23	400	800	520	75:60
	Summa	0,80				669:60

Jordersättningsälnad.

Stråcka	Avlopp areal i m^2	öre/m^2	kronor	Upplag areal i m^2	öre/m^2	kronor	Summa
1/2 5+50-6+45	50	2	1	800	7	56	57
1/2 6+45-7+40	250	4	10	800	4	32	42
- - - - - -	- -	-	-	- -	-	-	-
							166:40

I utlåtandet angavs båtnaden för fastigheten till 669 kronor 60 öre samt andelen i den verkliga kostnaden till 4,09 %. Då Andersson icke var sökande till förrättningen, begränsades jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 27 § vattenlagen hans del i kostnaderna till ett belopp, motsvarande den för fastigheten beräknade båtnaden av företaget.

Ägofiguren nr 6 är längs en sträcka av cirka 115 meter belägen utmed huvudavloppet. För ägofiguren nr 8 är motsvarande sträcka cirka 30 meter. I företagets längdmätningssystem, vilket utgår från den nedersta punkten i det genom företaget upptagna huvudavloppet, äro de av Anderssons marker, vilka beräknats vinna båtnad genom företaget, belägna mellan punkterna 5+50 och 7+70 med början av ägofiguren nr 6 i punkt 5+50.

Andersson har i målet, såsom han slutligen bestämt sin talan, yrkat och anfört följande.

1. Andersson har påpekat, att enligt de i utlåtandet givna bestämmelserna huvudavloppet skall upptagas till sådant djup, att Anderssons marker komma att erhålla torrläggning utöver ett djup av 1,20 meter, räknat från lägsta punk-

ton på markerna. En uppgrävning till allenast detta djup, 1,20 meter, utmed Anderssons marker och nedanför dessa skulle enligt Anderssons mening vara fullt tillräcklig för torrläggning av hans ägor. Andersson har vid förrättningen icke yrkat fördjupning av diket utöver vad nu angivits. Andersson har gjort gällande, att den ökning av kostnaderna för grävning av diket som åstadkommes av fördjupning utöver 1,20 meter, beräknad på sätt nyss sagts, bör han icke på något sätt vara skyldig deltaga i, då han icke vinner någon fördel genom detta arbete. - På nu angivna grunder har Andersson yrkat, att kostnader för grävning av diket påföras Källerydsås 1^3 endast till den del diket utmed och nedanför denna fastighet fördjupas 1,20 meter under fastighetens lägsta markhöjd.

2. Andersson har vidare framhållit, att för utnyttjande av den möjlighet till jordförbättring som åstadkommes genom upptagande av huvudavloppet krävas beträffande ägofigurerna nr 9 och 10 detaljdikning. - Andersson har yrkat att, bl.a. för uppvägande av kostnaderna för denna detaljdikning, den beräknade båtnaden för dessa figurer nedsättes till hälften. Andersson har vidare beträffande sina övriga i företaget in-

gående ägofigurer yrkat att dessa, då de till stor del komma att tagas i anspråk för avlopp och upplag och därigenom bliva oanvändbara, skola utgå ur företaget.

3. Andersson har gjort gällande, att ersättningen för avlopp och upplag rörande ägofigurerna nr 6 och 8 i utlåtandet beräknats för lågt samt i sådan ersättning yrkat ett sammanlagt belopp av 200 kronor.

4. Andersson har yrkat, att, därest de under 1 - 3 nämnda yrkandena ej bifallas, all hans i företaget ingående mark betecknas som "Övrig mark" och att ersättningar för avlopp och upplag under denna förutsättning beräknas efter de grunder, som fastställts för grannfastigheten Kullerydsås 1:2. Andersson har grundat yrkandet på uppgiften att han under nyssnämnda förutsättning har för avsikt att upphöra med att bruka jorden.

Andersson har vidare anmärkt på, att han ej blivit kallad till de förrättningen föregående stakningsarbetena m.m. Andersson har dock förklarat sig icke framställa något yrkande på grund härav.

Andersson har slutligen yrkat ersättning för rättegångs-

kostnaderna med belopp, motsvarande hans utgifter till vattendomstolen i samband med rättegången.

D o m s k ä l.

Vattendomstolen har den 7 juli 1950 hållit huvudförhandling i målet och i samband därmed företagit syngång.

Företagets styrelse har därvid bestritt samtliga Anderssons yrkanden.

Vid huvudförhandlingen och syngången har förrättningsmannen, lantbruksingenjören David Larsson varit närvarande.

Vattendomstolen behandlar här nedan närmare Anderssons yrkanden i den ordning de enligt vad tidigare sagts framställts.

1. Det av Andersson framställda yrkandet angående dikets djup fattar vattendomstolen så, att Andersson velat göra gällande, att det honom ålagda bidraget till den beräknade kostnaden för företaget överstiger det belopp, vartill kostnaden för torrläggning av den Andersson tillhöriga marken må antagas hava uppgått utan annans deltagande i dikningen. Vattendomstolen ger Anderssons yrkande denna innebörd med hänsyn till att 7 kap. 26 § vattenlagen torde vara det enda lagrum, på vilket Andersson kan grunda sitt yrkande. - Vid bedömandet av yrkandet under denna förutsätt-

torde till en början böra framhållas, att i det i utlåtandet ingående kostnadsförslaget kostnaderna för uppgrävning av diket till i utlåtandet föreskrivet djup på sträckan 0-7+70, nedanför vilken sistnämnda punkt Anderssons marker äro belägna, beräknats uppgå till ungefärligen 7.750 kronor. Andersson har som sin mening uttalat, att kostnaderna för uppgrävning av avloppet i för torrläggning av Källerydsås 1^{s} erforderlig omfattning kunna beräknas uppgå till endast hälften av nyssnämnda summa. - Det i utlåtandet Andersson ålagda bidraget till kostnaderna för företagets utförande har jämlikt bestämmelsen i 7 kap. 27 § vattenlagen begränsats till en summa motsvarande den för Anderssons fastighet beräknade båtnaden, eller 669 kronor 60 öre. - Vattendomstolen finner det vara ställt utom allt tvivel, att Andersson utan annans deltagande i dikningen icke kunnat för en kostnad, motsvarande sistnämnda summa, utföra för torrläggning av markerna under Källerydsås 1^{s} erforderlig fördjupning av huvudavloppet. Det Andersson ålagda bidraget till kostnaderna för företagets utförande kan sålunda icke nedsättas jämlikt stadgandet i 7 kap. 26 § vattenlagen. - Andersson får vid detta förhållande

jämlikt 7 kap. 23 § skyldig att taga del i kostnaden för samfällighetens torrläggning i min av värdet å den båtnad hans mark därigenom beredes. - De i utlåtandet meddelade föreskrifterna överensstämma i alla nu berörda delar med stadgandena i vattenlagens 7 kap. På grund härav kan Anderssons yrkande i denna del icke lagligen bifallas.

3. Beträffande yrkandet om ändrad båtnadsberäkning för ägofigurerna nr 9 och 10 har för jämförelse hänvisats till de i utlåtandet meddelade bestämmelserna rörande de som åker betecknade ägofigurerna nr 1, 4 och 5, tillhörande fastigheten Källerydsås 1^2. Figuren nr 1 är belägen i direkt anslutning till figuren nr 9. Figurerna nr 1, 4 och 5 ha åsatts ett blivande värde av 900 respektive 800 kronor per hektar. - Lantbruksingenjören Larsson har beträffande dessa marknärden uppgivit, att de satts så låga med hänsyn till att figurerna sedan länge icke brukas såsom åker och antagligen icke heller i framtiden komma att användas som sådan. Larsson har vidare upplyst, att förrättningsmännen vid avgivandet av utlåtandet övervägde att sätta ett liknande värde på figuren nr 9 men att Andersson själv önskade, att denna skulle betecknas och värderas som fullgod åker. - Andersson har vitsordat Larssons sistnämnda uppgift.

Vattendomstolen har vid synegången besiktigat de ägofigurer, varom nu är fråga. Ägofiguren nr 9 utgöres i likhet med ägofiguren nr 1 av mark, som synes tidigare ha varit odlad, men som för närvarande ej brukas såsom åker. - Som Andersson numera uppgivit sig yrka ett lägre bötnadsvärde beträffande figuren nr 9 än vad i utlåtandet angivits, ingår vattendomstolen ävdet följande på frågan om värdet av bötnaden för denna figur. Vattendomstolen har då till en början funnit, att figuren nr 9 icke kan i värdehänseende jämställas med övrig i företaget ingående, under brukning varande åkermark, såsom t.ex. figurerna nr 14, 15 och 19 - vilka beräknats erhålla ett blivande värde av 1800 kronor per hektar- detta beroende bl.a. på, att kultiveringsåtgärder av olika slag erfordras utöver huvudavloppets upptagande innan marken i värdehänseende kan jämställas med ovanför liggande åkerområden. Även om värdet av den i figur 9 ingående marken sålunda bör sättas lägre än vad som skett i utlåtandet, bör detsamma dock enligt vattendomstolens mening sättas högre än det för figuren nr 1 angivna värdet, detta huvudsakligen enär figuren nr 9 ligger i anslutning till fastighetens

5

gärdesskifte [illegible], medan däremot den till Källerydsås 1^2 hörande figuren nr 1 utgör ett utskifte, skilt från denna fastighets gärdesskifte. På grund av vad nu sagts finner vattendomstolen de i utlåtandet angivna värdena å figur nr 9 skäligen böra nedsättas från ett blivande värde per hektar av 1800 kronor till 1200 kronor, motsvarande en nedsättning jämväl av nuvarande värde från 540 till 360 kronor. Därigenom minskas den beräknade båtnaden för ägofiguren från 504 till 336 kronor och båtnaden för Källerydsås 1^3 från 669 kronor 60 öre till 501 kronor 60 öre.

Vad angår ägofiguren nr 10, har vattendomstolen vid synogången icke funnit något skäl att ur värderingssynpunkt ändra den i utlåtandet gjorda värderingen.

Vad angår den av Andersson anförda synpunkten, att han själv blir nödsakad utföra detaljdikning, vill vattendomstolen erinra om, att torrläggningsföretaget endast avser upptagande av ett huvudavlopp. Kostnad för utförande av detaljdikning för tillvaratagande av de möjligheter till jordförbättring som skapas genom huvudavloppets upptagande kommer, såvitt vattendomstolen kan bedöma, att drabba var och en av de i före-

taget deltagande enskilt. Andersson befinner sig härvidlag icke i någon särställning. Hans ägofigurer äro ur denna synpunkt icke mer olägligt belägna än figurer, tillhörande någon av de övriga i dikningen deltagande. Anderssons på denna grund framställda yrkanden kunna därför icke av vattendomstolen bifallas.

Beträffande åter figurerna nr 6, 7 och 8, har Andersson gjort gällande att dessa komma att bliva oanvändbara då de till stor del komma att tagas i anspråk för avlopp och upplag. - Vattendomstolen erinrar till en början om, att ersättning för avlopp och upplag beträffande figurerna föreskrivits i utlåtandet. Figurerna ha i utlåtandet betecknats såsom "betesmark". Vattendomstolen har vid synegången icke funnit något skäl att anmärka på beteckningen. Vattendomstolen anser, att, även om en del av figurerna tagas i anspråk för avlopp och upplag, kan återstoden av de skiften, inom vilka figurerna äro belägna, utan hinder därav i fortsättningen brukas såsom betesmark. Vad särskilt angår figuren nr 6, som omfattar en hel ägolott, kommer den visserligen att till formen bliva långsträckt och smal, men detta för-

hållande torde icke komma att inverka på ägolottens användning som betesmark. Ur de synpunkter nu är fråga om, finner vattendomstolen sålunda icke något skäl att ändra de i utlåtandet angivna värderingarna beträffande figurerna nr 6 - 8. Vattendomstolen har vid synegången icke heller funnit skäl att ur andra synpunkter ändra ifrågavarande värderingar.

På grund av vad ovan anförts finner vattendomstolen icke skäl att bifalla Anderssons yrkanden om ändrad båtnadsberäkning utöver vad nyss sagts beträffande ägofiguren nr 9.

3. Beträffande Anderssons yrkande om ersättningar för avlopp och upplag har Andersson påpekat, att motsvarande ersättningar för hans grannfastighet, Källerydsås 1^2, synas ha bestämts till högre belopp. I utlåtandet ha dessa ersättningar för denna fastighet beträffande sträckan 5+20-6+45 angivits till 3 öre/m^2 för avlopp och 11 öre/m^2 för upplag.

David Larsson har uppgivit, att den för Källerydsås 1^2 beräknade värderingen betingats av, att däri inberäknats även ersättning för växande skog. Larsson har upplyst, att värdesättningen skett efter samma grunder för de båda fastigheterna.

Vattendomstolen har icke funnit något som talar emot riktig-

heten av vad Larsson sålunda uppgivit. Vattendomstolen har icke heller i övrigt funnit något skäl att ändra på den i utlåtandet angivna värderingen.

På grund av vad nu sagts, finner vattendomstolen ej anledning bifalla Anderssons förevarande yrkande.

4. Beträffande det av Andersson framställda alternativa yrkandet finner vattendomstolen vid det förhållandet att de av Andersson i första hand framställda yrkandena enligt vad ovan sagts delvis böra bifallas, ej skäl att ingå i prövning därav.

Vidkommande Anderssons anmärkning därpå, att han ej kallats till alla sammanträden, har Andersson medgivit, att han varit närvarande vid sammanträdena den 23 september och den 23 december 1949 samt att han därvid beretts tillfälle framlägga alla sina synpunkter. Andersson har i detta sammanhang icke framställt något yrkande. - Vad sålunda förevarit föranleder på grund av vad nu sagts icke något vattendomstolens yttrande i saken.

Vad slutligen angår Anderssons yrkande om ersättning

för de kostnader han haft vid vattendomstolen i samband med rättegången, har motparten bestämt bestritt skyldighet att till någon del gälda dessamma under framhållande av, att rättegången ej varit nödvändig. Vattendomstolen anser, med hänsyn till att Anderssons talan endast till en del bör bifallas, att Andersson bör tilläggas en jämkad ersättning, som skäligen bör bestämmas till en tredjedel av hans kostnader.

Domslut.

Det i utlåtandet angivna blivande markvärdet å ägofiguren nr 9 nedsättes från 1000 kronor till 1300 kronor per hektar. Till följd härav minskas den beräknade båtnaden för ägofiguren från 504 till 336 kronor och båtnaden för Källerydsås 1^3 från 669 kronor 60 öre till 501 kronor 60 öre.

I övrigt lämnas Anderssons ändringsyrkanden utan bifall.

För företaget skall gälla följande kostnadsfördelningsgrund:

Fastighet Ägare m.m.	Sökande	Båtnad	Kostnadsandel i %
Källunga socken			
Källerydsås nr 1^2			
Aug. Andersson		463:-	2,86
Källerydsås nr 1^3			
A.N. Andersson		501:60	3,10

Vättesön nr 1[3]			
Georg Olander		4.280:60	26,06
Vättesön nr 1[2]			
Aug. Fransson		3.237:30	19,96
Tingen nr 1[1]			
Sven Fredriksson	36k.	4.470:30	27,60
Hübrebacken nr 1[1]			
Carl Johansson		3.308:90	20,40
	Summa	16.106:60	100,00

Jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 27 § vattenlagen äro de delägare i samfälligheten, vilka ej äro sökande till företaget, icke skyldiga att vidkännas större bidrag till kostnaderna för dikningen än som svarar mot värdet av varje delägares bitnad.

Sven Fredriksson i Tingen har att, såsom sökande till företaget, till Andersson utgiva ersättning med femtiosju kronor 5 öre, motsvarande en tredjedel av dennes i samband med rättegången hos vattendomstolen havda kostnader. Beloppet må, därest företaget kommer till stånd, fördelas mellan deltagarna i detsamma enligt de grunder, efter vilka förrättningskostnaderna fördelats i utlåtandet.

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja, skall han sist tisdagen den 3 oktober 1950 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren, postadress Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall sist tisdagen den 17 oktober 1950 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till Vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

Har en part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han icke iakttagit vad nyss sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

På vattendomstolens vägnar:

Nils Söderlund

Nils Söderlund.

Företag: Tångens dikning av år 1949.

Arbetsplan upprättad av lantbruksingenjören David Larsson i samband med år 1949 avslutad syneförrättning.

Statsunderstöd beviljade den 16 juni 1952.

Stasbidrag

till företagets utförande 8290 kr.

" en första rensning 320 " kr.8610

Kontrakt.

Lantbruksnämnden i Älvsborgs läns södra område har den 16 juni 1952 till Tångens dikning av år 1949 i Källunga socken beviljat ett statsbidrag ur reservationsanslaget Bidrag till jordbrukets rationalisering, inre rationalisering, med Åttatusensexhundratio (8610) kronor, varav till företagets utförande Åttatusentvåhundranittio (8290) kronor och till en första rensning av avloppen Trehundratjugo (320) kronor, och samtidigt fastställt arbetsplan för företaget.

Följande överenskommelse träffas mellan å ena sidan Lantbruksnämnden och å andra sidan företagets delägare genom dess styrelse.

§ 1.

Lantbruksnämnden utbetalar till företaget såsom förskott högst en tredjedel av statsbidraget, sedan nämnden godkänt för detta kontrakts fullgörande lämnad säkerhetsförbindelse samt hos Lantbruksnämnden genom intyg av stats- eller kommunaltjänsteman eller eljest av två trovärdiga, ojäviga personer, som icke äro intressenter i företaget, styrkts, att arbetet på allvar igångsatts. Ytterligare utbetalning av bidraget sker efter Lantbruksnämndens bestämmande i den mån kostnaderna för arbetets utförande och inköp av material motivera utbetalning eller arbetets slutförts och detta styrkts av tjänsteman inom lantbruksingenjörsorganisationen eller den som förordnats att verkställa besiktning eller avsyning av företaget.

Den till en första rensning avsedda delen av statsbidraget utbetalas,

sedan av lantbruksingenjör styrkts, att rensningsarbetet blivit i föreskriven ordning utfört.

§ 2.

Bidragstagare förbinder sig:

att utföra företaget till den 30 dec. 1952 i överensstämmelse med den vid statsmedlens beviljande fastställda arbetsplanen med de eventuella ändringar däri, som Lantbruksnämnden kan komma att efter framställning besluta;

att under året närmast efter avsyningen utföra en första rensning av i företaget ingående avlopp före september månads utgång;

att bestrida vad utöver beviljade statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande däri inberäknat kostnad för en första rensning av avloppen och till lantbruksingenjörsorganisationen utgående gottgörelse för arbetsledning, avsyning m.m.samt vid dylika förrättningar erforderlig hantlangning;

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda annan i laga ordning ålagd eller vederbörande därifrån befriats;

att vid arbetets utförande och underhållsskyldighetens fullgörande vidkännas Lantbruksnämndens inseende och kontroll;

att när sådant av Lantbruksnämnden eller vederbörande tjänsteman inom lantbruksingenjörsorganisationen påfordras, förete behörigen verifierade räkenskaper för företaget ävensom att, därest torrläggningskostnad, vartill statsmedel beviljats, beräknats till högre belopp än verkliga kostnaden, efter föreskrift av Lantbruksnämnden vidkännas motsvarande minskning av bidraget; samt

att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt Kungl. Maj:ts kungörelser angående villkoren för statsbidrag från rationaliseringsanslaget åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

§ 3.

Har obehörig avvikelse från den fastställda arbetsplanen skett eller har arbetet icke utförts inom därför bestämd tid och Lantbruksnämnden ej heller medgivit anstånd med dess utförande, äger Lantbruksnämnden att inställa all vidare utbetalning av statsmedlen samt att återfordra vad därav uppburits. Å sålunda lyftade och återburna medel skall erläggas fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess betalning sker.

§ 4.

Kostnader, som i följd av erhållna statsbidrag må hava föranletts för Lantbruksnämnden, skola bestridas av respektive mottagare av dessa medel.

§ 5.

Detta kontrakt må av bidragstagaren när som helst uppsägas, dock, om någon del av beviljade statsmedel utbetalats, under villkor att återbäring därav skett enligt bestämmelserna i § 3.

Detta kontrakt är upprättat i två likalydande exemplar, varav vardera kontrahenten tagit ett.

Källeryd den 8/8 1952.

Sven Fredriksson
Tången
Källeryd

Georg Olander
Vätesön
Källeryd.

Att Sven Fredriksson och Georg Olander i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

Berta Lindberg
Adress Dalum

Sven Strand.
Adress Källeryd.

Lantbruksnämnden i Älvsborgs läns södra område antager detta kontrakt.

Borås den 27 augusti 1952.

Lantbruksnämnden i Älvsborgs
Läns södra område

Nore Lidén

David Larsson.

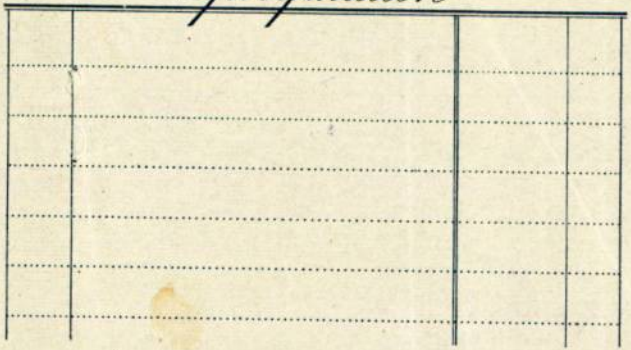
Nr

Av Lantbruksinspektör D Larsson emottagit

för räkning god man vid försäljning rörande Tungens delägare

Kronor Tjugoen 20/100 Kronor

Specifikation

som härmed kvitteras.

Kr. 21:20

Kattunga den 6·3 1958

Karl Andersson

Godman.

Sammanställning av förrättningkostnader.

För I har	15:--		
14 har á 9:--	126:--	141:--	
2.4% av beräknad kostnad 16500:-- kr.		396:--	537:--
Ersättning till skiftesgodemän enligt räkningar			66:40
Ersättning för hantlangning 8 dagar á 15:--			120:--
Vattendomstolsavgift			24:29
Andel i rättegångskostnaden			57:05
		Summa Kronor	804:74

"Tångens dikning av år 1949"

Beräknad kostnad för en första rensning:

Sträcka	Längd	á Kr.	Kostnad	Kostnad i avrundat tal
0+50 - 11	1050	0,50	525	525:--
11 - 15+80	480	0,30	144	145:--
			Summa Kronor	670:--

Avskrift

Emot Västerbygdens vattendomstols dom den 19 september 1950 i besvärsmål angående utlåtande rörande "Tångens dikningsföretag av år 1949" i Källunga socken, Älvsborgs län (B. & U.M. 5/1950) har vad icke anmälts; betygar Vänersborg i vattendomstolens kansli den 10 oktober 1950.

I tjänsten:

A. Dahlgren.

Stämpel Tre kronor.

Lantbruksingenjören David Larsson.

Stämpel 3:-
Exp-avg. + porto 0.92 (delat med Murum-Sätvarp)
Summa 3.92

SVENSK FÖRFATTNINGSSAMLING.

1951

Nr.413-415.

Nr.414.

Kungl.Maj:ts Kungörelse

om ändring i kungörelsen den 30 juni 1939 (Nr.431) angående villkoren för statsbidrag från statens avdikningsanslag;

given Stockholms slott den 15 juni 1951.

Kungl.Maj:t har med anledning av riksdagens beslut, funnit gott förordna, att 1,2,3,5,9,12 och 13 §§ kungörelsen den 30 juni 1939 angående villkoren för statsbidrag från statens avdikningsanslag skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

- - - - - - - - - - - - - - - - - -

9 §.

Beviljat statsbidrag utbetalas av lantbruksstyrelsen.

En första - - - - - - - - - - - lantbruksstyrelsen antaget.

Återstoden av - - - - - - - - - lantbruksstyrelsen godkänt.

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1951.

Fråga om beviljande av ökat statsbidrag till företag, som genom beslut före nämnda dag redan erhållit bidrag, skall dock behandlas enligt äldre bestämmelser.

- - - - - - - - - - - - -

Stockholms slott den 15 maj 1951.

GUSTAF ADOLF.

(L.S.)

Avskrift av
Avskrift.

Kungl. Lantbruksstyrelsen

Lantbruksnämnden
Ank. den 27 maj 1952
Diarienr. AD 33

D.nr J 703/52

Till

Samtliga lantbruksnämnder.

Sedan lantbruksnämnderna genom kungörelsen den 15 juni 1951 (nr.413) tilldelats viss befogenhet bevilja kreditgaranti för lån till torrläggningsföretag samt statsbidrag ur rationaliseringsanslaget till sådana företag har styrelsen den 31 augusti 1951, d.nr J 1520/51, utfärdat provisoriska bestämmelser.

I syfte att nedbringa i styrelsen inneliggande balans av ärenden
./. avseende avdikningsanslaget får styrelsen överlämna här bilagda, i särskilt reversal angivna ärenden att av Eder prövas utan hinder av den i ovannämnda skrivelse angivna avgränsningen av ärenden, som må avgöras av lantbruksnämnd.

Styrelsen medgiver, att bidrag i här avsedda fall lämnas såsom direkt bidrag. Med hänsyn till att sökanden kan önska förskott å sålunda beviljat statsbidrag, kan lämpligen i kontrakt rörande ifrågavarande statsbidrag intagas villkor, att förskott må erhållas under arbetets utförande med högst 2/3 av bidragsbeloppet under förutsättning att bidragstagaren avlämnar säkerhet i form av vederhäftig borgen eller annan säkerhet, som av Eder ur det allmännas synpunkt kan godtagas.

Beslut i dessa ärenden böra om möjligt meddelas innevarande budgetår.

Därest ansökan om lånegaranti icke medhinnes inom budgetåret, torde beslut i statsbidragsärendet ändock lämpligen kunna meddelas.

Vid ingivande av anmälan om odisponerad behållning enligt styrelsens skrivelse av den 31 mars 1952, d.nr. J 495/52, skall icke inräknas de i an-

ledning av dagens skrivelse föranledda bidragsbeloppen.

Stockholm den 24 maj 1952.

C.-H. Nordlander

E.O. Sjölund

Rätt avskrivet bestyrkes å tjänstens vägnar:

Inger Hansson.

Rätt avskrivet betygar:

Ester Nilsson Kerstin Sundin

Avskrift.

LANTBRUKSNÄMNDEN
ANK. den 27 MAJ 1952
Diarienr. A.D.33

Reversal.

Till lantbruksnämnden i Borås översändes härmed följande handlingar. Sedan frågan om statsunderstöd prövats, skola förrättningsakterna med tillhörande ritningar återställas till lantbruksstyrelsen, medan däremot betänkandena skola kvarligga hos nämnden.

Ordn. nr.	Bidrags-ans. nr.	Företagets namn	Socken	Antal häfte handl.	Antal ritn.	Ritn. arkiv nr.
Inkomna bidragsansökningar år 1950.						
1	0652	Tångens df. 1949	Källunga	2 x)	2	2773
2	0657	Hökabäckens sänkn. 1949	Kölingared	2	2	2767
3	0684	Börsbo df 1949	Gällstad o. Marbäck	2	2	2766

Stockholm den 24 maj 1952.

Enligt uppdrag

S.-E. Philipsson

(S.-E. Philipsson)

x) Vattendomstolens utslag bifogas.

Anm. Bifogad kopia av reversal återgår som kvitto.

Rätt avskrivet betyga:

Ester Nilsson Kerstin Svanén

Avskrift.

Till

Västerbygdens Vattendomstol.

I synemännens utlåtande rörande torrläggningsföretaget "Tångens dikningsföretag av år 1949" i Källunga socken, avgivet den 28 dec. 1949, har angående arbetstid för företaget bestämts, att företaget skall vara fullbordat senast den 1 sept. 1952.

På anmodan av företagets styrelse får jag vördsamt anhålla om meddelande, huruvida Vattendomstolen beviljat anstånd med företagets fullbordande och i så fall till vilken tidpunkt anstånd erhållits.

Borås den 25 april 1958.

David Larsson

lantbruksingenjör.

förrättningsman för företaget.

Svar: Någon ansökan om anstånd har ej ingivits till vattendomstolen under tiden från den 28 december 1949 till den 1 september 1952. Anstånd torde således ej ha meddelats.

Vänersborg i Västerbygdens vattendomstols kansli den 26 april 1958.

I tjänsten:

Christer Wibling.

Christer Wibling
e. vattenrättssekr.

Rätt avskrivet betygar:

Ester Nilsson Kerstin Svedén

Helge Anderssons skrivelser

Protokoll fört vid sammanträde med delägarna i torrläggningsföretaget "Tångens dikning av år 1949", den 25 september 1958.

§ 1.

Hos Carl Johansson, Påbrobacken.
Närvarande: A.N. Andersson
Georg Olander
Karl-Arvid Hermansson
Carl Johansson

§ 2.

Sammanträdet öppnades av vice ordf. Georg Olander, som också ledde dagens förhandlingar.

§ 3.

Till justeringsmän valdes Carl Johansson och Karl-Arvid Hermansson.

§ 4.

A.N. Andersson: Jag begär 10-års revision.
Samtliga övriga närvarande delägare ansåg 10-års revision onödig, då tillfredställande redovisning och kontroll av verkliga kostnaden för företaget utförts av Lantbruksingejörskontoret, Borås. Mot beslutet reserverade sig Andersson.

§ 5.

Samtliga närvarande delägare utom Andersson påyrkade att rensning, enl. av förste ass. Erik Johansson, Lantbruksingejörskontoret, Borås, upprättad arbetsbeskrivning, skall utföras snarast. Andersson nedlade sin röst då han önskade rensning vid senare tidpunkt. Beslutades att dessutom anordna vattnesställe vid punkt 1+00 samt vid punkt 5+20. Ett yrkade av A.N. Andersson om genomgrävning av jordvall på Källerydsås ägor avslogs av övriga närvarande delägare.

§ 6.

Till ny ordförande efter avlidne Sven Fredriksson, Tången, Källeryd, valdes Carl Johansson, Påbrobacken, Källeryd. I protokollet skulle införas att Carl Johansson skulle vara befriad från allt ansvar för åtgärder som vidtagits av föregående ordföranden.

§ 7.

Beslutades att styrelsen skulle infordra anbud på rensning av kanalen. Annonsering skall ske i Elfsborgs Läns Tidning och Falköpings Tidning.

§ 8.

Sammanträde för antagande av anbud bestämdes att hållas måndagen den 13 okt. 1958, kl 16, hos Carl Johansson, Påbrobacken. Icke närvarande delägare skall underrättas därom.

§ 9.

Sammanträdet avslutades därefter.

Ort och dag som ovan
Vid protokollet

Georg Olander

Justeras:

_____

_____

Borås den 18 maj 1951.

Herr Helge Andersson

Fellingsbro.

Angående Tångens dikning av år 1949.

I anledning av Edert brev av 12 dennes har jag på framställning av delägare i företaget i går kväll besökt Tången och besiktigat avloppet. Härvid befanns att skogen vid diket på Källerydsås 1^2 marker avverkats men att en del träd lämnats kvar vid avloppet.

Intressenterna i företaget, utom A.N.Andersson, bad mig under besiktningen om ett yttrande angående de krav Ni framställt i brevet och att jag skulle i brev delgiva Eder detta. Jag vill därför erinra om att frågan om ersättningar till Källerydsås 1^2, förutom vid sammanträde vid förrättningen, även behandlades vid Vattendomstolens sammanträde angående företaget den 7 juli 1950.

Då Vattendomstolen icke vidtagit någon ändring i förslaget, torde Ni icke kunna få något åläggande för intressenterna i företaget att avverka och upplägga de träd, som lämnats kvar vid diket, på av Eder senare anvisad plats.

Om träden ej avverkas genom Eder försorg, torde väl ändock intressenterna, för grannsämjans skull, avverka träden och lägga dem åt sidan, så att de bli åtkomliga.

Statsunderstöd till företaget har tillstyrkts utgå i form av bidrag med belopp motsvarande hälften av kostnaden.

Då entreprenör erhållits för företagets utförande och vissa av företaget berörda markägare tillfogas stora skador vid nu rådande förhållanden, är det mycket angeläget, att företaget ej fördröjes. De åtgärder, som måste vidtagas vid arbetets utförande, äro ej av större omfattning, än att förhållandena vid detta, såväl som vid andra företag, kan ordnas på ett tillfredsställande sätt.

Högaktningsfullt

David Larsson

lantbruksingenjör.

HELGE ANDERSSON,
Frötuna,
Fellingsbro. tel.175.

Fellingsbro den 16 febr. 1950.

Lantbruksing. David Larsson,
Lantbruksnämnden i Älvsborgs läns södra område,
B o r å s.

Betr. "Tångens dikning av år 1949".

Emottagit protokoll jämte förslag i rubr. dikningsföretag. Som ombud för Aug. Andersson, Källeryd ägare till Källerydsås 1^2, vill jag härmed meddela följande. Vid sammanträdet i Källeryd den 28/12-49 påpekade undertecknad att kostnaden för utdikningen vore så hög, att det ej vore ekonomiskt lönande utföra detsamma. Vid ifrågavarande sammanträde framställde undertecknad en del yrkanden och fick den uppfattningen att dessa blevo godtagna. Av dessa har jag i det översända protokollet ej kunnat återfinna nedanstående punkter.

1. Företaget bekostar uppgrävningen av vattenställe på båda sidor om kanalen vid pun kt 8.
2. Företaget bekostar anläggning av ny bro vid punkt 6+66 och flyttningen av den gamla bron till punkt 2+48.
3. Företaget bekostar den bergsprängning och uppgrävning vid punkt 0, som erfordras att vattensamling ej uppstår ovan-som nedanför punkt 1 vid riklig nederbörd.
4. Båtnaden för den i värderingslängden upptagna arealen åker räknas som för annan mark. (Då området ifråga uteslutande användes som betesmark och högre betesinkomst efter utdikningen knappast kan ifrågakomma måste båtnaden räknas med hänsyn härtill. Vattenlagens 7 kap. 27§ åberopas.)

För händelse ovanstående punkter ej beaktas kommer besvär att ingivas till Västerbygdens vattendomstol, varvid ersättning för skog, samt jord och stenvallar vid punkt 1-3 kommer att yrkas.

I anledning ovanstående emotser jag tacksamt Edert svar snarast eller senast den 23 i denna månad.

Högaktningsfullt
Helge Andersson

HELGE ANDERSSON,
Frötuna,
Fellingsbro.tel.45.

Ordföranden i "Tångens dikning av år 1949"
Hemmansägaren Sven Fredriksson,
Tången,
K ä l l e r y d.

"Tångens dikning av år 1949"/ Fastigheten Källerydsås 1^2.

Med anledning av vårt telefonsamtal den 28 dec., varvid Ni tillbakavisade mitt erbjudande enligt brev punkt 1 av den 12/5-51, får jag härmed återtaga detta erbjudande.

Av Ingeniör Larsson i Borås upprättade förslag till arbetets utförande, som numera vunnit laga kraft, finnes angivet det antal m^2 som företaget får förfoga över. Jag får därför anmoda Eder tillse att dessa gränser ej överskrides vid arbetets utförande. All olaga överträdelse kommer att beivras.

Då arbetet med dikningen fortskridit så långt att bron vid punkt 6+66 behöver rivas anmodas Ni tillse att ny bro omedelbart lägges så att vägförbindelsen ej hålles bruten längre tid än sex dagar. Skulle det med hänsyn till de höga virkespriserna vara fördelaktigt för företaget lägga bron med cementrör i stället för av trä, så möter från min sida intet hinder.

Fellingsbro den 5 januari 1952.

Helge Andersson

HELGE ANDERSSON,
Frötuna,
Fellingsbro. tel. 45 o. 175.

Fellingsbro den 26 jan. 1952.

Lantbruksingeniör David Larsson,
Lantbruksnämnden Älvsborgs läns södra område,
B o r å s.

Tångens dikning år 1949 / Fastigheten Källerydsås 1^2.

Jag har från Sven Fredriksson, Tången erhållit en skrivelse med begäran om rätning av bäcken vid punkt 1+50. Vid mitt besök i Källeryd under Julen hade jag ett telefonsamtal med Fredriksson som då begärde att jag skulle ordna med nedtagningen av ytterligare skog så att grävmaskinen skulle beredas plats vid sidan av bäcken. På min fråga hur många träd som behövde nedtagas kunde Fredriksson ej upplysa om,"men då vi tagit ned det mästa" sade han så skulle det endast vara några enstaka träd och buskar som behövde nedtagas. Jag hänvisade då till mitt brev den 12/5 -51 vari jag medgav att träd och buskar skulle få tagas ned mot att kostnaden för nedtagning och uppläggning på av mig anvisad plats betaldes och ombesörjdes av företaget och att kostnaden fördelades efter kostnadsfördelningslängden. Fredriksson svarade att detta kunde företaget ej gå med på då det var många träd som behöde tagas ned. De oefterrättliga påståendena föranledde mig att genom brev den 5/1 d.å. återtaga mitt medgivande.

Då förslaget till arbetets utförande ej upptager någon ersättning för den skog som skulle behövt nedtagas för beredande av erfoderlig arbetsbredd för en grävmaskin finnes ingen som helst rätt för företaget påfordra sådan avverkning. Företaget har endast att välja att utföra arbetet med den begränsning av utrymmet som anges i förslaget eller träffa godvillig uppgörelse med skogsägaren eller genom expropriation skaffa sig det större utrymme som erfordras för grävmaskinen.

Jag har hela tiden framhållit samt genom mina förslag visat att jag ej vill hindra eller fördröja arbetet, men jag kan där-

för inte göra hur stora eftergifter som helst. För att ej det hela skall låsa fast sig vill jag återigen upprepa mitt tidigare förslag till uppgörelse, som det vore lämpligt om Ingeniör Larsson så anser vidarebefordrade till delägarna i företaget.

Förslag.

De träd och buskar som ytterligare behöver nedtags för dikningsarbetet får på företagets bekostnad nedtagas och uppläggas på av mig anvisad plats.(Härvid räknas med att grävmaskinen skall gå på bäckens högra sida räknat från Västergårdsmarken mot Tången). Det skall tillses att träd ej onödigtvis avverkas. Vid fällning skall virke och ved väl tillvaratagas. Alla barrträd över 7 tum i brösthöjd apteras ej till timmer utan i hel längd framforslas till upplagsplatsen. Allt övrigt hugges till långved. Upplagsplatserna äro: Berget vid gränsen till Västergårdsmarken och åkern invid punkt 8. Rätning av bäcken medges vid punkt 1+50.

Ovanstående förslag framlägges att antagas eller förkastas i sin helhet.(Ej delvis).

Det är min förhoppning att delägarna i företaget skall inse värdet av de eftergifter jag gjort genom ovanstående förslag. Den förbilligade dikningen genom användande av maskinkraft kommer ju delägarna tillgodo, varför det är rätt och rimligt att ersättning skall utgå till den som härför får vidkännas intrång.

Kostnaderna för företaget enligt mitt förslag torde bli de billigast tänkbara.

Antages ovanstående förslag emotses skriftligt svar senast den 6 febr.d.å.

Högaktningsfullt

Hugo Andersson

Avskrift.

Helge Andersson,
Frötuna,
Fellingsbro.tel.45 o.175.

Fellingsbro den 26 jan.1952.

Lantbruksingenjör David Larsson,
Lantbruksnämnden Älvsborgs läns södra område,
B o r å s.

Tångens dikning år 1949 / Fastigheten Källerydsås 1^2.

Jag har från Sven Fredriksson, Tången erhållit en skrivelse med begäran om rätning av bäcken vid punkt 1+50. Vid mitt besök i Källeryd under julen hade jag ett telefonsamtal med Fredriksson som då begärde att jag skulle ordna med nedtagningen av ytterligare skog så att grävmaskinen skulle beredas plats vid sidan av bäcken. På min fråga hur många träd som behövde nedtagas kunde Fredriksson ej upplysa om,"men då vi tagit ned det mesta" sade han så skulle det endast vara några enstaka träd och buskar, som behövde nedtagas. Jag hänvisade då till mitt brev den 12/5 -51 vari jag medgav att träd och buskar skulle få tagas ned mot att kostnaden för nedtagning och uppläggning på av mig anvisad plats betaldes och ombesörjdes av företaget och att kostnaden fördelades efter kostnadsfördelningslängden. Fredriksson svarade att detta kunde företaget ej gå med på då det var många träd som behövde tagas ned. De oefterrättliga påståendena föranledde mig att genom brev den 5/1 d.å.återtaga mitt medgivande.

Då förslaget till arbetets utförande ej upptager någon ersättning för den skog som skulle behövt nedtagas för beredande av erforderlig arbetsbredd för en grävmaskin finnes

ingen som helst rätt för företaget påfordra sådan avverkning. Företaget har endast att välja att utföra arbetet med den begränsning av utrymmet som anges i förslaget eller träffa godvillig uppgörelse med skogsägaren eller genom expropriation skaffa sig det större utrymme som erfordras för grävmaskinen.

Jag har hela tiden framhållit samt genom mina förslag visat att jag ej vill hindra eller fördröja arbetet, men jag kan därför inte göra hur stora eftergifter som helst. För att ej det hela skall låsa fast sig vill jag återigen upprepa mitt tidigare förslag till uppgörelse, som det vore lämpligt om Ingenjör Larsson så anser vidarebefordrades till delägarna i företaget.

Förslag.

De träd och buskar som ytterligare behöver nedtagas för dikningsarbetet får på företagets bekostnad nedtagas och uppläggas på av mig anvisad plats.(Härvid räknas med att grävmaskinen skall gå på bäckens högra sida räknat från Västergårdsmarken mot Tången). Det skall tillses att träd ej onödigtvis avverkas. Vid fällning skall virke och ved väl tillvaratagas. Alla barrträd över 7 tum i brösthöjd apteras ej till timmer utan i hel längd framforslas till upplagsplatsen. Allt övrigt hugges till långved. Upplagsplatserna äro: Berget vid gränsen till Västergårdsmarken och åkern invid punkt 8. Rätning av bäcken medges vid punkt 1+50.

Ovanstående förslag framlägges att antagas eller förkastas i sin helhet.(Ej delvis).

Det är min förhoppning att delägarna i företaget skall inse värdet av de eftergifter jag gjort genom ovanstående förslag. Den förbilligade dikningen genom användande av maskinkraft kommer

ju delägarna till godo, varför det är rätt och rimligt att ersättning skall utgå till den som härför får vidkännas intrång.

Kostnaderna för företaget enligt mitt förslag torde bli de billigast tänkbara.

Antages ovanstående förslag emotses skriftligt svar senast den 6 febr.d.å.

Högaktningsfullt

Helge Andersson.

Avskrift.

Helge Andersson,

Frötuna,

Fellingsbro.Tel.175. Fellingsbro den 16 febr.1950.

Lantbruksing. David Larsson,

Lantbruksnämnden i Älvsborgs läns södra område,

B o r å s .

Betr."Tångens dikning av år 1949".

Emottagit protokoll jämte förslag i rubr.dikningsföretag. Som ombud för Aug.Andersson, Källeryd ägare till Källerydsås 1^2, vill jag härmed meddela följande. Vid sammanträdet i Källeryd den 28/12-49 påpekade undertecknad att kostnaden för utdikningen vore så hög, att det ej vore ekonomiskt lönande utföra detsamma. Vid ifrågavarande sammanträde framställde undertecknad en del yrkanden och fick den uppfattningen att dessa blevo godtagna. Av dessa har jag i det översända protokollet ej kunnat återfinna nedanstående punkter.

1. Företaget bekostar uppgrävningen av vattenställe på båda sidor om kanalen vid punkt 8.
2. Företaget bekostar anläggning av ny bro vid punkt 6+66 och flyttningen av den gamla bron till punkt 2+48.
3. Företaget bekostar den bergsprängning och uppgrävning vid punkt 0, som erfordras att vattensamling ej uppstår ovansom nedanför punkt 1 vid riklig nederbörd.
4. Båtnaden för den i värderingslängden upptagna arealen åker räknas som för annan mark. (Då området ifråga uteslutande användes som betesmark och högre betesinkomst efter utdikningen knappast kan ifrågakomma måste båtnaden

räknas med hänsyn härtill. Vattenlagens 7 kap.27 § åberopas.)

För händelse ovanstående punkter ej beaktas kommer besvär att ingivas till Västerbygdens vattendomstol, varvid ersättning för skog samt jord och stenvallar vid punkt 1-3 kommer att yrkas.

I anledning ovanstående emotser jag tacksamt Edert svar snarast eller senast den 23 i denna månad.

Högaktningsfullt

Helge Andersson.

Herr Helge Andersson.

Fellingsbro.

Betr."Tångens dikning av år 1949".

I anledning av Edert brev av den 16 dennes, vilket först i dag kommit mig tillhanda, då det adresserats till lantbruksnämnden härstädes, får jag hänvisa till följande i synemännens utlåtande.

Betr.punkt 1 och 2. I utlåtandet föreskrives:

" I samband med avloppets uppgrävning skall jorden bortschaktas i sådan omfattning på en plats för varje fastighet, att vattning av betande djur blir möjligt. I företaget skall därjämte ingå byggande av träbroar vid punkterna 5+00,6+66,10+79 och 12+07."

Vattningsplatsen vid punkt 8 kan lämpligen ordnas så att betande djur kunna nå vattnet i kanalen från båda sidor. Jag skall tillse, att den entreprenör, som antages, erhåller föreskrift härom.

Då gamla bron under alla omständigheter skall flyttas från nuvarande plats, kan den samtidigt flyttas till punkt 2+48.

punkt 3. Om företagets utförande föreskrives i utlåtandet:

"Företaget skall, om delägarna önska fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse med de vid denna förrättning upprättade plan-, profil- och sektionsritningarna samt

arbetsbeskrivningen." Blivande bottenläget vid punkt 1 skall enligt profilritningen vara +6,20 m. (= 0,70 m.under avvägd påle i markytan.) bottenbredd 0,50 och sidolutning 1:1,25. Avloppet skall sedan enligt ritningarna upptagas med dessa dimensioner till fallet.

Punkt 4. Båtnaden på Aug.Andersson tillhörig mark har reducerats från 843,20 till 463:-. Båtnaden är härvid räknad som för annan mark än åker. Andel i beräknad kostnad har reducerats till samma belopp som båtnaden.

Om Herr Andersson särskilt önskar få något tillägg till protokollet, kan Andersson sända detta till mig, så skall jag se till, att det blir bilagt protokollet.

Borås den 20 februari 1950.

lantbruksingenjör.

Avskrift.

Helge Andersson,
Frötuna,
Fellingsbro, tel. 45

Ordföranden i "Tångens dikning av år 1945"
Hemmansägaren Sven Fredriksson,
Tången,
Källeryd.

"Tångens dikning av år 1949" / Fastigheten Källerydsås 1:2.

Med anledning av vårt telefonsamtal den 28 dec., varvid Ni tillbakavisade mitt erbjudande enligt brev punkt 1 av den 12/5-51, får jag härmed återtaga detta erbjudande.

Av Ingenjör Larsson i Borås upprättade förslag till arbetets utförande, som numera vunnit laga kraft, finnes angivet det antal m^2, som företaget får förfoga över. Jag får därför anmoda Eder tillse att dessa gränser ej överskridas vid arbetets utförande. All olaga överträdelse kommer att beivras.

Då arbetet med dikningen fortskridit så långt att bron vid punkt 6+66 behöver rivas anmodas Ni tillse att ny bro omedelbart lägges så att vägförbindelsen ej hålles bruten längre tid än sex dagar. Skulle det med hänsyn till de höga virkespriserna vara fördelaktigt för företaget lägga bron med cementrör i stället för av trä, så möter från min sida intet hinder.

Fellingsbro den 5 januari 1952.

Helge Andersson.

Förbindelse.

Undertecknade intressenter i torrläggningsföretaget "Tångens dikning av år 1949" i Källunga socken förbinda oss härmed att för kostnader föranledda med företagets utförande icke verkställa utdebiteringar på fastigheterna:

Källeryd 1:2 ägare Aug. Andersson med delaktighet i företaget 5,04 procent samt Källeryd 1:3 ägare A. V. Andersson med delaktighet i företaget 4,00 procent under förutsättning att föreliggande intressenter utöver dessa förutsättningar 207,10 kr för Källeryd 1:2 och 126,90 kr för Källeryd 1:3 samt att ägarna till dessa fastigheter själva anordnar erforderliga diken över avloppet på sina fastigheter. Vid arbetets utförande kommer tillfartsvägar till bevattningsområdet att planeras så att lyggande av broar underlättas och förbilligas.

Tången den 16 november 1949

Sven Fredriksson ägare till Tången 1:1
Georg Olander " " Vättesån 1:3
Aug. Fransson " " Vättesån 1:2
Carl Johansson " " Föreborgen 1:1

Före-

Följande rannsakningar leniktas
David Larsson Gu Bibbstu
Lantbruksbiträde ing.- aspirant.

Förbindelse.

Undertecknade intressenter i torrläggningsföretaget "Tångens dikning av år 1949" i Källunga socken förbinda oss härmed att för kostnader förenade med företagets utförande icke verkställa utdebiteringar på fastigheterna:

Källerydsås nr.1^2, ägare Aug.Andersson

med delaktighet i företaget 5,04 procent samt

Källerydsås nr.1^3, ägare A.N.Andersson

med delaktighet i företaget 4,00 procent

under förutsättning att förestående intressenter avstå från jordersättningar 207,10 kr.för Källerydsås nr.1^2 och 126,90 kr.för Källerydsås nr.1^3 samt att ägarna till dessa fastigheter själva ombesörja broförbindelser över avloppet på sina fastigheter.

Vid arbetets utförande kommer tillfartsvägar till broläge att planeras så att byggande av broar underlättas och förbilligas.

Tången den 16 november 1949.

Sven Fredriksson ägare till Tången nr.1^1

Georg Olander " " Vättesön nr.1^3

Aug.Fransson " " Vättesön nr.1^2

Carl Johansson " " Fäbrobacken nr.1^1

Förestående namnteckningar bevittna:

David Larsson lantbruksingenjör.

Per Eriksson. ing. aspirant.

Rätt avskrivet betygar: David Larsson

lantbruksingenjör.

Avskrift.

Herr Helge Andersson

Frötuna, Fellingsbro.

Betr. "Tångens diknings företag av år 1949".

Med anledning av Edert brev den 26.1.1952 får jag, då lantbruksingenjör Larsson för närvarande är tjänstledig på grund av sjukdom meddela:

Alla träd, som utöver redan avverkad skog. behöva borttagas, lär ha uppmätts av skogvaktare. Virket kommer väl att läggas så, att det blir lätt tillgängligt för bortforsling.

För att erhålla kännedom om de markområden, som verkligen tagas i anspråk för arbetets utförande, har föreslagits, att uppmätning härav verkställes efter sedan arbetet utförts.

Styrelsen har förklarat sig icke ha någon erinran häremot.

Borås den 29/1 1952.

Enl. uppdrag:

förste assistent.

A. N. Anderssons skrifter

Fäbrobacken, Källeryd den 26 april 1958.

3

Lantbruksingenjör David Larsson

Borås.

Härmed översänder jag de önskade avskrifterna av Anderssons genom Advokat Gunnar Kempe framställda yrkandena, samt styrelsens bemötande.

Högaktningsfullt

Reinhold Johansson

Reinhold Johansson

/Avskrift/

Till Västerbygdens Vattendomstol

Ärende:
Yttrande över A.N.Anderssons yrkande om skadestånd från dikningsföretaget "Tångens dikning av år 1949".

Bemötande

1. Vad ersättning för intrång å ägofigur 6 beträffar, hänvisas till vattendomstolens dom av den 7 juli 1950, där figuren betecknas såsom betesmark. Den har icke varit odlad med "havre, klöver och rotfrukter" under de senaste årtiondena.

2. Då ersättning för jordupplag tillerkänts Andersson för berörda sträcka, och då vattendomstolen icke ändrade denna värdering, synes ej finnas anledning till någon omvärdering i detta avseende.

3. Då ersättningen för avlopp och upplag även inberäknats ersättning för växande skog, torde Andersson icke vara berättigad till ytterligare ersättning. Vad Anderssons ersättningsyrkande beträffar, är det uppenbart orimligt att värdera albukar och annan mindervärdig skog till Kr. 50:-- per kbm. Någon ersättning för förlorad arbetstid kan ej komma i fråga, då avverkningen gjordes på företagets bekostnad. Andersson hade dessutom haft möjlighet att i god tid låta avverka och tillvarata virket.

4. Yrkandet att företaget skall anordna vattningsställen kan ej helt bestridas, men då inga betesdjur finnes på fastigheten torde detta f.n. sakna större betydelse.

5. Då ersättning för jordupplag utgått, torde skyldigheten att anordna avlopp ej falla på företaget utan på markägaren.

6. Ifrågavarande vägförbindelse har ej använts som utfartsväg i mannaminne. Den kan inte heller användas som utfartsväg då den är helt ofrämkomlig. Därför är det helt omotiverat att återställa förbindelsen över bäcken.

7. Då Anderssons yrkanden i stort sett kan anses som grundlösa, bestrides alla ersättningsanspråk för rättegångskostnader.

För övrigt kan upplysas, att Andersson ej fullgjort sina betalningsskyldigheter till företaget. Hans andel har fått betalas av sökanden, Sven Fredriksson och hans sterbhus. Därför kan det anses i ännu högre grad obefogat att Andersson kommer med ersättningsyrkanden, då han å sin sida ej fullgjort sina skyldigheter mot företaget.

Yrkande.

Med hänvisning till vad som ovan framhållits, får styrelsen för Tångens dikningsföretag härmed bestrida samtliga Anderssons yrkanden, samt anhålla, att de till alla delar lämnas utan avseende.

Källeryd den 18 februari 1958

Åstyrelsens vägnar:

Georg Olander

Rätt avskrivet betygar:

Reinhold Johansson

/Avskrift/

Till
Västerbygdens Vattendomstol

Resolution.

Styrelsen för Tångens dikningsföretag av år 1949 föreläggas att senast den 25 februari 1958 till vattendomstolen inkomma med yttrande i tre exemplar över denna inlaga.

Vänersborg den 29 januari 1958.
Av vattenrättsdomarämbetet:
Nils Lindberg

Ersättningstagare; Hemmansägare A.N. Andersson, Box 11, Källeryd. ägare till Källerydsås 1^3.

Ombud: Advokat Gunnar Kempe, Södra Vägen 50. Göteborg S, tel. 20 60 23.

Motpart: Dikningsföretaget "Tångens dikning av år 1949".

Ställföreträdare: Hemmansägare Georg Olander, Vättesön, Källeryd.

Saken: Ersättningar jämlikt 7 kap. 57§ V.L.

Sakframställning.

Såsom ombud för Andersson får jag härmed hos Vattendomstolen anmäla att vid nämnda företags utförande vållats skador och intrång, som vid syneförrättningen eller av Vattendomstolen icke förutsetts.

I anledning härav får jag framställa anspråk på ersättningar på sätt här nedan närmare angives.

Den 23 sept. 1949 påbörjade Lantbruksingejör David Larsson jämte skiftesgodemän syneförrättning för torrläggning av mark under hemmanen Fäbrobacken 1^1, Tången 1^1, Vättesön 1^2 och 1^3 samt Källerydsås 1^2 och 1^3 i Källunga socken Älvsborgs län.

Förrättningen fortsatte vid sammanträde den 28 dec. 1949, vilken dag förrättningen avslutades genom utlåtande av förrättningsmännen.

Bil. A. Avskrift av protokoll och utlåtande bifogas (Bil. A.) Förrättningen överklagades av Andersson genom besvärsmål till Västerbygdens Vattendomstol (B & UM 5/1950).

Vattendomstolen meddelade dom i besvärsmålet den 19 sept. 1950.

Bil. B. Avskrift av Vattendomstolens dom bifogas. (Bil. B.)

Styrelse

För handhavande av företagets intressen utsågs en styrelse (§ 19), bestående av Hemmansägare Sven Fredriksson i Tången och Hemmansägare Georg Olander, Vättesön.

Fredriksson är numera avliden. Någon ersättare för honom i styrelsen har icke utsetts. Styrelsen utgöres sålunda för närvarande av Georg Olander.

Enligt utlåtandet skulle arbetet vara slutfört före den 1 sept. 1952.

På grund av besvärsmålet blev arbetet icke utfört inom föreskriven tid.

Enligt förrättningsmannens utlåtande skulle företaget anses fullbordat, då det blivit godkänt av person, som förordnats av Kungl. Lantbruksstyrelsen att avsyna detsamma.

Enligt uppgift har arbetets utförande godkänts den 3 febr. 1953.

Oförutsedda skador.

1. Intrång å ägofig. 6.

Av ägofigurens areal har c:a hälften övertäckts med upplag av schaktningsmassor från grävningsarbetet.

Jorden å ägofiguren har tidigare odlats med havre, klöver och rotfrukter. Den av massorna övertäckta delen kan numera icke odlas dels på grund av nivåskillnaden med kringliggande områden dels ock på grund av att jordmånen förstörts av schaktningsmassorna.

Den del av området, som ej uppfyllts av massorna, kan icke brukas, enär vägförbindelsen till området avskurits genom massaupplaget.

Området har en areal av c:a 950 m^2.

Ersättning yrkas för intrång å området efter ett pris av Kr. 0:25 per m^2 eller Kr 237:50.

2. Ersättning för jordupplag.

Å str. 3+48-5+28 har enligt jordersättningslängden Andersson tillgodoräknats ersättning för upplag efter en beräknad areal av 500 m^2.

Bil. C. Avskrift av jordersättningslängden bilägges. (Bil. C.)

Vid arbetets utförande har ytterligare areal för jordupplag tagits i anspråk å ifrågavarande sträcka.

För att komma fram med grävmaskinerna har tagits i anspråk en areal till en längd av 180 m och till en bredd av 10 m eller en areal av 1.800 m^2.

Av arealen har Andersson enligt jordersättningslängden tillgodoräknats ersättning efter en areal av 500 m^2. För resterande areal som tagits i anspråk för upplag eller 1.300 m^2 anhåller Andersson om ersättning efter 10 öre/m^2 eller Kr. 130:--.

3. Ersättning för avverkad skog.

Vid grävningarnas utförande användes en grävmaskin, som framfördes på stränderna utmed bäcken. För maskinens framkomst var det nödvändigt att i skogsmarken avverka växande skog.

A. För sagda ändamål har företaget avverkat 157 st. träd innehållande en kubikmassa av 18,30 m^3. (Härutöver har avverkats 17 st. lövträd innehållande en kubikmassa av 2,20 m^3, som tillgodogjorts av Andersson och som därför icke ingår i den här ovan angivna kubikmassan.)

Ersättning begäres för 18:30 m^3 á Kr. 50:-- per m^3 eller Kr. 915:--.

B. Utöver ovan angivna träd har Andersson biträtt med avverkning av virke innehållande en kubikmassa av 8 m^3. Virket har han tillgodogjort sig för egen räkning.

Andersson begär ersättning för förlorad arbetstid vid avverkningen med Kr. 20:-- per m^3 eller för 8 m^3 Kr. 160:--.

4. Å Källerydsås 1^2 och 1^3 har tidigare i bäcken funnits tvenne vattningsställen, som genom grävningsarbetet förstörts.

Det ena vattningsstället var beläget å Källerydsås 1^3 å str. 5-6 invid gränsen mot Källerydsås 1^2.

Det andra vattningsstället var beläget å Källerydsås 1^3 vid punkt 1 å plankartan.

Detta vattninsställe har vid laga skifte år 1883 å 1/4 mtl Källerydsås undantagits såsom samfällt för de tvenne skiftesdelägarna i fastigheten.

Andersson yrkar att företaget skall åläggas utföra tvenne nya vattningsställen å ifrågavarande platser utmed bäcken, enligt Vattendomstolens närmare bestämmelser.

5. Enligt gängse praxis skall i de uppschaktade jordmassorna anordnas avlopp för ytvattnets avledande till bäcken från angränsande marker.

Avlopp brukar anordnas på var 50:de meter.

Andersson önskar att ett dylikt avlopp upptages å hans fastighet Källerydsås 1^3 vid punkt 4+74.

6. Vid uppgrävningen av bäcken å Källerydsås Västergården ovanför punkt O har bottnen nedsprängts till ett djup av 40-50 cm.

Enligt bestämmelserna i 1883 års laga skifte har en väg funnits, som korsat bäcken å ifrågavarande plats. Vägen har använts såsom utfartsväg för de båda gårdarna i Källerydsås. Vägen har sedermera anslutits till allmäna vägen Källryd-Källunga. Vägen har å senare tid icke använts såsom körväg utan endast som gångväg.

Genom sprängningarna i bäckbottnen har vägförbindelsen över bäcken spolierats.

Andersson önskar därför att vägförbindelsen skall återställas i förut befintligt skick.

Yrkande.

Under åberopande av vad här ovan anförts framställer Andersson hos Vattendomstolen följande yrkanden.

1. Ersättning för intrång å Ägofigur 6 med Kr. 237:50.
2. Ersättning för jordupplag - utöver vid förrättningen erhållen ersättning - med Kr. 130:--.
3. Ersättning för avverkad skog med Kr. 915:-- samt för förlorad arbetstid för biträde vid avverkningen med Kr. 160:--.
4. Åläggande för företaget att anordna tvenne vattningsställen å platser invid bäcken, som här ovan närmare angivits.
5. Åläggande för företaget att å Källerydsås 1^{3} anordna ett avlopp i jordupplaget vid punkt 4+74.
6. Åläggande för företaget att återställa vägförbindelsen över bäcken å id Västergårdens mark ovanför punkt O.
7. Härjämte anhåller Andersson om ersättning för rättegångskostnader.

Göteborg den 13 januari 1958.

G. Kempe

Rätt avskrivet Betygar:

Reinhold Johansson

Borås den 25 april 1958.

Herr Georg Olander.

I anledning av förfrågan huruvida Västerbygdens vattendomstol i dom den 19 september 1950 i besvärsmål angående "Tångens dikningsföretag av år 1949" eller senare efter framställning från någon delägare i företaget meddelat andra bestämmelser än i synemännens utlåtande under rubriken "Arbetstid" lämnad föreskrift rörande tiden för företagets fullbordande, får jag meddela, att såvitt jag känner till, har vattendomstolen icke företagit någon ändring beträffande den tidpunkt, 1 september 1952, då företaget enligt synemännens utlåtande skulle vara fullbordat.

Beträffande arbetstiden innehåller synemännens utlåtande följande:

"Arbetstid.

Arbetet med företagets utförande må påbörjas, då förrättningen vunnit laga kraft och skall vara fullbordat senast den 1 sept.1952. Beträffande förlängning av arbetstiden hänvisas till 7 kap. 59 § vattenlagen."

Vid förrättningen meddelade delägarna att de hade för avsikt söka statsunderstöd till företaget. Då vid tiden för förrättningens handläggning statsunderstöd till torrläggningsföretag anvisades av Kungl. Lantbruksstyrelsen och villkor för utanordnande av anvisat understöd till ett torrläggningsföretag var att detsamma kunde godkännas av styrelsen, ansågs skäl föreligga att i synemännens utlåtande lämna jämväl följande föreskrift om huru avsyningen skulle utföras för att företaget skulle kunna godkännas av Kungl. Lantbruksstyrelsen:

"Arbetets godkännande.

Företaget skall anses fullbordat, då det blivit godkänt av person, som Kungl. Lantbruksstyrelsen förordnar att avsyna detsamma."

Den förrättningsman, som Kungl. Lantbruksstyrelsen kunde komma att förordna, har självfallet icke genom föreskrift under rubriken Arbetets godkännande meddelats behörighet handlägga fråga om förlängning av arbetstiden.

Högaktningsfullt

lantbruksingenjör.

Tången.

Uppmätning av skog på A.N.Anderssons mark.

Den 11/8 1952	17 st.	lövträd	2,20 m^3
" 23/5 "	119 st.	lövträd	11,61 "
" " "	9 "	granträd	3,46 "
" " "	2 "	talltråd	0,63 "
Aug. "	27 "	lövträd	2,60 "
			20,50 m^3

Gösta Mörk.

Avverkning av skog

Helge Anderssons mark	32 tim.	à 4:-	128:-
" " "	24 "	4:-	96:-
			224:-
A.N. Anderssons mark	74 tim.	à 4:-	296:-
			520:-

A.N. Andersson anför vid besök på exp. den 3/1 1957 kl.11.30 angående utförande av torrläggningsföretaget Tångens dikning.

En vattningsplats finnes vid punkt 1 som är gemensam för fastigheterna Källerydsås nr.1^2 och nr.1^3. Väg finnes från denna till Aug. Anderssons gård och denna väg fortsätter sedan till min gård. Jag har ej för närvarande behov av att vattna djur där och det har därför ej hittills förorsakat mig skada under den tid, som hittills förflutit sedan bäcken grävdes men vattningsplatsen har ett framtida värde för min gård. Jag yrkar därför att en vattningsplats anordnas där. Älgar och annat vilt brukade förr gå i bäcken men nu sedan den grävdes hade försvunnit. Om det blir anordnat en vattningsplats kommer de säkert tillbaka.

Därjämte måste en vattningsplats anordnas vid 5+10 omkring 20 meter från rågång mot Källerydsås nr.1^2. På sträckan 5+28–6+45 har bäcken flyttats till rågången mellan nr.1^2 och nr.1^3. Grävningen skulle rätteligen ha utförts så att all breddning av rågångsdiket skulle ha verkställts på nr.1^2. Jorden har lagts på fig.6.

Vid punkt 0 har en väg blivit obrukbar genom företaget. Bäckfåran är endast 90 cm.bred på smalaste stället och 40 cm.djupt. Vattnet svämmar nu över så att den ej kan nyttjas som gångväg som den nyttjats sista tiden.

Jag föreslår att bäcken uppsprängs till större djup där vägen går över densamma så att en bro kan läggas där. Jag föreslår att botten sänkes så att djupet blir 1,50 meter. Annars blir det motstånd där som hindrar vattnet rinna ut.

På sträckan 3+48–5+28 är upptaget nära dubbelt så mycken massa som förslaget visar.

Jag är ej hågad att släppa till mark och skog utan ersättning. Jag fordrade redan vid sammanträde för uppbörd att det skulle bli syn angående skador

på min mark.

Jag yrkar att delägarna i företaget sammankallas till sammanträde för behandling av förestående frågor.

Avlopp är ej upptaget genom de upplagda jordvallarna.

Det finns ej avlopp på va 50 de meter.

Min adress är Box 11

Källeryd.

Avskrift.

Till Styrelsen i dikningsföretaget

"Tångens dikning av år 1949".

På förekommen anledning vill undertecknad såsom intressent i ovannämnda företag anföra följande:

För några veckor sedan föreslog jag hos styrelseledamoten i företaget, Georg Olander, att ett sammanträde med intressenterna skulle hållas någon dag under den tid Aug. Anderssons i Källeryd ombud, Helge Andersson, var hemma under sin emester, vilket jag och likaså Helge Andersson ansåg lämpligt för åstadkommande av en uppgörelse i de frågor, som ej äro klarlagda i samband med ifrågavarande uppgrävning av bäcken och tillvägagångssättet vid utförandet av grävningen. Det hade ju inte varit kostbart eller åsamkat direkta utgifter för någon.

Efter vad G.O. sagt till mig framförde han till ordföranden mitt förslag, men inget har se'n dess blivit åtgjort i saken. Vad är anledningen?

Tror styrelsen att det bara är att låta entreprenören sätta i gång med sprängningar och grävmaskiner utan någon hänsyn till mark- och skogsägarnes berättigade anspråk på ersättning för skadegörelse?

Jag kan inte inse att om grävningen förbilligas för företaget genom användning av maskinkraft, att det då är rättvist att enskildas mark - och skogsägare ensamma skall lida för skada, som därigenom uppstår ocj, som före arbetets utlämnande på entreprenad ej var beräknad.

Vad är i så fall rättvist?

Den begäran som Helge Andersson i skrivelse framställt anser jag - utan vantolkning - inte vara oskälig. Ej heller är den av mig begärda ersättningen, för avverkning och skadegörelse å växande skog, och utöver vad förut beräknats, ytterligare markutrymme för maskiner, allt i enlighet med de vilkor, som Statens järnvägar, vid frivillig uppgörelse till-

lämpar, oskälig. Och de är fasta hållpunkter för ömse sidor att gå efter och likaså det billigaste tillvägagångssättet. Och 1800:- kronor är reserverade för oförutsedda utgifter så pängar fattas inte.

Vad säger Styrelsen om den saken?

Vill inte företaget gå med på så rimliga vilkor så får företaget gärna för mig, gräva avloppet å de ifrågavarande sträckorna för hand, så behövs det inga 8 meters breda svängrum för maskiner vid ena sidan av bäcken, eller hur?

Jag vill ej nu ingå på talet om att "han bara endast fördröjer arbetet" ty det pratet tycks ha hittat rätta vägen tillbaka hem igen så det träffar rätt adressat.

Det åligger icke mig, ej heller Helge Andersson, att taga initiativ för uppgörelser i ifrågavarande ärenden utan det åligger den eller dem som vill, på ett eller annat sätt, taga annans egendom i bruk att söka få rätt därtill, samt att uppgörelse då sker innan egendomen tages i bruk.

Jag vill, som intressent i företaget endast tillägga att det åligger en styrelse och i första hand ordföranden i en förening eller ett företag att, utan onödiga kostnader, träffa, för varje särskilt fall och ändamål, erforderliga överenskommelser, även om de själva någon gång måste bita i det sura äpplet.

Efter vad jag hört skall Helge Andersson vara betänkt på en snar visit här i Källeryd och om så önskas skall jag meddela Styrelsen när det blir, om så är att jag kan få reda på det i förväg.

Jag anhåller vördsamt om skriftligt svar å mina frågor, samt besked om vilka åtgärder Styrelsen ämnar vidtaga rörande ovannämnda ersättningar, vilket jag emotser pr.omgående.

Källerydsås, Källeryd den 25/8 1951.

A.N.Andersson

Rätt avskrivet betygar:

lantbruksingenjör.

Avskrift.

Herr Lantbruksingenjör David Larsson.

Borås.

Med anledning av att jag hört att Ni Herr Ingenjör varit här i Källeryd angående "Tångens dikning av år 1949" och att därvid skulle gjorts sådan ändring i förut fattade beslut, - vilket är att nuvarande vattenfåra skall följas, - angående uppgrävningen av avloppet vid punkt I att därigenom det där befintliga, för Källerydsås 1^2 och Källerydsås 1^3 gemensamma vattenstället skulle försvinna får jag härmed vördsamt anföra följande:

Det förvånar mig storligen om en sådan ändring, utan mitt hörande, verkligen har skett och som jag vill hålla för otrolig. Är det sant, så protesterar jag på det bestämdaste. Och något bakomrygg-smussel finner jag mig inte i, sedan må det bedrivas från vilket håll som helst.

Det har nämligen sagts att den ovan punktI befintliga kröken skall rätas. Skulle så ske blir därigenom vattenstället förstört ty det är just igenom den kröken, som avloppet nu gör, som den befintliga vattensamlingen under tidernas lopp bevarats. Vid en rätning, som tidigare frångåtts, skulle vattnet som nu går emot befintlig bergvägg, och därigenom åstadkommits de vattenrörelser, som hindrat igenslamning, komma att rinna parallellt med bergväggen och därigenom försvinner vattensamlingen och därmed även den

gemensamma vattentäckten.

Det finnes intet skäl, eller behov för att en sådan inskränkning eller ingrepp göres i enskild rätt.

Lutningen, å mark- och bottenplan i nuvarande vattenfåra är så stor att det på inget sätt kommer att hindra avrinningen med den sträckning, som fåran nu har.

Vad som ligger bakom den nu gjorda framstöten vill jag inte närmare ingå på men så mycket kan sägas att igenom ett slingrande vattendrag förlorar terrängen eller naturen inga skönhetsvärden. Skulle någon yrka på en rätning ur dylika synpunkter så vill jag uppmana den att vända blicken åt annat håll där skönhetssynpunkterna kan bli tillgodosedda utan att det inkräktas på enskild rätt.

Skulle orsaken vara ett otillbörligt försök att få Källerydsås 1:3 s rätt utmanövrerad, så får det nog tillgripas andra utvägar aldenstund det vid laga skifte avsatts både väg till - och en större plan vid den gemensamma vattentäckten, vid punkt I, vilken inte genom grävning på något sätt får förstöras eller försämras.

Då ifrågavarande vattensamling är den enda på hemmanen Källerydsås ägor som året runt håller vatten och inte torkar ut yrkas, oavsett vilken sträckningen än blir, att vattendjupet i vattensamlingen inte förminskas genom uppgrävning eller sprängning. Sker så,skall vattensamlingens botten sänkas så att samma vattenmängd till såväl djup som yta erhålles efter - som före grävningen.

Skulle någon anse att så stora fördelar erhålles genom omförmälda rätning, att den bör utföras så vill jag, för

att ej vara ogin, söka att tillmötesgå önskningarne, men endast på det villkoret att gottgörelse för intrång och inskränkning i min lagliga rätt, utan prutmån ettusen 1000:- kronor kontant utbetalas till mig före arbetets igångsättande.

Dessutom skall jag ha skriftlig förbindelse på att ny grävning av hållbar vattentäckt bekostas och omedelbart igångsättes samt skriftlig garanti för att vattentäckten i all framtid hålles upprensad och fri från slamm och att alltid vatten finnes i tillräckliga mängder, samt att ägarne till Källerydsås I^3 äger rätt att på vederbörandes bekostnad, om dessa försummar sina åligganden, låta verkställa uppränsning av ifrågavarande vattentäckt.

Härmed nog sagt om den saken för denna gång.

Se'n kan man ställa frågan:

Huru är det ställt med ersättning för mark som behöver tagas i anspråk för ifrågavarande grävning och likaså med ersättning för därå växande skog?

Sträckan 5+50-7+70, som ingår i Vattendomstolens dom, tar jag i detta sammanhanget inget avseende till.

Vad jag åsyftar är sträckan <u>3+48-5+28.</u>

Vid sammanträdet i Tången den 23/9 1949 begärde jag ersättning för skada å både mark och skog om uppgrävningen göres 1,50 m.djup.

På fråga vad jag begär sade jag: för ungefär halva sträckan av märken emellan punkt 3+48-5+28 som inte har värde annat än som skogsmark begär jag inte mer än 1 öre pr.m^2 - vilket ingen ansåg vara för högt, - men för det

övriga begär jag mer och så särskilt för skogen. Ingenjör Larsson svarade: "Det har jag tänkt". Beslut 2 öre pr.m^2. Inget nämnt om skogen.

Före sammanträdet i Källeryd den 28/12 1949 yttrade Hj.Kant: "Det värsta blir nog att träffa uppgörelse om skogen." För sträckan 4-5+28 begärde jag då 4 öre pr.m^2. Beslut lika som förut, 2 öre för mark. Skogen inte nämnd.

Vid sammanträde i Wättesön, där ingenjör Johansson med sällskap och skiftesgodemännen var närvarande, framhöll jag det förhållandet att det vid sammanträdet i Källeryd d.28/12 1949 inte nämndes något om skogen varvid Hj.Kant yttrade: "Det var märkvärdigt, vi var ju och räknade och mätte skogen." Är det sant att Ingenjörerna,Skiftesgodemännen i sällskap med Helge Andersson, före sammanträdet, räknade och mätte skogen förefaller det högst egendomligt att mätsedel inte vid något tillfälle företetts, ty den skulle varit intressant att se.

Behållningen,som jag fick av sammanträdet i Wättesön var: att delägarne i "Tångens dikning" inte vill ersätta skadegörelser som uppstår genom den beslutade grävningen. Det har mer än en gång sagts att skogen är så dyr så det är förtjänst att avverka skog. Jag svarar med frågan: Vilken skogssakkunnig person vill tillråda avverkning av c:a 20 årig ungskog?

Ånej, <u>orsaken är en helt annan.</u>

När skogen är så dyr så anser jag att de andra i dikningsföretaget, som har mer avverkningsbar skog än jag, bör tillrådas att avverka så mycket att det räcker till ersättning för skada, som åsamkas genom ifrågavarande grävning.

Det sades en gång i Tången att statsbidrag inte kunde beräknas till ersättning för skog. Är det då rätt att jag, som har den minsta nyttan men däremot lider den största skådan, procentuellt sett, skall ensam svara för skadegörelser, som genom andras förvållande åsamkas mig? Är jag berättigad till statsbidrag? När Ing.Johansson var här före jul sade han till mig att jag kan skriva räkning på skadegörelser,men,till vem eller vilka skall den räkningen ställas, enär vederbörande förut har sagt att de ej går med på någon ersättning? Huru högt får jag i så fall lov att värdera skadan? Eget svar: Troligen = 0.

Entreprenör Gösta Olsson har fordrat att skogen skall vara borta på en bredd av 8 mtr. vid ena sidan och 1 mtr. vid andra sidan av bäcken. Efter vad det visat sig vid flyttning av maskiner så är det inte för mycket dels för att det skall bli svängrum och dels för undvikande av skadegörelse på skog. Och jag kan inte inse att 13 kronor är skälig ersättning för mark och skog. Det har sagts att jag "bara hindrar arbetet" men är det att hindra arbetet när jag en gång i somras och senast annandag jul -51 framhöll för styrelsen att sammanträde med intressenterna borde hållas så ouppklarade frågor kunde regleras. Vid båda tillfällena hade Helge Andersson inget emot det då han var här i Källeryd. Men styrelsens ordförande vill helst inte göra mer än säga"nej"till skäliga anspråk.

När frivillig uppgörelse, vilket varit det billigaste,- på grund av uraktlåtenhet, - inte kunnat träffas så yrkar jag att en skogssakkunnig person, omedelbart och på företagets bekostnad uppmäter befintlig skog inom det erforder-

liga området. Och jag vidhåller min begäran om ersättning för mark utöver vad förut beräknats, likaså för avverkning av skog och hindrad återväxt, allt enligt de ersättningsgrunder som Statens järnvägar tillämpar. Därutöver kommer jag att yrka ersättning för kostnader som uppstår genom dröjsmål med överenskommelsen och därigenom försvårad avverkning och borttransportering av virket. Och jag kommer inte att tillåta att några maskiner kommer på mina marker innan överenskommelser träffats. Vill vederbörande verkställa grävningen för hand så gärna för mig ty då blir inte skadegörelsen så stor.

Då ingen kan begära att entreprenören, för grävningen, skall hindras i sitt arbete genom skogsavverkning har jag sagt att jag skall ta bort erforderlig skog men jag gör inget åt den saken innan skogen blir uppmätt och överenskommelse träffats om ersättningen.

Jag känner inte till varifrån förslaget om rätningen vid punkt I härleder sig, men skulle det vara från ägaren till Källerydsås 1^2 och det skulle anses vara förmånligt för honom, då yrkar jag - utan att det får inverka på vattenrätten vid punkt I - att uppgrävningen emellan punkt 5+28 - punkt 6+45 sker där bäcken ursprungligen, och vid laga skiftet gick och, som frånräknats vid ägodelningen. Det synes å marken ännu var den har gått.

Igenom en sådan ändring så försvinner kröken vid punkt 5+50 vilket väl får räknas som en förmån. För mig betyder det att jag inte skulle behöva betala 15 kronor 80 öre för att få figur 6 gjord obrukbar. Jag har å bifogad ritning inprickat sträckningen.

Kan sedan beslut fattats om sträckningen, ändringar göras på ena platsen som en vill, då bör det gå lika lätt att göra ändringar som en annan vill.

Då jag hoppas på förståelse för mitt resonemang förväntar jag att det omedelbart vidtages de åtgärder som erfordras för att inte vidare trassel hädanefter skall behöva ifrågakomma.

Källeryd den 6/2 1952.

Högaktningsfullt

A.N.Andersson.

Rätt avskrivet betygar: David Larsson

lantbruksingenjör.

Hem.äg. Sven Fredriksson,

Tången,

Källeryd.

I anledning av Eder framställning ~~av~~ om ett uttalande rörande de skrivelser angående Tångens diknings företag som A.N.Andersson översänt till mig vill jag framhålla att jag så långt som det är möjligt vill undvika att taga någon som helst befattning med de skrifter A.N. Andersson författar. Jag vill ej heller yttra mig om de framställningar han gjort då vi träffats vid diket. Då Andersson påstår att han sistlidne höst och vinter icke kunde finna köpare till det virke som måste avverkas vid dikeskanten synes mig detta karaktäristiskt för Anderssons metoder att förklara sitt handlingssätt då han söker försvåra utförandet av dikningen.

Borås den 19 juli 1952.

lantbruksingenjör.

HELGE ANDERSSON,
Frötuna,
Fellingsbro.
tel. kont.175
bost.45

Fellingsbro den 12 juni 1952.

Herr Lantbruksingeniör David Larsson,
Lantbruksnämnden,
Älvsborgs läns södra område,
B o r å s.

Betr. "Tångens dikning 1949"/ Fastigh. Källerydsås 1^2.

Vid mitt besök i Källeryd under Pingst har jag besett grävningen och det förvånar mig att företaget mot mitt nekande nedtagit skog. Kan nämna en del intryck från arbetsplatsen. En del träd var kvistade och en del låg okvistade . Flera träd voro överlagda med sten och jord. Några stockar har använts vid maskinflyttningen och äro nu ej lämpliga för sågning. Avverkningen har skett i savstigningen. Vid sprängningsarbetet har ett flertal träd barkskadats på avstånd 5-50 meter från kanalen.

Den skadegörelse som åsamkats fastigheten kommer ej längre att opåtalt få passera. Skulle företaget godvilligt vilja ersätta uppkommen skada emotses svar före den 21 i denna månad.

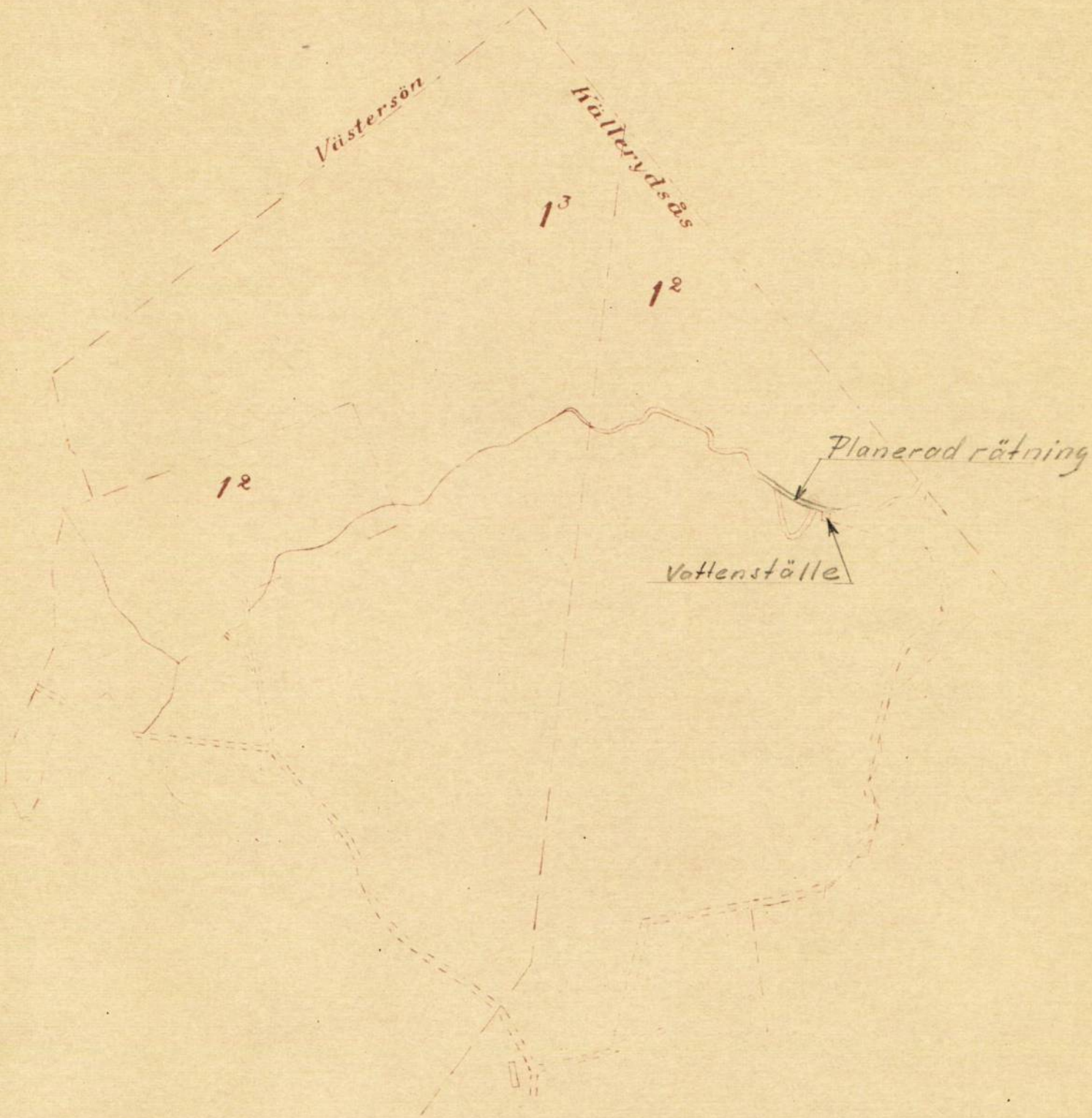
Det har sagts mig att Ingeniör Larsson vid några tillfällen besökt Källeryd för inspektion av arbetet och skogsavverkningen vid kanalen och jag vore tacksam för upplysning om Ingeniör Larsson givit direktiv eller medverkat till att arbetet skulle utföras på sätt som skett.

Jag vore tacksam för omgående svar.

Högaktningsfullt

Helge Andersson

Kopia av karta över
Källerydsås upprättad
för laga skifte år 1883
Skala 1:4000

Kopia av karta över
Källerydsås upprättad
för laga skifte år 1883
Skala 1:4000

Avskrift.

Herr Lantbruksingenjör David Larsson.

Borås.

Med anledning av att jag hört att Ni Herr Ingenjör varit här i Källeryd angående "Tångens dikning av år 1949" och att därvid skulle gjorts sådan ändring i förut fattade beslut, - vilket är att nuvarande vattenfåra skall följas, - angående uppgrävningen av avloppet vid punkt I att därigenom det där befintliga, för Källerydsås 1^2 och Källerydsås 1^3 gemensamma sattenstället skulle försvinna får jag härmed vördsamt anföra följande:

Det förvånar mig storligen om en sådan ändring, utan mitt hörande, verkligen har skett och som jag vill hålla för otrolig. Är det sant, så protesterar jag på det bestämdaste. Och något bakomrygg-smussel finner jag mig inte i, sedan må det bedrivas från vilket håll som helst.

Det har nämligen sagts att den ovan punkt I befintliga kröken skall rätas. Skulle så ske blir därigenom vattenstället förstört ty det är just igenom den kröken, som avloppet nu gör, som den befintliga vattensamlingen under tidernas lopp bevarats. Vid en rätning, som tidigare frångåtts, skulle vattnet som nu går emot befintlig bergvägg, och därigenom åstadkommits de vattenrörelser, som hindrat igenslamning, komma att rinna parallellt med bergväggen och därigenom försvinner vattensamlingen och därmed även den gemensamma vattentäckten.

Det finnes intet skäl, eller behov för att en sådan inskränkning eller ingrepp göres i enskild rätt.

Lutningen, å mark- och bottenplan i nuvarande vattenfåra är så stor att det på inget sätt kommer att hindra avrinningen med den sträckning, som fåran nu har.

Vad som ligger bakom den nu gjorda framstöten vill jag inte närmare ingå på men så mycket kan sägas att igenom ett slingrande vattendrag för-

lorar terrängen eller naturen inga skönhetsvärden. Skulle någon yrka på en rätning ur dylika synpunkter så vill jag uppmana den att vända blicken åt annat håll där skönhetssynpunkterna kan bli tillgodosedda utan att det inkräktas på enskild rätt.

Skulle orsaken vara ett otillbörligt försök att få Källerydsås 1^3 :s rätt utmanövrerad, så får det nog tillgripas andra utvägar aldenstund det vid laga skifte avsatts både väg till - och en större plan vid den gemensamma vattentäckten, vid punkt I, vilken inte genom grävning på något sätt får förstöras eller försämras.

Då ifrågavarande vattensamling är den enda på hemmanen Källerydsås ägor som året runt håller vatten och inte torkar ut yrkas, oavsett vilken sträckningen än blir, att vattendjupet i vattensamlingen inte förminskas genom uppgrävning eller sprängning. Sker så, skall vattensamlingens botten så att samma vattenmängd till såväl djup som yta erhålles efter - som före grävningen.

Skulle någon anse att så stora fördelar erhålles genom omförmälda rätning, att den bör utföras så vill jag, för att ej vara ogin, söka att tillmötesgå önskningarne, men endast på det villkoret att gottgörelse för intrång och inskränkning i min lagliga rätt, utan prutmån ettusen 1000:- kronor kontant utbetalas till mig före arbetets igångsättande.

Dessutom skall jag ha skriftlig förbindelse på att ny grävning av hållbar vattentäckt bekostas och omedelbart igångsättes samt skriftlig garanti för att vattentäckten i all framtid hålles upprensad och fri från slamm och att alltid vatten finnes i tillräckliga mängder, samt att ägarne till Källerydsås I^3 äger rätt att på vederbörandes bekostnad, om dessa försummar sina åligganden, låta verkställa uppränsning av ifrågavarande vattentäckt.

Härmed nog sagt om den saken för denna gång.

Se'n kan man ställa frågan:

Huru är det ställt med ersättning för mark som behöver tagas i anspråk för ifrågavarande grävning och likaså med ersättning för därå växande skog?

Sträckan 5+50-7+70, som ingår i Vattendomstolens dom, tar jag i detta sammanhanget inget avseende till.

Vad jag åsyftar är sträckan 3+48-5+28.

Vid sammanträdet i Tången den23/9 1949 begärde jag ersättning för skada å både mark och skog om uppgrävningen göres 1,50 m.djup.

På fråga vad jag begär sade jag: för ungefär halva sträckan av marken emellan punkt 3+48-5+28 som inte har värde annat än som skogsmark begär jag inte mer än 1 öre pr.m^2 - vilket ingen ansåg vara för högt, - men för det övriga begär jag mer och så särskilt för skogen. Ingenjör Larsson svarade: " Det har jag tänkt." Beslut 2 öre pr. m^2. Inget nämnt om skogen.

Före sammanträdet i Källeryd den 28/12 1949 yttrade Hj.Kant: "Det värsta blir nog att träffa uppgörelse om skogen." För sträckan 4-5+28 begärde jag då 4 öre pr.m^2. Beslut lika som förut, 2 öre för mark. Skogen inte nämnd.

Vid sammanträde i Wättesön, där ingenjör Johansson med sällskap och skiftesgodemännen var närvarande, framhöll jag det förhållandet att det vid sammanträdet i Källeryd d.28/12 1949 inte nämndes något om skogen varvid Hj.Kant yttrade:

"Det var märkvärdigt, vi var ju och räknade och mätte skogen." Är det sant att Ingenjörerna, Skiftesgodemännen i sällskap med Helge Andersson, före sammanträdet, räknade och mätte skogen förefaller det högst egendomligt att mätsedel inte vid något tillfälle företetts, ty den skulle varit intressant att se.

Behållningen, som jag fick av sammanträdet i Vättesön var: att delägarne i "Tångens dikning" inte vill ersätta skadegörelser som uppstår genom den beslutade grävningen. Det har mer än en gång sagts att skogen är så dyr så det är förtjänst att avverka skog. Jag svarar med frågan: Vilken skogssakkunnig person vill tillråda avverkning av c:a 20 årig ungskog?

Ånej, orsaken är en helt annan.

När skogen är så dyr så anser jag att de andra i dikningsföretaget, som har mer avverkningsbar skog än jag, bör tillrådas att avverka så mycket att det räcker till ersättning för skada, som åsamkas genom ifrågavarande grävning.

Det sades en gång i Tången att statsbidrag inte kunde beräknas till ersättning för skog. Är det då rätt att jag, som har den minsta nyttan men däremot lider den största skadan, procentuellt sett, skall ensam svara för skadegörelser, som genom andras förvållande åsamkas mig? Är jag berättigad till statsbidrag? När Ing. Johansson var här före jul sade han till mig att jag kan skriva räkning på skadegörelser, men, till vem eller vilka skall den räkningen ställas, enär vederbörande förut har sagt att de ej går med på någon ersättning? Huru högt får jag i så fall lov att värdera skadan? Eget svar: Troligen=0.

Entreprenör Gösta Olsson har fordrat att skogen skall vara borta på en bredd av 8 mtr. vid ena sidan och 1 mtr.vid andra sidan av bäcken. Efter vad det visat sig vid flyttning av maskiner så är det inte för mycket dels för att det skall bli svängrum och dels för undvikande av skadegörelse på skog. Och jag kan inte inse att 13 kronor är skälig ersättning för mark och skog. Det har sagts att jag "bara hindrar arbetet" men är det att hindra arbetetnär jag en gång i somras och senast annandag jul -51 framhöll för styrelsen att sammanträde med intressenterna borde hållas så ouppklarade frågor kunde regleras. Vid båda tillfällena hade Helge Anderssson inget emot det då han var här i Källeryd. Men styrelsens ordförande vill helst inte göra mer än säga "nej" till skäliga anspråk.

När frivillig uppgörelse, vilket varit det billigaste, - på grund av uraktlåtenhet, - inte kunnat träffas så yrkar jag att en skogssakkunnig person, omedelbart och på företagets bekostnad uppmäter befintlig skog inom det erforderliga området. Och jag vidhåller min begäran om ersättning för mark utöver vad förut beräknats, likaså för avverkning av skog och hindrad återväxt

allt enligt de ersättningsgrunder som Statens järnvägar tillämpar. Därutöver kommer jag att yrka ersättning för kostnader som uppstår genom dröjsmål med överenskommelsen och därigenom försvårad avverkning och borttransportering av virket. Och jag kommer inte att tillåta att några maskiner kommer på mina marker innan överenskommelser träffats. Vill vederbörande verkställa grävningen för hand så gärna för mig ty då blir inte skadegörelsen så stor.

Då ingen kan begära att entreprenören, för grävningen, skall hindras i sitt arbete genom skogsavverkning har jag sagt att jag skall ta bort erforderlig skog men jag gör inget åt den saken innan skogen blir uppmätt och överenskommelse träffats om ersättningen.

Jag känner inte till varifrån förslaget om rätningen vid punkt I härleder sig, men skulle det vara från ägaren till Källerydsås 1^2 och det skulle anses vara förmånligt för honom, då yrkar jag - utan att det får inverka på vattenrätten vid punkt I - att uppgrävningen emellan punkt 5+28 - punkt 6+45 sker där bäcken ursprungligen, och vid laga skiftet gick och, som frånräknats vid ägodelningen. Det synes å marken ännu var den har gått.

Igenom en sådan ändring så försvinner kröken vid punkt 5+50 vilket väl får räknas som en förmån. För mig betyder det att jag inte skulle behöva betala 15 kronor 80 öre för att få figur 6 gjord obrukbar. Jag har å bifogad ritning inprickat sträckningen.

Kan sedan beslut fattats om sträckningen, ändringar göras på ena platsen som en vill, då bör det gå lika lätt att göra ändringar som en annan vill.

Då jag hoppas på förståelse för mitt resonemang förväntar jag att det omedelbart vidtages de åtgärder som erfordras för att inte vidare trassel hädanefter skall behöva ifrågakomma.

Källeryd den 6/2 1952.

Högaktningsfullt

A.N.Andersson.

Rätt avskrivet betygar:

lantbruksingenjör.

A.N. Andersson anför vid besök på exp. den 3/1 1957 kl.11.30 angående utförande av torrläggningsföretaget Tångens dikning.

En vattningsplats finnes vid punkt 1 som är gemensam för fastigheterna Källerydsås nr.1^2 och nr.1^3. Väg finnes från denna till Aug. Anderssons gård och denna väg fortsätter sedan till min gård. Jag har ej för närvarande behov av att vattna djur där och det har därför ej hittills förorsakat mig skada under den tid, som hittills förflutit sedan bäcken grävdes men vattningsplatsen har ett framtida värde för min gård. Jag yrkar därför att en vattningsplats anordnas där. Älgar och annat vilt brukade förr gå i bäcken men nu sedan den grävdes hade försvunnit. Om det blir anordnat en vattningsplats kommer de säkert tillbaka.

Därjämte måste en vattningsplats anordnas vid 5+10 omkring 20 meter från rågång mot Källerydsås nr.1^2. På sträckan 5+28-6+45 har bäcken flyttats till rågången mellan nr.1^2 och nr.1^3. Grävningen skulle rätteligen ha utförts så att all breddning av rågångsdiket skulle ha verkställts på nr.1^2. Jorden har lagts på fig.6.

Vid punkt 0 har en väg blivit obrukbar genom företaget. Bäckfåran är endast 90 cm.bred på smalaste stället och 40 cm.djupt. Vattnet svämmar nu över så att den ej kan nyttjas som gångväg som den nyttjats sista tiden.

Jag föreslår att bäcken uppspränges till större djup där vägen går över densamma så att en bro kan läggas där. Jag föreslår att botten sänkes så att djupet blir 1,50 meter. Annars blir det motstånd där som hindrar vattnet rinna ut.

På sträckan 3+48-5+28 är upptaget nära dubbelt så mycken massa som förslaget visar.

Jag är ej hågad att släppa till mark och skog utan ersättning. Jag fordrade redan vid sammanträde för uppbörd att det skulle bli syn angående skador

på min mark.

Jag yrkar att delägarna i företaget sammankallas till sammanträde för behandling av förestående frågor.

Avlopp är ej upptaget genom de upplagda jordvallarna.

Det finns ej avlopp på va 50 de meter.

Min adress är Box 11

Källeryd.

Skälleryd den 29/2 1952.

Herr Lantbruksingenjör David Larsson
Borås.

Tacksamt mottagit Eder skrivelse av den 27/2 1952 - jämte bilagd kopia - och bemärkt innehållet.
Jag beklagar djupt Eder sjukdom vilken jag fick meddelande om genom skrivelse av den 7/2 1952.
Sen dess har dock skett märkvärdiga ting.
Vad jag i min skrivelse av den 6/2 1952 protesterade emot var den, enligt bifogad kopia, planerade räkningen. Just den räkningen var behandlad vid sammanträde i Skällerydd den 12 maj 1951 och då beslöts att uppgrävningen skall följa den gamla vattenfåran. Vidare sammanträdet var alla delägarna närvarande.
Efter det beslutet har jag ansett att den frågan skulle vara avgjord. Sen kommer frågan upp på nytt för att tillkrångla ännu mera.
Den ram i den frågan sökt leka vis talesma-

har i grund misslyckats, ty Saloma skiftade
mitt i terminen här har gälts vid sidan om
två rådamsrätt att både Tvällerydsås 1/2 och
Tvällerydsås 1/3 blivit, på grund av den vek-
ställda gräfningen utebängda från vatten-
täckten. Jag vet inte om företagets styr-
else tänker läggaren bra över upprän-
ningen till den uppdamma ön och för all fram-
tid se till så att vatten alltid finnes tillgäng-
ligt i vattentäckten.

Vid rannsakningen i Tingen den 22/2 nämn-
de Sven Fredriksson om gräfningen, som han
sett under dagen, att de endast träffat på en
stor sten, vilket förvånade mig ty det enligt
ritningarne skulle vara en bergnabbe.
Men inte nämnde han då att de tvingats besluta
om sprängningen. Den 24/2 fick jag låna en
kopia för kontroll av den till vattenstället av-
satta vägen. Samma dag på e.m. fick jag
se föradelsen. Den 25/2 återlämnade jag kar-
tan och samtidigt yttrade jag förhållandet
med gräfningen. Då sägen Sven Fredriksson
att Ingenjör Hansson hade lovat Olsson att
han fick röta minduc krökar. Varpå jag sva-
rade: "jag tror inte att Ingenjör Hansson
har lovat Olsson att han fick röta den
kröken." Jag sade samtidigt till Sven

Fredriksson att det bästa är att de flyttar tillbaka grännmarkinen från platsen där den stod – platsen märkt med ett kryss i kopian — ty det är ingen lång flyttning och då kan det bli gräset som det skall vara och det blir det billigaste. Jag fick då svaret: "Det beror på om de gör det."

Jag har länsat före sammanträdet i Tåsjön den 23/9 1949 haft fullt klart för mig hur förhållandet varit beträffande i frågavarande vattenställe vilket jag också, vid flera tillfällen framhållit, så någon oklarhet i den saken föreligger inte. Däremot erkänner jag gärna att jag misstagit mig när jag trott att ritningar och beskrivningar och fattade beslut skall följas.

Styrelsens ordförande, som har hand om alla ritningar och övriga handlingar åligger – enligt mitt förmenande – i första hand, att se till så de både blivit och blir följda utan att ren söka bortförklara fakta.

Vad ägaren till Trällerydsås 1:2 säger angående känner jag ej men jag fordrar att det begångna misstaget rättas till och jag finner mig inte i att Trällerydsås skall bli förlagt på det sätt, som skett vid punkt 1.

Jag har ingen anledning att ta tillbaka ett enda ord av vad jag både muntligt och skriftligt

rörande "Tångens dikning" antingen det rör
gäller utsträckningen av avlagsprick eller ersättning-
ar för skadegörelser, som uppstår genom gräv-
ningen av detsamma.

Under hänvisning till min skrivelse av den
6/2 1952 så kan jag gå med på att gränsingen
emellan Skällerydsås 12 och 13 följer gränsen,
men, att hela uppgräningen sker på figur
5 s sida om gränsen, vilket jag anser vara
rättvist emär avlagsprick, före taga skifted, gick
i och vid skiftet avräknats från figur 5 vid
delningen. Fastän det redan, utan vederlag,
förlats till gränsen emellan figurerna 5 och 6.

På kopian har jag gjort ett obs. vilket visar
en felberäkning på grund av obekantskap med
förhållandena, vilket inte a ingenjörermaspel.

Under förhoppning att allt skall ordnas
uppmarkmöjligt för jag teckna:

Högaktningsfullt

A. V. Andersson.

Utdrag ur avskrift av protokoll fört vid sammanträde med intressenta i dikningsföretaget "Tångens dikning av år 1949" hållet i Tvällevyd lördagen den 12 maj 1951.

§ 1.

Närvarande voro: Helge Andersson, såsom ombud för Aug. Andersson, Tvällevyd; A. W. Andersson, Tvällevydäs; Georg Olander, Wättesäm; Aug. Fransson, Tvällevyd; Sven Fredriksson, Tångsen; Karl Johansson, Täberobacken och hr. G. Olsson såsom anbudsgivare å arbetet.

§ 2.

Att justera dagens protokoll utsägs:
Georg Olander och A.W. Andersson.

§ 3

På grund av framkommen fråga om uträtsning av nuvarande diket strök ovanför punkt 1+00 framhölls av A.W. Andersson, såsom delägare i där befintligt vattenställe, att ifsenare den, efter det uppräddade förslagets godkännande, föreslagna rätningen skulle vattenstället förstöras vilket han ej går med på när det är det enda ställe i marken, varm ej varit uttorkat under sommarene, så beslöts att diket skall följa den gamla fåran, enligt den upprättade ritningen.

§ 4

(vänd.)

§ 4.

Stallerud den 12 maj 1951.
Sven Fredriksson
ordförande.

Justerad:
Georg Olander. A. N. Andersson.
Rätt utdragen bestyrkar;
A. N. Andersson.

Herr Lantbruksingenjör David Larsson
Borås.

Med anledning av att jag hört att Ni Herr Ingenjör varit här i Tvällinge angående "Tångens dikning av år 1949 och att därvid skulle gjorts sådan ändring i förut fattade beslut, — vilket är att nuvarande vattenföra skall följas, — angående uppgrävningen av avloppet vid punkt I att därigenom det där befintliga, för Tvällinge-ås I[2] och Tvällinge-ås I[3] gemensamma vattenstället skulle försvinna får jag härmed vördsamt anföra följande:

Det förvånar mig storligen om en sådan ändring, utan mitt hörande, verkligen har skett och som jag vill hålla för otroligt. Är det sant, så protesterar jag på det bestämdaste. Och något bakomryggs — smusslet finner jag mig inte i, vedan må det bedrivas från vilket håll som helst.

Det har nämligen sagts att den även punkt I befintliga tröskeln skall rätas. Skulle så ske blir därigenom vattenstället förstört ty det är just igenom den tröskeln, som avloppet nu går, som den befintliga vattensamlingen under tiderna kopp bevarats. Vid en rätning, som tidigare framgjorts, skulle vattnet som nu går emot befintlig bergvägg, och därigenom åstadkommits de vattenvirvlar, som hindrat igenväxning, komma att rinna parallelt med bergväggen och därigenom förminner vattensamlingen och därmed även den gemensamma vattentäckten.

Det finnes intet skäl, eller behov för att en sådan inskränkning eller ingrepp gäller i enskild rätt.

Sutningen, å mark- och bottenplan i nuvarande vattenfåra är så stor att den på intet sätt kommer att hindra avrinningen med den sträckning, som fåran nu har.

Vad som ligger bakom den nu gjorda framställen vill jag inte närmare ingå på men så mycket kan sägas att igenom att slingrande vattendrag förbarar terängen eller naturen inga skönhetsvärden. Skulle någon yrka på en rätning av dylika synpunkter så vill jag uppmana den att vända blicken åt annat håll där skönhetssynpunkterna kan bli tillgodosedda utan att det inkräktas på enskild rätt.

Skulle orsaken vara ett otillbörligt försök att på Fällereyds ä:s 1:3 rätt utmanöverera, så får det nog tillgripas andra utvägar alldenstund det vid laga skifte avrätts både väg till- och en större plan vid den gemensamma vattenbäcken, vid punkt I, vilken inte genom grävning på något sätt får förstöras eller försämras.

Då ifrågavarande vattensamling är den enda på hemmanen Fällereyds ä:ägor som året runt håller vatten och inte torkar ut sybas, oavsett vilken sträckningen än blir, att vattendjupet i vattensamlingen inte förminskas genom uppgrävning eller sprängning. Sker så, skall vattensamlingens botten sänkas så att samma vattenmängd till såväl djup, som yta erhålles efter - som före grävningen.

Skulle någon anse att så stora fördelar erhålles genom omförmälda rätning, att den bör utföras så vill jag, för att ej vara ogin, söka att tillmötesgå önskningarne, men endast på det villkoret att gottgörelse för intrång och inskränkning i min lagliga rätt, utan prutmån ettusen 1000:- kronor kontant utbetalas

till mig före arbetets igångsättande.
Dessutom skall jag ha skriftlig förbindelse på att ny grävning av hållbar vattentäckt bekostas och omedelbart igångsättes samt skriftlig garanti för att vattentäckten i all framtid hålles uppräthållen och fri från slamm och att alltid vatten finnes i tillräckliga mängder, samt att ägarne till Hällereydsås I:3 äger rätt att på vederbörandes bekostnad, om dessa dessa för sommar sina åliggganden, låta verkställa upprämsning av ifrågavarande vattentäckt.
Härmed nog sagt om den saken för denna gång.
Sen kan man ställa frågan:
Hurue är det ställt med ersättning för mark som behöver tagas i anspråk för ifrågavarande grävning och likaså med ersättning för därå växande skog?
Sträckan 5+50 — 7+70, som ingår i Vattendomstolens dom, har jag i detta sammanhang icke avseende till.
Vad jag åsyftar är sträckan 3+48 — 5+28.
Vid sammanträdet i Tånsen den 28/9 1949 begärde jag ersättning för skada å både mark och skog om uppgrävningen gäres 1.50 m djup.
På fråga vad jag begär sade jag: för ungefär halva sträckan av marken emellan punkt 3+48 — 5+28 som inte har värde annat än som skogsmark begär jag inte mer än 1 öre per m² — vilket ingen anser vara för högt, — men för det övriga begär jag mer och så särskilt för skogen. Ingenjör Larsson svarade: "Det har jag tänkt." Beslut 2 öre per m².
Ingret nämnde om skogen.
Före sammanträdet i Hällereyd den 28/12 1949 yttrade Hj. Frank: "Det vänta blir nog att träffa uppgörelse om skogen." För sträckan 4 — 5+28 begärde jag då 4 öre per m². Beslut lika som förut 2 öre för mark. Skogen inte nämnd.

Vid sammanträde i Wätterön, där ingenjör Johansson med rällskap och skiftesgodemännen var närvarande, framhöll jag det förhållandet att det vid sammanträdet i Tällereyd d. 28/12 1949 inte nämndes något om skogen varvid Hj. Skant yttrade: "Det var märkvärdigt, vi var ju och räknade och mätte skogen". Är det riktigt att Ingenjörerna, Skiftesgodemännen i rällskap med Helge Andersson, före sammanträdet, räknade och mätte skogen förefallet det högst egendomligt att mätredet inte vid något tillfälle företetts, ty den skulle varit intressant att se.

Behållningen, som jag fick av sammanträdet i Wätterön var: att delägarne i "Tångens dikning" inte vill ersätta skadegörelser som uppstår genom den beslutade grävningen. Det har mer än en gång sagts att skogen är så dyr så det är förtjänst att avverka skog. Jag svarar med frågan: Vilken skogsakkunnig person vill tillråda avverkning av c:a 20 årig ungskog? Nej, orsaken är en helt annan.

När skogen är så dyr så anser jag att de andra i dikningsföretaget, som har mer avverkningsbar skog än jag, bör tillrådas att avverka så mycket att det räcker till ersättning för skada, som åsamkas genom ifråga varande grävning.

Det sades en gång i Tångens att statsbidrag inte kunde beräknas till ersättning för skog. Är det då rätt att jag, som har den minsta nyttan men däremot lider den största skadan, procentuellt sett, skall ensam svara för skadegörelser som genom andras förvållande åsamkas mig? Är jag berättigad till statsbidrag?

När ing. Johansson var här förr jul sade han till mig att jag kan skriva räkning på ska-

dagörelsen, men, till vem eller vilka skall den räkningen ställas, när vederbörande förut har sagt att de ej gå med på någon ersättning? Huru högt får jag i så fall tro att värdera skadan? Svaret svar: Troligen = 0.

Entreprenör ~~Frost~~ Gösta Olsson har fordrat att skogen skall vara borta på en bredd av 8 mtr. vid ena sidan och 1 mtr. vid andra sidan av bäcken. Efter vad det visat sig vid flyttning av maskiner så är det inte för mycket dels för att det skall bli svängrum och dels för undvikande av skadegörelse på skog. Och jag kan inte inse att 13 kronor är skälig ersättning för mark och skog. Det har sagts att jag "bara hindrar arbetet" men är det att hindra arbetet när jag en gång i somras och senast annandag jul 51 framhöll för styrelsen att sammanträde med intressenterna borde hållas så oppståndade frågor kunde regleras. Vid båda tillfällena hade Helge Andersson inget mot det då han var här i Ställeryd. Men styrelsens ordförande vill helst inte göra mer än säga "nej" till skäliga anspråk.

När frivillig uppgörelse, vilket varit det billigaste, på grund av svårigheten att träffas så yrkar jag att en skogsrakkunnig person, omedelbart och på företagets bekostnad upprättar befintlig skog inom det erforderliga området. Och jag vidhåller min begäran om ersättning för mark utöver vad förut beräknats, liksom för avverkning av skog och hindrad återväxt, allt enligt de ersättningsgrunder som Statens Järnvägars tillämpar. Därutöver kommer jag att yrka ersättning för kostnader som uppstår genom dröjsmål med överenskommelsen och därigenom förvärvad avverkning och bortransportering av virket. Och jag kommer inte att tillåta att

några maskiner kommer på mina marker innan överenskommelser träffats. Vill vederbörande verkställa grävningen för hand så gärna för mig ty då blir inte skadeersättningen så stor.

Då ingen kan begära att entreprenören, för grävningen, skall hindras i sitt arbete genom skogsavverkning har jag sagt att jag skall ta bort erforderlig skog men jag gör inget åt den saken innan skogen blir uppmätt och överenskommelse träffats om ersättningen.

Jag känner inte till varifrån förslaget om sträckningen vid punkt I härleder sig, men skulle det vara från ägaren till Skälleryds äs I^2 och det skulle anses vara förmånligt för honom, då yrkar jag — utan att det får inverka på vattenrätten vid punkt I — att nygrävningen emellan punkt 5+28 — punkt 6+45 sker där bäcken ursprungligen, och vid taxa skiftet gick och, som förut nämnts vid ägodelningen. Det synes i marken ännu var den har gått.

I genom en sådan ändring så försvinner kröken vid punkt 5+50 vilket väl får räknas som en förmån. För mig betyder det att jag inte skulle behöva betala 15 kronor 80 öre för att få figur 6 gjord obrukbar. Jag har i bifogad ritning ingenickat sträckningen.

Sker sedan beslut fattats om sträckningen, ändringar göras på ena platsen som en vill, då bör det gå lika lätt att göra ändringar som en annan vill.

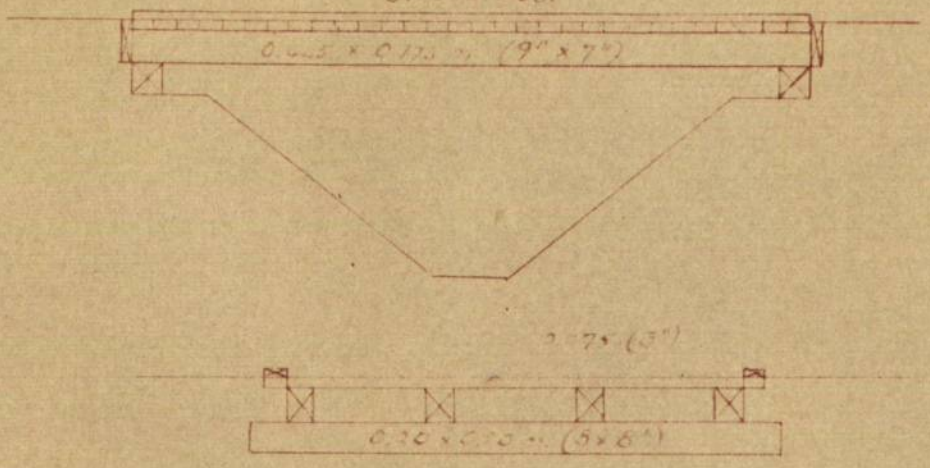
Då jag hoppas på förståelse för mitt ställningstagande förväntar jag att det omedelbart vidtages de åtgärder som erfordras för att inte vidare trassel hädanefter skall behöva uppkomma.

Skälleryd den 6/2 1952.

Högaktningsfullt

A. V. Andersson.

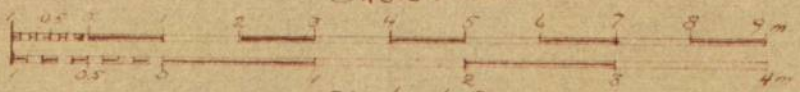
Förslag till bro.
Skala 1:50.

Förslag till trumma
med 0.8 m. inre diam.
Skala 1:100

Skala 1:100.

Skala 1:50.

SKISSLA

Tångens dikning av år 1949

Källunga SOCKEN I Älvsborgs

1949 SAMBAND MED JORDFÖRBÄTTRING ENL. VATTENLAGEN

David Larsson

lantbruksingenjör

ANTAL RITN. 3 Nr

Blad 1.

Inkom den
27 FEB. 1950
till
Länsstyrelsen vattenavdelning

Fäbrobacken 1¹

Fixp +10.71 m.

Tången 1¹

Fixp +9.84

Vättesön 1³

Fixp +8.70

Källerydsås 1³

1²

Fixp +6.60

FÖRSLAG TILL

Tångens dikning av år 1949.

Källunga SOCKEN (NÄRJ) AV Älvsborgs LÄN

UPPRÄTTAT ÅR 1949 (ÄNDRAT) SAMBAND MED SYNFÖRRÄTTNING ENL. VATTENLAGEN

David Larsson
(NAMN)

TJÄNSTE

lantbruksingenjör

BLAD NR 3 FÖRSLAG ÄNDRINGS NR

Skala 1:4000

100 50 0 100 200 300 m.

Förbindelse.

Undertecknade intressenter i torrläggningsföretaget "Tångens dikning av år 1949" i Källunga socken förbinda oss härmed att för kostnader förenade med företagets utförande icke verkställa utdebiteringar på fastigheterna: Källerydsås nr.1[2], ägare Aug.Andersson

med delaktighet i företaget 5,04 procent samt Källerydsås nr.1[3], ägare A.N.Andersson

med delaktighet i företaget 4,00 procent

under förutsättning att förestående intressenter avstå från jordersättningar 207,10 kr.för Källerydsås nr.1[2] och 126,90 kr.för Källerydsås nr.1[3] samt att ägarna till dessa fastigheter själva ombesörja broförbindelser över avloppet på sina fastigheter.

Vid arbetets utförande kommer tillfartsvägar till broläge att planeras så att byggande av broar underlättas och förbilligas.

Tången den 16 november 1949.

Sven Fredriksson ägare till Tången nr.1[1]
Georg Olander " " Vättesön nr.1[3]
Aug.Fransson " " Vättesön nr.1[2]
Carl Johansson " " Fäbrobacken nr.1[1]

Förestående namnteckningar bevittna:

David Larsson lantbruksingenjör.

Per Eriksson. ing.aspirant.

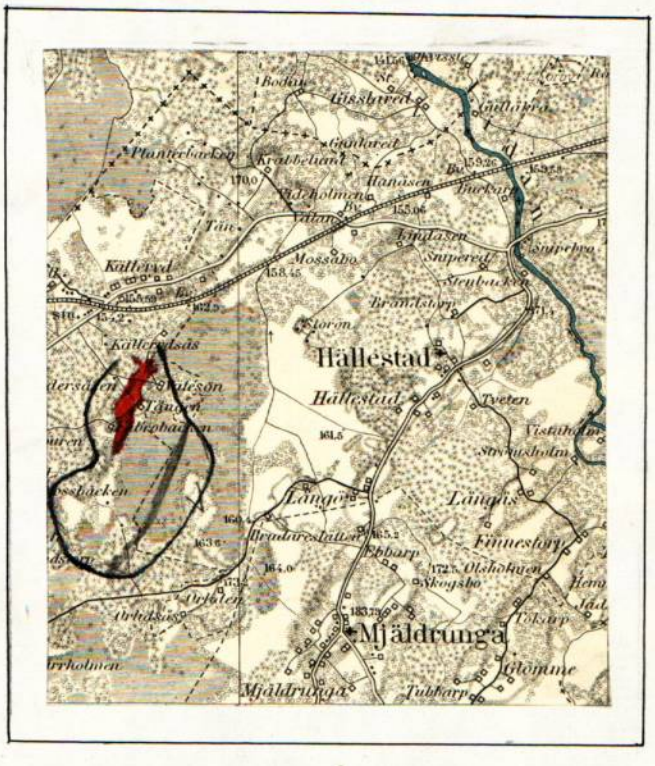
Rätt avskrivet betygar:

David Larsson

lantbruksingenjör.

Tången

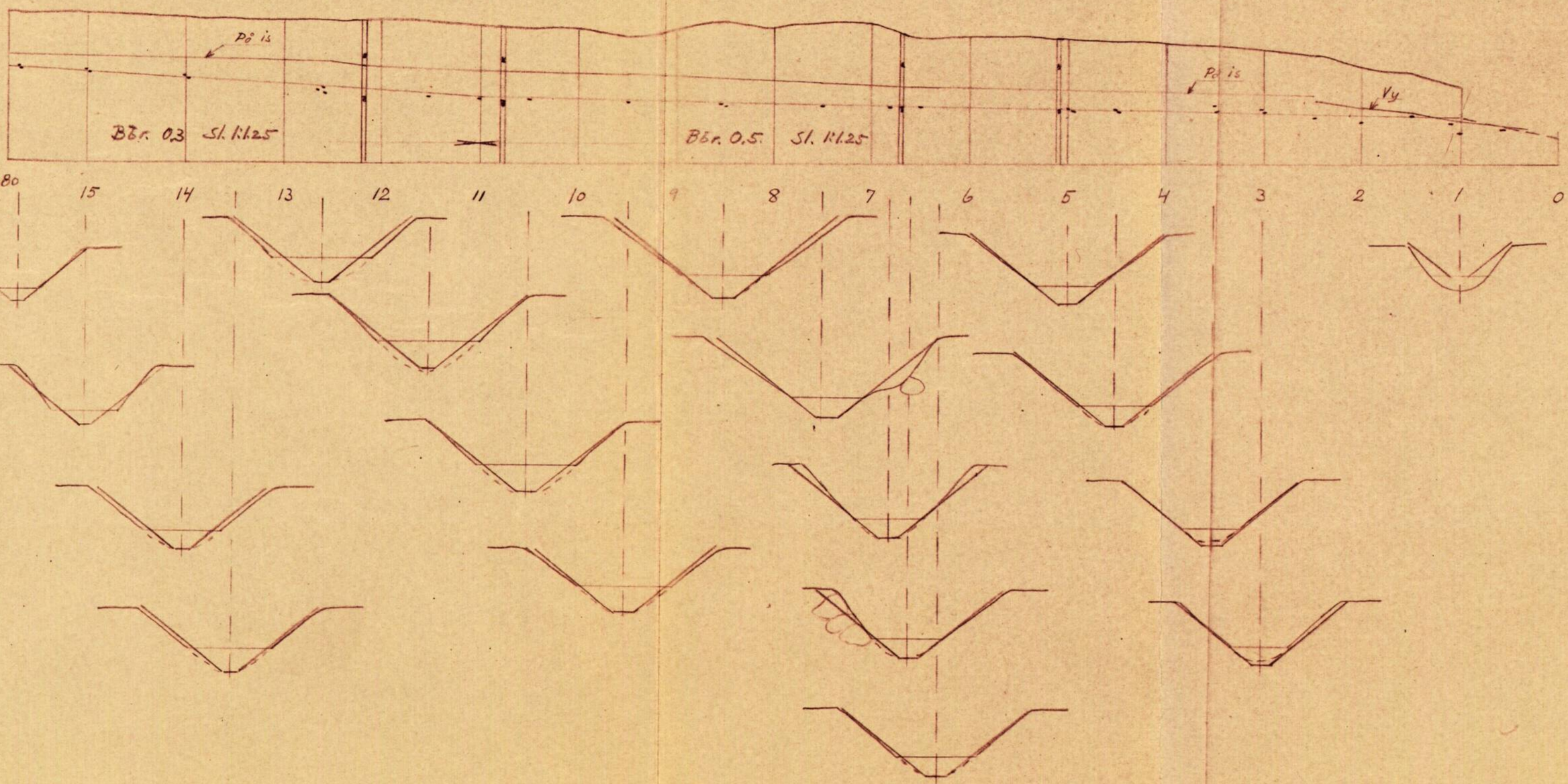
Översiktskarta.

Skala 1:100.000.

Tangens dikning av år 1949

Besiktning den 3.2.1953.

Avskrift. Tängen m.fl.

Kungl. Lantbruksstyrelsen

D.nr J 703/52

Lantbruksnämnden
Ank. den 27 maj 1952
Diarienr. AD 33

Till

Samtliga lantbruksnämnder.

Sedan lantbruksnämnderna genom kungörelsen den 15 juni 1951 (nr 413) tilldelats viss befogenhet bevilja kreditgaranti för lån till torrläggningsföretag samt statsbidrag ur rationaliseringsanslaget till sådana företag har styrelsen den 31 augusti 1951, d.nr J 1520/51, utfärdat provisoriska bestämmelser.

I syfte att nedbringa i styrelsen inneliggande balans av ärenden avseende avdikningsanslaget får styrelsen överlämna här ./. bilagda, i särskilt reversal angivna ärenden att av Eder prövas utan hinder av den i ovannämnda skrivelse angivna avgränsningen av ärenden, som må avgöras av lantbruksnämnd.

Styrelsen medgiver, att bidrag i här avsedda fall lämnas såsom direkt bidrag. Med hänsyn till att sökanden kan önska förskott å sålunda beviljat statsbidrag, kan lämpligen i kontrakt rörande ifrågavarande statsbidrag intagas villkor, att förskott må erhållas under arbetets utförande med högst 2/3 av bidragsbeloppet under förutsättning att bidragstagaren avlämnar säkerhet i form av vederhäftig borgen eller annan säkerhet, som av Eder ur det allmännas synpunkt kan godtagas.

Beslut i dessa ärenden böra om möjligt meddelas innevarande budgetår.

Därest ansökan om lånegaranti icke medhinnes inom budgetåret,

torde beslut i statsbidragsärendet ändock lämpligen kunna meddelas.

Vid ingivande av anmälan om odisponerad behållning enligt styrelsens skrivelse av den 31 mars 1952, d.nr J 495/52, skall icke inräknas de i anledning av dagens skrivelse föranledda bidragsbeloppen.

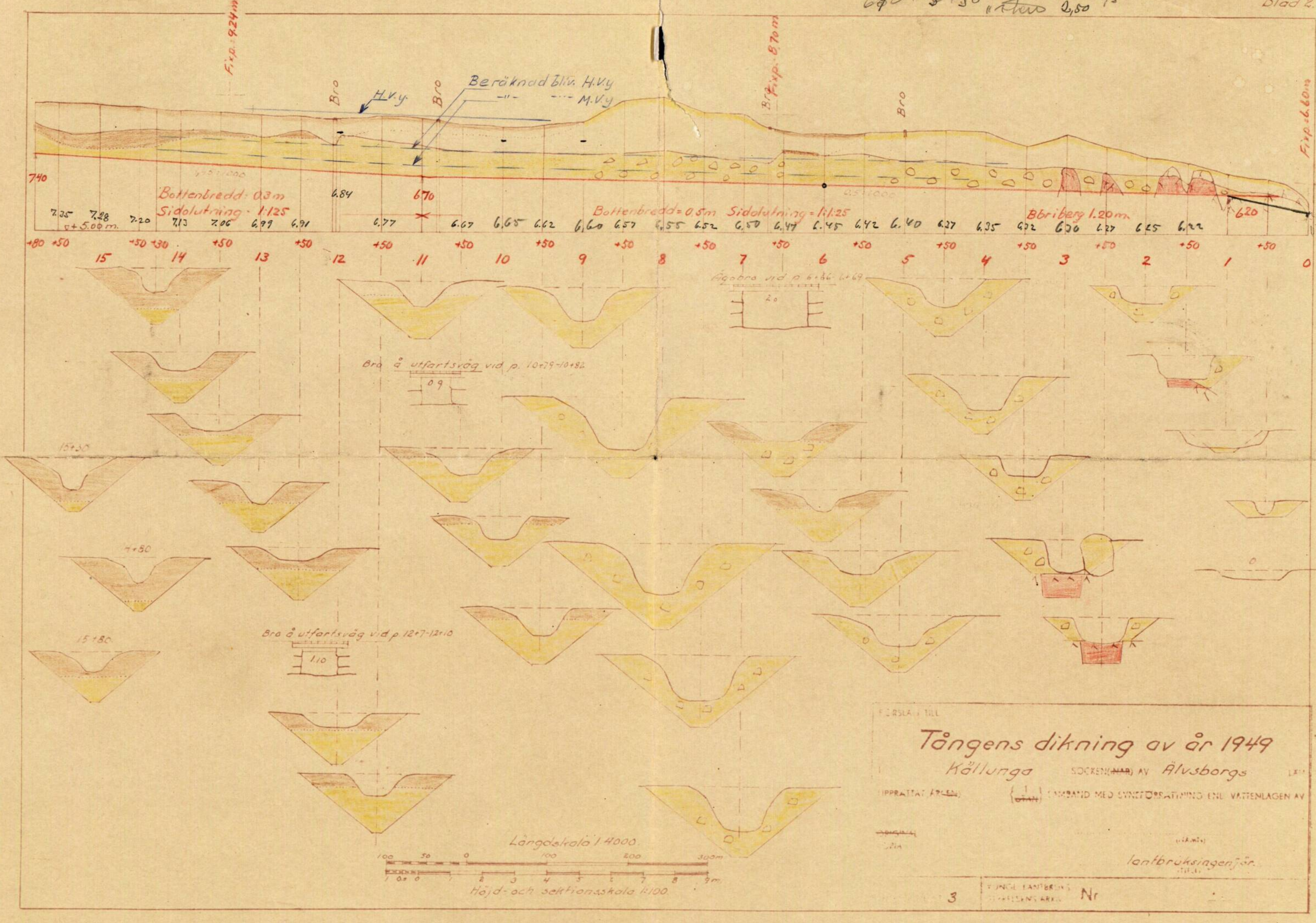
Stockholm den 24 maj 1952.

C.-H. Nordlander

E.O. Sjölund

Rätt avskrivet bestyrkes å tjänstens vägnar:

.....

Blad 2.
Fixp. 9.24 m.
Bro
H.V.y.
Bro
Beräknad bliv. H.V.y
M.V.y
Br
Fixp. 8.70 m
Bro
Fixp. 6.60 m
7.40
Bottenbredd: 0.3 m
Sidolutning: 1:1.25
6.84
6.70
7.35
7.28
+5.00 m.
7.20
7.13
7.06
6.99
6.91
6.77
Bottenbredd = 0.5 m Sidolutning = 1:1.25
6.67
6.65
6.62
6.60
6.57
6.55
6.52
6.50
6.47
6.45
6.42
6.40
6.37
6.35
6.32
6.30
6.27
6.25
6.22
Bbriberg 1.20 m.
6.20
+80 +50 +50 +30 +50 +50 +50 +50 +50 +50 +50 +50 +50 +50 +50 +50
15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0
Ågobro vid p. 6+66–6+69
2.0
Bro å utfartsväg vid p. 10+79–10+82
0.9
15+30
14+80
15+80
Bro å utfartsväg vid p. 12+7–12+10
1.10
Längdskala 1:4000
100 50 0 100 200 300 m
1 0.5 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 m
Höjd- och sektionsskala 1:100
FÖRSLAG TILL
Tångens dikning av år 1949
Källunga SOCKEN(-NAR) AV Älvsborgs LÄN
UPPRÄTTAT ÅR(-EN)
SAMBAND MED SYNEFÖRRÄTTNING ENL. VATTENLAGEN AV
lantbruksingenjör.
3
KUNGL. LANTBRUKSSTYRELSENS ARKIV Nr